

SC ECOTECH MEDIU SRL
Porumbacu de Sus, jud. Sibiu

RAPORT DE MEDIU

PENTRU OBIECTIVUL

PLAN URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI REGHIN

judetul MUREȘ

2019

Această documentație conține informații care sunt proprietatea intelectuală a CONSILIULUI MUNICIPAL REGHIN, județul MUREȘ, și nu poate fi utilizată sau copiată, în parte sau în întregime, fără consimțământul scris al conducătorului acestei unități.

RAPORT DE MEDIU
PENTRU OBIECTIVUL
PLAN DE URBANISM GENERAL AL
MUNICIPIULUI REGHIN

SEMNĂTURI:

COORDONATOR:

Expert evaluator de mediu, Chim. Sorin PANAITE _____

ELABORATOR:

Expert evaluator de mediu, Dr. chim. Vasile ȘERBAN _____

CUPRINS

1. INFORMAȚII GENERALE.....	4
2. CONȚINUTUL ȘI OBIECTIVELE PRINCIPALE ALE P.U.G. RELAȚIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE	7
2.1.1. Date generale. Obiectul PUG.....	7
2.1.2. Stadiul actual al dezvoltării municipiului Reghin	14
2.1.3. Disfuncționalități	33
2.1.4. Solicitări pe parcursul procedurii de consultare a populației.....	37
2.1.5. Propuneri de organizare urbanistică prin PUG	39
2.1.6. Regulamentul Local de Urbanism.....	47
3. ASPECTE LE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI ALE EVOLUȚIEI SALE PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI PROPUȘ	56
4. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL A FI AFECTATE SEMNIFICATIV	73
5. PROBLEME DE MEDIU RELEVANTE PENTRU PLAN.....	75
5.1. FACTORI DE MEDIU AER, APĂ, SOL-SUBSOL	75
6. OBIECTIVE DE PROTECȚIE A MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL RELEVANTE PENTRU PLAN, ȘI MODUL ÎN CARE S-A ȚINUT CONT DE ELE	77
7. POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI.....	78
7.1. BIODIVERSITATEA	78
7.2. POPULAȚIA	80
7.3. SĂNĂTATEA UMANĂ	80
7.4. SOLUL	81
7.5. APA	81
7.6. AERUL	82
7.7. FACTORII CLIMATICI.....	82
7.8. PATRIMONIUL CULTURAL, INCLUSIV CEL ARHITECTONIC ȘI ARHEOLOGIC	82
Efecte prognozate.....	83
7.9. PEISAJUL	83
7.10. OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC	84
Efecte prognozate.....	84
7.11. RELAȚIILE DINTRE ACEȘTI FACTORI	84
7.11.1. Efecte secundare	85
7.11.2. Efecte cumulative.....	85
7.11.3. Efecte sinergice	85
7.11.4. Efecte pe termen scurt, mediu și lung.....	86
7.11.5. Efecte permanente și temporare.....	86
7.11.6. Efecte pozitive și negative.....	86
8. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV SĂNĂTATEA, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ	86
9. MĂSURI PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI, PRIN IMPLEMENTAREA PLANULUI	86
10. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTELOR ALESE	87
10.2. DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE ÎN PRELUCRAREA INFORMAȚIILOR CERUTE	89

11. MASURI AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI.....	89
12. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC	93
Anexe.....	10

1. INFORMAȚII GENERALE

1.1. TITULARUL PROIECTULUI

Titularul proiectului pentru care se realizează prezentul raport de mediu, este PRIMĂRIA municipiului REGHIN, județul MUREȘ.

Proiectantul obiectivului este S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L., cu sediul in Baia Mare, str. 1 Mai nr 25, jud Maramures, inregistrata la O.R.C. cu nr. J24/1705/2004, CIF: RO 16927071, cont RO97BTRL02501202A02029XX deschis la Banca Transilvania telefon 0744599398, fax 0362-404917.

1.2. AUTORUL RAPORTULUI

Autorul raportului de mediu, este **SC ECOTECH MEDIU SRL**, având sediul în Porumbacu de Sus nr.382, jud. Sibiu, telefon 0744 520179, respectiv PFA PANAITESORIN VASILE, elaborator atestat de MMAP, înscris în Registrul Național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului la poziția 721.

Contractant: SC Aedilis Proiect SRL, str. 1 Mai nr. 25 Baia Mare, CUI 16937071, reprezentant legal: arh. Dan Florin FLORUT.

1.3. DENUMIREA PROIECTULUI

Proiectul elaborat de S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L., cu nr. 658/2012, poartă denumirea „**PLAN URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI REGHIN**”.

1.4. LEGISLAȚIA APLICABILĂ REALIZĂRII RAPORTULUI DE MEDIU

A.Legislația europeană

La nivel european, evaluarea de mediu (EM) este cerută prin prevederile Directivei Parlamentului European și a Consiliului 2001/42/EC din 27 iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (J.O.C.E. nr. L 197 din 21 iulie 2001).

B. Legislația națională

Realizarea evaluării de mediu, respectiv redactarea raportului de evaluare, s-au făcut în conformitate cu prevederile **HOTĂRÂRII GUVERNULUI Nr. 1076/8.07.04 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.**

Obiectivul acestei hotărâri este de a asigura un nivel înalt de protecție a mediului și de a contribui la integrarea considerațiilor cu privire la mediu în pregătirea și adoptarea anumitor planuri și programe, în scopul promovării dezvoltării durabile, prin efectuarea unei evaluări de mediu a planurilor și programelor care pot avea efecte semnificative asupra mediului.

Hotărârea stabilește procedura de realizare a evaluării de mediu, aplicată în scopul emiterii avizului de mediu necesar adoptării planurilor și programelor care pot avea efecte semnificative asupra mediului, definind rolul autorității competente pentru protecția mediului, cerințele de consultare a factorilor interesați și de participare a publicului.

Evaluarea de mediu este parte integrantă din procedura de adoptare a planurilor și programelor.

C. Cerințele privitoare la evaluările de mediu

În temeiul prevederilor Legii protecției mediului nr. 265 din 2006, respectiv a HG 1076/08.07.2004, se impune procedura de evaluare de mediu (care stabilește condițiile necesare în vederea desfășurării unei activități din punct de vedere al protecției mediului) și de emiterie a avizului de mediu. Avizarea depinde de acceptarea de către organele abilitate a unei evaluări privind impactul asupra mediului a activității ce urmează să se desfășoare.

EM urmărește identificarea, descrierea și evaluarea efectelor directe sau indirecte ale planului asupra:

- ființelor umane, florei și faunei;
- solului, apei, aerului, climei și peisajului;
- valorilor materiale și bunurilor culturale;
- interacțiunea între factorii menționați mai sus.

Ca parte a EM, deținătorul planului va trebui să ofere o serie de date autorităților de reglementare, printre care:

- descrierea planului, cuprinzând informații despre zonă, mărimea și caracteristicile planului;
- descrierea măsurilor luate pentru a reduce și, dacă e posibil, a remedia efectele adverse semnificative ale implementării planului;
- datele necesare pentru a identifica și pentru a evalua principalele efecte pe care planul le-ar putea avea asupra mediului;
- principalele alternative studiate de proiectant și o indicare a principalelor motive care au condus la varianta aleasă, ținând cont de efectele asupra mediului;
- un rezumat al informațiilor menționate mai sus.

Evaluarea de mediu se efectuează în timpul pregătirii planului sau programului și se finalizează înainte de adoptarea acestuia ori de trimiterea sa în procedura legislativă.

Procedura se realizează în etape, după cum urmează:

- a) etapa de încadrare a planului sau programului în procedura evaluării de mediu;

b) etapa de definitivare a proiectului de plan sau de program și de realizare a raportului de mediu;

c) etapa de analiza a calității raportului de mediu.

D. Procesul de evaluare de mediu

Evaluarea de mediu este concepută pentru identificarea și prevenirea potențialelor modificări negative ce pot surveni în cazul dezvoltării activităților stabilite prin planurile sau programele de investiții. O evaluare a impactului este necesară pentru orice activitate ce poate influența direct mediul înconjurător prin natura, dimensiunea sau locul acesteia.

Scopul evaluării de mediu poate fi prezentat pe scurt astfel:

- realizarea unei evaluări a impactului potențial al unui plan înainte ca acesta să fie executat;
- realizarea unei optimizări a planului prin identificarea impactului potențial, atât negativ cât și pozitiv, la desfășurarea acestuia;
- identificarea și compararea alternativelor existente pentru selectarea variantei optime a planului;
- propunerea unor măsuri ce au ca scop ameliorarea oricărei posibile acțiuni negative și sporirea oricăror efecte benefice;
- furnizarea unei surse de informații pentru toți participanții din cadrul planului, inclusiv a publicului interesat.

Raportul de mediu identifică, descrie și evaluează potențialele efecte semnificative asupra mediului prin implementarea planului, precum și alternativele rezonabile ale acestuia, luând în considerare obiectivele și aria sa geografică.

2. CONȚINUTUL ȘI OBIECTIVELE PRINCIPALE ALE P.U.G. RELAȚIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE

2.1. CONȚINUTUL ȘI OBIECTIVELE PRINCIPALE ALE P.U.G.

Conținutul și obiectivele principale ale PUG sunt prezentate așa cum au fost ele iterate în document, de autorii acestuia, astfel:

2.1.1. Date generale. Obiectul PUG

2.1.1.1. Solicitari ale temei-program

Solicitările prevăzute prin caietul de sarcini și tema de proiectare elaborată de către Municipiul Reghin, prin Direcția Arhitectului Șef, pentru actualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Reghin sunt:

Întocmirea unui nou Plan Urbanistic General, care să stabilească obiectivele, acțiunile și măsurile de dezvoltare ale municipiului Reghin pentru următorii 10 ani, pe baza analizei multi - criteriale a situației existente și o strategie de dezvoltare pe termen de 20 de ani, în concordanță cu cerințele pe care trebuie să le satisfacă în postura de oraș european.

P.U.G.-ul Municipiului Reghin se va orienta în aplicarea măsurilor, în vederea obținerii unei prosperități economice, a unui echilibru social și a unui mediu sănătos, prin utilizarea tuturor calităților culturale, patrimoniului construit existent, a incluziunii sociale, a dezvoltării economice și a valorificării resurselor naturale existente în zonă.

Alinierea la principiile și direcțiile formulate la nivelul Uniunii Europene prin atragerea cetățenilor, a activităților și a investițiilor în centrele orașelor, care sunt motoarele de cercetare, inovare și dezvoltare economică a Europei, și stoparea fenomenului de extindere a orașelor, ceea ce presupune creșterea traficului urban, consum mare de energie și de utilizare a terenului.

I. OBIECTIVE SPECIFICE SOLICITATE PRIN TEMA PROGRAM

a. Folosirea abordării integrate în dezvoltarea urbană prin "programe de dezvoltare urbană integrată, pentru oraș în întregimea sa" care:

- să descrie punctele tari și slabe ale orașului și a cartierelor - bazate pe o analiza a situației actuale;
- să definească obiectivele realiste de dezvoltare pentru zona urbană și să dezvolte o viziune asupra municipiului;
- să coordoneze planuri și politici tehnice și sectoriale legate de diversele zone ale municipiului și să se asigure că investițiile planificate vor ajuta la

promovarea unei dezvoltări echilibrate a acestuia și a localităților limitrofe;

- să coordoneze și să concentreze din punct de vedere spațial folosirea fondurilor de către actorii publici și privați;
- să fie coordonate la nivel local și regional și să implice cetățenii și alți parteneri care pot contribui substanțial la modelarea calitativă a viitorului economic, social, cultural și de mediu, a fiecărei zone.

b. Crearea și asigurarea unor spații publice de calitate, cunoscând că:

- Peisajele urbane antropice, calitatea spațiilor publice, arhitectura și dezvoltarea urbană joacă un rol important în condițiile de viață a cetățenilor.

c. Modernizarea rețelelor de infrastructură și creșterea eficienței energetice, cu referire la faptul că :

- furnizarea apei, rețeaua de canalizare etc, trebuie să fie îmbunătățite și adaptate unor nevoi în schimbare, pentru cerințele viitoare și o locuire urbană de bună calitate;
- cerințele cheie pentru durabilitatea serviciilor publice sunt: eficiența energetică, utilizarea economică a resurselor naturale și o eficiență economică în operare;
- este necesară eficientizarea energetică a clădirilor existente, asigurarea de tehnologii sofisticate de informații și comunicare în domeniul educației, angajarea forței de muncă în servicii sociale, sănătate, siguranță.

d. Inovație productivă și politici educaționale.

- orașele sunt locuri de creare și împrăștiere a cunoașterii - exploatarea la maximum a potențialului de cunoaștere într-un oraș depinde de calitatea educației preșcolare și școlare, de transferul de oportunități oferite de sistemele de educație și pregătire, de rețelele sociale și culturale, de oportunități pentru pregătirea pe tot parcursul vieții, de calitatea învățământului universitar și instituite de cercetare și de rețeaua de transfer existentă între industrie, afaceri și comunitatea științifică;
- strategiile de dezvoltare urbană integrată, managementul urban participativ, o bună guvernare - conduc la o utilizare eficientă a potențialului orașelor europene, în special în competitivitate și creștere.

e. Consolidarea economiei locale și a politicii locale legate de piața forței de muncă

- exploatarea forțelor economice endogene, oferirea de pregătire adaptată cerințelor pieței muncii - oportunității de angajare și pregătire în economia locală

f. Politici de educație proactivă și pregătire pentru copii și tineri

- îmbunătățirea situației educației și pregătirii în cadrul comunității locale în concordanță cu
- politicile pro-active concentrate asupra copiilor și tinerilor, politici adaptate condițiilor sociale în care traiesc.

g. Promovarea unui transport urban eficient și ieftin

- dezvoltarea unui sistem eficient și ieftin în toate cartierele și localitățile

componente pentru mobilitate și acces egal la rețeaua de transport în comun, rețelele adecvate mersului pe jos și cu bicicleta.

II. PRINCIPALELE TEME CE STAU LA BAZA ELABORĂRII PUG

- stabilirea intravilanului, prin includerea zonelor construite și deja amenajate, situate în imediata vecinătate a intravilanului Municipiului Reghin la data elaborării planului urbanistic;
- adaugarea la intravilanul existent a suprafețelor strict necesare dezvoltării armonioase a funcțiilor localității și stoparea fenomenului de extindere fără limite
- conceperea procesului de restaurare și revitalizare a centrului istoric ca un proces continuu, cu caracter permanent și nu punctual, cu obiective limitate și integrarea procesului de dezvoltare a localității, pe baza propunerilor membrilor colectivității locale;
- delimitarea zonelor protejate din Municipiul Reghin;
- materializarea urbanistică a programului de dezvoltare a localității, pe baza propunerilor membrilor colectivității locale;
- stabilirea noilor zone de dezvoltare urbanistică pentru toate categoriile de: locuințe cu regim mic de înălțime, locuințe colective, centre de cartier, servicii, birouri, industrie, comerț, dotări, construcții pentru sănătate, construcții sportive, zone de agrement, zone verzi, zone de trafic-circulație auto, transport în comun, circulația pietonală, piste de bicicliști;
- stabilirea elementelor privind strategia dezvoltării activităților economice și a evoluției populației;
- stabilirea zonelor de reconversie urbană a vechilor zone industriale astăzi nefuncționale;
- rezolvarea lipsei de locuințe de calitate la prețuri accesibile;
- rezolvarea problemelor de mediu, respectiv atingerea obiectivului de 26 mp spațiu-verde/locuitor;
- definirea și asigurarea de amplasamente pentru obiectivele de utilitate publică în intravilanul Municipiului Reghin;
- posibilitatea de realizare a obiectivelor propuse în condițiile respectării dreptului de proprietate;
- minimizarea cheltuielilor publice pentru realizarea acestor deziderate.

Lucrarea stabilește strategia, prioritățile, reglementările și servitutile de urbanism aplicate în utilizarea terenurilor și construcțiilor din cadrul teritoriului administrativ al Municipiului Reghin.

Documentația PUG este însoțită de Regulamentul local de urbanism, care cuprinde și detaliază prevederile referitoare la modul concret de utilizare a terenurilor precum și de amplasare, dimensionare și realizare a volumelor construite, amenajărilor și plantațiilor, materiale și culori, pe zone, în conformitate cu caracteristicile arhitectural-urbanistice ale acestora.

III. CONSIDERENTE PRINCIPALE AFLATE LA BAZA ELABORĂRII PROPUNERILOR DE DEZVOLTARE URBANISTICĂ

- etapa următorilor ani de dezvoltare, în contextul noii configurații europene - prin schimbări conceptuale, datorate integrării europene de la o economie de

- subzistență la o economie de piață integrată, ceea ce obligă la elaborarea unor noi concepte largi și optimizate pe termen mediu și lung;
- poziția geografică a Municipiului Reghin în partea centrală a țării și tradițiile dezvoltării sale de-a lungul istoriei;
  - relieful și condițiile climatice ce favorizează dezvoltarea în teritoriu;
  - potențialul natural existent, dealurile și pădurile înconjurătoare, râul Mureș care traversează teritoriul administrativ, etc;
  - potențialul economic și uman în noile condiții ale economiei de piață globală, ținând cont de toți factorii favorabili care pot conlucra la schimbarea pozitivă a calității vieții.
  - rețeaua de căi de comunicație rutieră, feroviară, ca elemente importante ce trebuie valorificate corespunzător în beneficiul dezvoltării întregii zone;
  - organizarea dezvoltării viitoare trebuie să țină cont de interdependența factorilor ce influențează viața urbană: factorii exteriori din teritoriu precum și accesibilitatea sau rețeaua de localități și factorii interiori legați de circulația interioară, zonificarea funcțională, echiparea tehnico-edilitară, protecția mediului etc;
  - dezvoltarea funcțiunilor urbane în cadrul unei zonificări judicioasă adoptate;
  - stabilirea și delimitarea zonelor construibile din intravilan, în concordanță cu studiile de fundamentare și în afara zonelor cu riscuri natural-alunecări de teren, zone inundabile;
  - rețeaua circulației rutiere dezvoltată echilibrat, în raport cu destinația străzilor și drumurilor, respectiv a categoriilor de trafic major (circulație locală de tranzit, transport ușor sau greu, viteza de circulație).
  - rețeaua circulației feroviare în conformitate cu noile concepte ale Uniunii Europene, într-o viziune care trebuie să vizeze modernizarea unui trafic integrat, separarea traficului de călători de traficul de mărfuri;
  - organizarea industriei în zone cu profile de producție definită, rezervarea de terenuri pentru industrie și depozite (centre logistice);
  - dezafectarea prin încetarea activității sau prin strămutarea și regruparea unor industrii răsfirate în zonele funcționale cu care sunt incompatibile, în special cele din zona de locuit, realizarea unei zone industriale în extravilanul orașului;
  - modernizarea, restructurarea sau schimbarea profilului industriei existente, care necesită astfel de intervenții;
  - dezvoltarea zonei de locuit prin creșterea fondului locuibil în construcții realizate pe bază de inițiative private, vizând creșterea confortului urban și de locuire, arhitectură variată, finisaje și echiparea de calitate, stabilirea regimului de înălțime a clădirilor de locuit, individualizarea locuinței, definirea locuinței individuale și a locuinței colective;
  - determinarea de zone pentru parcelări de terenuri pentru locuințe noi pe loturi unifamiliale și zonă pentru locuințe colective pentru rezolvarea lipsei de locuințe;
  - dezvoltarea rețelei de dotări de învățământ, cultură, sănătate, sociale, comerciale, prestări servicii, sport etc. la nivelul cerințelor creșterii populației și rezervarea de terenuri la nivelul structurii urbane a ansamblurilor de locuit.
  - dezvoltarea suprafețelor cu spații verzi, de odihnă, recreere și agrement, prin conservarea suprafețelor existente și prin realizarea de noi spații verzi repartizate omogen în ansamblul întregului oraș. Se va atinge 26 mp spațiu verde/locuitor, așa cum prevede OUG 114/2007 pentru modificarea și completarea OUG/195/2005 privind protecția mediului;
  - realizarea de amenajări de promenadă de-a lungul râului Mureș;

- protecția mediului înconjurător prin măsuri urbanistice vizând amplasamentele industriale la o distanță față de zonele de locuit, depozite reziduale, surse de apă, stații de epurare, perdele de protecție;
- protejarea zonelor istorice, a fondului construit valoros, rezultat al studiilor de specialitate; măsuri pentru punerea în valoare a zonelor protejate și a fondului construit valoros;
- stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire.

IV. STUDII ȘI PROIECTE ELABORATE ANTERIOR

- Planul Național de Amenajare a Teritoriului:
- Secțiunea I : Căi de comunicație, Legea nr.71/1996
  - Secțiunea a II-a :Apa, Legea nr.171/1997
  - Secțiunea a III-a :Zone protejate, Legea nr.5/2000
  - Secțiunea a IV-a: Rețeaua de localități, Legea 351 / 2001 și 100 / 2007
  - Secțiunea a V-a: Zone de risc natural, Legea nr.575/2001
  - Secțiunea a VI-a: Zone cu resurse turistice, 2008
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României 2035;
- Plan de Dezvoltare a Regiunii Centru 2014-2020;
- Planul de dezvoltare a Județului Mureș pentru perioada 2014-2020
- Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Mureș 2012
- Planul Local de acțiune pentru Mediu, Județul Mureș 2016-2022
- Master Plan sector apă și canal - jud. Mureș
- Planul Județean de Gestiune a Deșeurilor Județul Mureș
- Plan Urbanistic General al Municipiului Reghin (2005), SC "PROIECT" SA - Târgu Mureș; - Strategia de dezvoltare a Municipiului Reghin, 2009;
- Strategia de dezvoltare locală a Municipiului Reghin 2015-2020;
- Planul de analiză și acoperire a riscurilor al județului Mureș (2015);
- Studiul de trafic al municipiului Reghin, 2009;
- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Reghin (2017)
- Studiul International Master of Urban Landscapes - New Visions for urban and rurale landscapes in Transylvania – Reghin and the Gurghiu Valley, 2015;
- Ioan I. Costea – Reghin – destin și istorie, Editura Petru Maior, Reghin, 2007;
- Ioan I. Costea – Populația și străzile Reghinului, Editura Petru Maior, Reghin, 2016;
- Grigore Ploșteanu – Reghinul cultural – studii și articole vii, Editura Petru Maior, Târgu Mureș, 2004;
- Ana Todea – Protopopul Reghinului, Ariton M. Popa Bibliografie, Biblioteca Județeană Mureș, Târgu Mureș, 2008;
- Ana Todea – Patriciu Barbu. Bibliografie, Biblioteca Județeană Mureș, Târgu Mureș, 2010;
- Popescu Gabriela Liliana, Raport Analiză Comunitatea Apalina, Reghin, județul Mureș;
- Planuri urbanistice zonale și de detaliu aprobate de către Consiliul Local al Municipiul Reghin ulterior P.U.G. 2005;
- Planuri Urbanistice Generale ale unităților administrativ teritoriale vecine cu UAT Reghin (Comuna Solovăstru, Comun Lunca, Comun Petelea, Comun

Suseni, Comuna Gornești, Comuna Breaza, Comuna Ideciu de Sus, Comuna Voievodeni).

V. STUDII DE FUNDAMENTARE ELABORATE CONCOMITENT CU P.U.G.

- Riscuri geografice (naturale) și antropice (seveso): Conf. Dr. Vescan Iuliu, specialist RUR
- Protecția mediului: Conf. Dr. Vescan Iuliu, specialist RUR
- Căi de comunicație: ing. Boroș Gheorghe, SC AEdilis Proiect SRL
- Zone naturale și construite protejate:
  - Studiu istoric: PFA Rus Veronica Ioana, lect. dr. Ioana Rus-Cacovean, istoric de artă, specialist MCC;
  - Studiu arheologic: SC TransArheo Ist Cluj-Napoca, dr. Adrian Andrei Rusu, expert MCC.
- Activități economice: sociolog economist Simona Zărnescu;
- Socio-demografie: sociolog economist Simona Zărnescu;
- Anchetă socio-urbanistică privind opțiunile populației, specialiștilor și instituțiilor: sociolog economist Simona Zărnescu.

2.1.1.2. Baza proiectării

- Legea 350/ 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordin 233 - NORME METODOLOGICE din 26 februarie 2016 de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism;
- Regulamentul General de Urbanism (RGU) aprobat prin H.G. nr. 525/1996, cu modificările și completările ulterioare, pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism.

Elemente legislative conexe:

- Ordinul MDRT nr. 2701/30.12.2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism;
- Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții cu modificările și completările ulterioare și normele metodologice de aplicare ;
- Planul Național de Amenajare a Teritoriului:
  - Secțiunea I – Căi de comunicație, Legea nr.71/1996;
  - Secțiunea a II-a – Apa, Legea nr.171/1997;
  - Secțiunea a III-a – Zone protejate, Legea nr.5/2000;
  - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, Legea 351 / 2001 și 100 / 2007;
  - Secțiunea a V-a - Zone de risc natural, Legea nr.575/2001;
  - Secțiunea a VI-a – Zone cu resurse turistice, 2008;
- LEGEA nr. 114/11.10.1996 Legea locuinței;
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice;
- Legea nr.24/2007 a spațiilor verzi, republicată, cu modificările ulterioare prin Legea nr.47/2012;
- Ordonanța de urgență nr.195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea fondului funciar nr. 18/1991 (republicată);

- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții republicată actualizată, Legea nr. 163/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții;
- Legea nr. 107/1996 a apelor;
- Hotărârea nr. 382/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale;
- Legea nr. 213/ 17.11.1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia;
- Legea nr. 33 din 27 mai 1994 privind exproprierea pentru cauza de utilitate publică;
- Legea cadastrului și publicității imobiliare nr 7/1996, republicată cu modificările ulterioare;
- Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național;
- Ordonanța nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române;
- Hotărârea nr. 930 din 11 august 2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică;
- Legea nr. 611/ 2015 – Codul silvic;
- Noul Cod Civil actualizat 2018;
- LEGEA Nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- Ordinul nr. 994/2018 pentru modificarea și completarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014;
- HG nr. 741/2016 - aprobarea Normelor tehnice și sanitare privind serviciile funerare, înhumarea, incinerarea, transportul, deshumarea și reînhumarea cadavrelor umane, cimitirele, crematoriile umane;
- ORDIN Nr. 47 din 27 ianuarie 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stălpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale;
- Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 49/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile urbane
- ORDIN nr. 49 din 27 ianuarie 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile urbane
- Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 50/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale;
- Ordinul nr. 129/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice privind avizarea și autorizarea de securitate la incendiu și protecție civilă;
- Ordinul Ministerului Administrației și Internelor nr. 163/2007 pentru aprobarea Normelor generale de apărare împotriva incendiilor;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General, indicativ GP038/99 aprobat prin Ordinul Nr.13/N/10.03.1999;
- Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism, indicativ GM-007- 2000 aprobat prin Ordinul Nr.21/N/10.04.2000 ORDIN nr.34/M30/3.422/4.221 din 1995 pentru aprobarea precizărilor privind avizarea documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor.

2.1.2. Stadiul actual al dezvoltării municipiului Reghin

2.1.2.1. Evoluție (Istoric)

Municipiul Reghin este situat în partea nordică a județului Mureș, în podișul Transilvaniei, la confluența râului Mureș cu râul Gurghiu. Este al doilea oraș ca mărime după Târgu Mureș, reședința de județ, față de care este situat la o distanță de 32 de km.

Teritoriul administrativ al municipiului este compus din localitățile componente Reghin (reședința), Apalina și Ierņuteni.

Meleagurile reghinene au fost locuite încă din epoca de piatră, perioada daco-romană și după, așa cum o dovedesc materialele arheologice: topoare de piatră, fusaiole de lut ars, fibule, ceramică, monede găsite în Reghin și în împrejurimi.

Este atestat documentar în anul 1228, prin diploma emisă de regele Andrei al II-lea al Ungariei, sub denumirea „Regun”. La acel moment, Reghinul era deja o așezare cu aproximativ 140 de locuitori. Până atunci nu există însă niciun document care să explice cum a luat ființă Reghinul, care era naționalitatea locuitorilor sau de unde vine numele „Reghin”.

Localitatea Ierņuteni a fost atestată în 1330, fiind locuită de o populație română și maghiară. Localitatea Apalina a fost atestată în 1332 și era locuită de o comunitate româno-maghiară.

De-a lungul timpului, a fost cunoscut sub mai multe denumiri maghiare ca „Szászrégen”, „Nagyrégen”, „Régen” sau „Régön”, săsești „Reen”, „Ree”, sau „Rîn” și nemțești ca „Sächsisch-Regen”, „Deutsch-Regen”, „Reen”, „Räen”, „Rennmarkt” sau „Reensmarkt”, dintre care o bună perioadă de timp s-a păstrat denumirea germană, tradusă în limba română ca „Reghinul Săsesc”. Din anul 1919 este cunoscut oficial sub numele de „Reghin”.

În 1361, Reghinul este confirmat ca loc de târg de către Voievodul Transilvaniei, iar odată cu aceasta, se confirmă vechile privilegii ale clujenilor de a face comerț în Reghin.

În anul 1427 este amintit prima dată ca târg privilegiat („privilegium- oppidum”), iar în 1483 este consemnată prima școală orășenească din localitate.

De-a lungul anilor, a crescut numărul meșterilor și meseriașilor din Reghin, cunoscute fiind breasla cismarilor, curelarilor, pielarilor, tăbăcarilor sau măcelarilor. Astfel, așezarea ajunge treptat un cunoscut centru meșteșugăresc al regiunii.

La 1501, târgul apare în documente cu numele de „Castrum Reghewn” și „Castrum Regen”, ceea ce înseamnă că suprafața locuită era deja protejată de o serie de amenajări cu rol defensiv.

Ridicarea localității la rang de târg a însemnat și acordarea de privilegii corespunzătoare, care au stimulat aceste activități, dar și înființarea unei judecătoriai proprii, atestate la 1551, cu Instanță de apel la Bistrița și Sibiu. În această perioadă populația a crescut de la cca. 75 de gospodării în 1425, la cca. 25 familii la 1475, apoi la 144 case cu cca. 800 de locuitori la 1492, iar în jurul anului 1500 Reghinului săsesc ajunge să aibă 175 gospodării cu cca. 1000 de locuitori. Pe parcursul unei jumătăți de secol se realizează ocuparea integrală a intravilanelor din partea de nord și vest a pieței mari, precum și strada Mihai Viteazul de azi, segmentul Strada Medie, pe ambele părți, până la Pârâul Temniței.

Viața cotidiană a fost, de-a lungul secolelor, marcată de perioade de secetă, incendii, epidemii devastatoare, inundații, cutremure de pământ, jafuri, distrugerii sau sărăcie.

Una dintre cele mai importante activități desfășurată de locuitori a fost comerțul cu lemn și plute. Astfel, datorită poziției favorabile a localității pe valea Mureșului, râu pe care veneau plutele din munții Călimanului, această afacere s-a dezvoltat rapid și a luat ființă „Societatea de plutărit” din Reghin, care a devenit una dintre cele mai importante activități din Transilvania.

Dezvoltarea producției de mărfuri a impus necesitatea unei infrastructuri stimulative circulației și transportului de produse, dar și de persoane. În acest sens se realizează căi de comunicații – mai ales feroviare, dar și altele. Legătura pe calea ferată cu Târgu-Mureș a însemnat legătura cu Războieni și de aici ieșirea în toată Transilvania și mai departe.

Datorită îndelungatei sale tradiții în fabricarea instrumentelor muzicale, Reghinul a ajuns să fie supranumit „orașul viorilor”.

Din statistica primului recensământ al populației efectuat în anii 1784-1787 rezultă că Reghinul săsesc avea 554 de case în care locuiau 667 de familii, ce numărau 2705 locuitori, pentru ca în Reghinul Unguresc să fie 110 case cu 183 de familii și 602 locuitori. În jurul anului 1848 Reghinul va ajunge deja la cca. 5000 de locuitori. În data de 10 martie 1863 în urma numeroaselor solicitări, Reghinul a primit actul oficial emis de împăratul Franz Joseph prin care a fost ridicat în rândul orașelor privilegiate, la rangul de oraș liber regesc.

După 1860 s-au reconstruit casele și de pe Strada Mihai Eminescu de azi, alături de atelierele de tăbăcărie de pe fosta Stradă a Cojocarilor și Strada Coșbuc de azi, ce urcă din piață spre cimitirul românesc și Pădurea Rotundă.

La Recensământul din 1869 Reghinul avea 929 de case, din care 133 cu 1-2 etaje și 5507 de locuitor, pentru ca la 1882 să ajungă la 8074 de locuitori.

Dacă la 1870 erau 16 distilerii de spirt care funcționau cu aburi, curând după desființarea breslelor, la 1895 funcționau, în oraș deja 4 fabrici mari de spirt: Fabrica Mendel Farkas de pe Strada Apelor, fabrica Kosch&Schobel, Fabrica Samoilă Kloss și Fabrica Krauss Johann. În paralel, se constituie societăți ale tăbăcarilor, cojocarilor, cizmarilor, curelarilor, croitorilor, producătorilor de trăsuri etc. Au fost construite și alte întreprinderi, ca Fabrica de cărămidă semnalată în august 1895 la capătul străzii Mihai Eminescu de azi, cunoscută ca Fabrica Müller și care a devenit Cartierul Müller de mai târziu. Colonia cuprindea 15 numere de casă, în totalitate ale muncitorilor de fabrică, casa funcționarilor și casa administrativă. Pe locul fostei fabrici abandonate după cel de-al Doilea Război mondial fiind amplasate fermele gospodăriilor de stat. În anii 1910-1911 se construiește Uzina electrică de pe Canalul Morii, cu două turbine de 150 CP și un baraj în amonte la 500 de metri, care a fost apoi re tehnologizată prin 1985. Și Canalul Morii se lărgeste, pe firul său fiind construite mori, tăbăcării și alte ateliere. Astfel, la 1910 în Reghin erau deja 45 de comercianți cu ajutoare și o serie de meseriași liberi, la 1913 fiind semnalate în oraș 36 fabrici cu 1250 muncitori români, 680 sași și 573 muncitori maghiari.

După anul 1883, la 24 mai este deschis drumul Reghin-Toplița și se construiește calea ferată Târgu-Mureș – Reghin – Deda – Ciceu – Brașov. La 1886 va fi amenajată și stația de tren, ce va deveni gara căilor ferate Reghin. Din 1898 și până în 1905 se construiește calea ferată îngustă Reghin – Lăpușna (mocănița), cu halte și cantoane. Construcția căii ferate înguste de la Lăpușna a dus la falimentul și lichidarea Societății de plutărit.

În anul 1911 orașul este electrificat, iar odată cu industrializarea, Reghinul se dezvoltă brusc.

În anul 1926, ca urmare a aplicării Legii 95/1925 privind unificarea administrației

publice locale este alipit Reghinului Săsesc localitatea limitrofă din nord, separată de pârâul Rozelor, și anume Reghinul Unguresc, fapt ce crește cu 995 de hectare suprafața urbei.

În perioada monarhiei până spre anul 1940 se fac puține modificări ce țin de urbanistica localității, dar apar însă mai multe clădiri publice.

În anul 1956 sunt încorporate în oraș localitățile Ierņuteni și Apalina. Localitatea Apalina s-a dezvoltat ca o așezare suburbană, apoi cartier al orașului, la 2,5 km de acesta, astfel încât Reghinul ajunge la 15 martie 1956, la 18.091 de locuitori.

Din anii 1963-1964 datează primul plan al dezvoltării și sistematizării din Reghin, urmat de altul în 1974. Evoluția urbanistică a cuprins orașul și cartierele Ierņuteni și Ierbuș, străzile fiind din nou rebotezate, după 1965. Începând cu anul 1972 se elaborează un nou plan de sistematizare, ce preconiza două zone industriale în partea de jos a orașului: în est pe malul stâng al Mureșului a fost plasată industria prelucrătoare – lemn, metalurgie, utilaje (unele existente și azi, transformate în tot felul de companii noi), iar în partea de sud-est industria alimentară – fabrica de bere, lactate, abator (toate au decăzut după 1990).

În 1994, Reghinul este ridicat la rang de municipiu. Treptat, orașul s-a dezvoltat, dobândind din ce în ce mai multă importanță pe plan local de-a lungul anilor. Dezvoltarea s-a făcut pe planuri multiple: economic, social, cultural, administrativ, iar astăzi Reghinul este un punct important pe harta județului Mureș și un centru care polarizează toată zona premontană a județului.

După 1990 ascensiunea edificiilor de cult a fost impresionantă, construindu-se în oraș nu mai puțin de 13 lăcașuri de cult și o serie de ansambluri de blocuri de locuințe, respectiv noi cartiere de locuințe individuale (către perferii).

2.1.2.2. Relații în teritoriu

Municipiul Reghin sau „Orașul de pe deal” cum mai este denumit, este situat în partea nordică a județului Mureș. Din punct de vedere geografic, orașul Reghin se găsește pe coordonatele 46°46'33" latitudine nordică și 22°42'30" longitudine estică. Municipiul se află la o distanță de 32 km de Târgu Mureș, 103 km de Cluj Napoca, 60 km de Bistrița, 69 km de Toplița și 42 km de Sovata.

Distanța mică până la reședința de județ, dar și timpul scurt de parcurgere a acestei distanțe face ca relațiile de subordonare de tip reședință de județ-municipiu să fie facile, atât din punct de vedere al aparatului administrativ, cât și din punct de vedere al fluxurilor informaționale cetățenești (deplasări ale populației spre puncte de interes administrativ sau servicii).

Reghinul este traversat de drumul național DN 15, care face legătura între Turda – Târgu Mureș – Toplița – Piatra Neamț – Bacău, adică pe direcția de legătură între Ardeal și Moldova, fiind principalul centru de polarizare al zonei de nord a județului.

Orașul este deservit de o rețea rutieră importantă:

- E578: asigură legătura cu localitățile Sărățel, în vest și Toplița, în est. Se suprapune cu traseul drumului național DN 15;
- DN 15: asigură legătura la sud cu municipiul Târgu Mureș și la nord cu orașul Toplița;
- DN 16: asigură legătura spre vest cu municipiul Cluj Napoca;
- DN 15A: asigură legătura spre nord-vest cu municipiul Bistrița;
- DJ 153C: spre Gurghiu;
- DJ 153: spre Beica de Jos și Sovata;

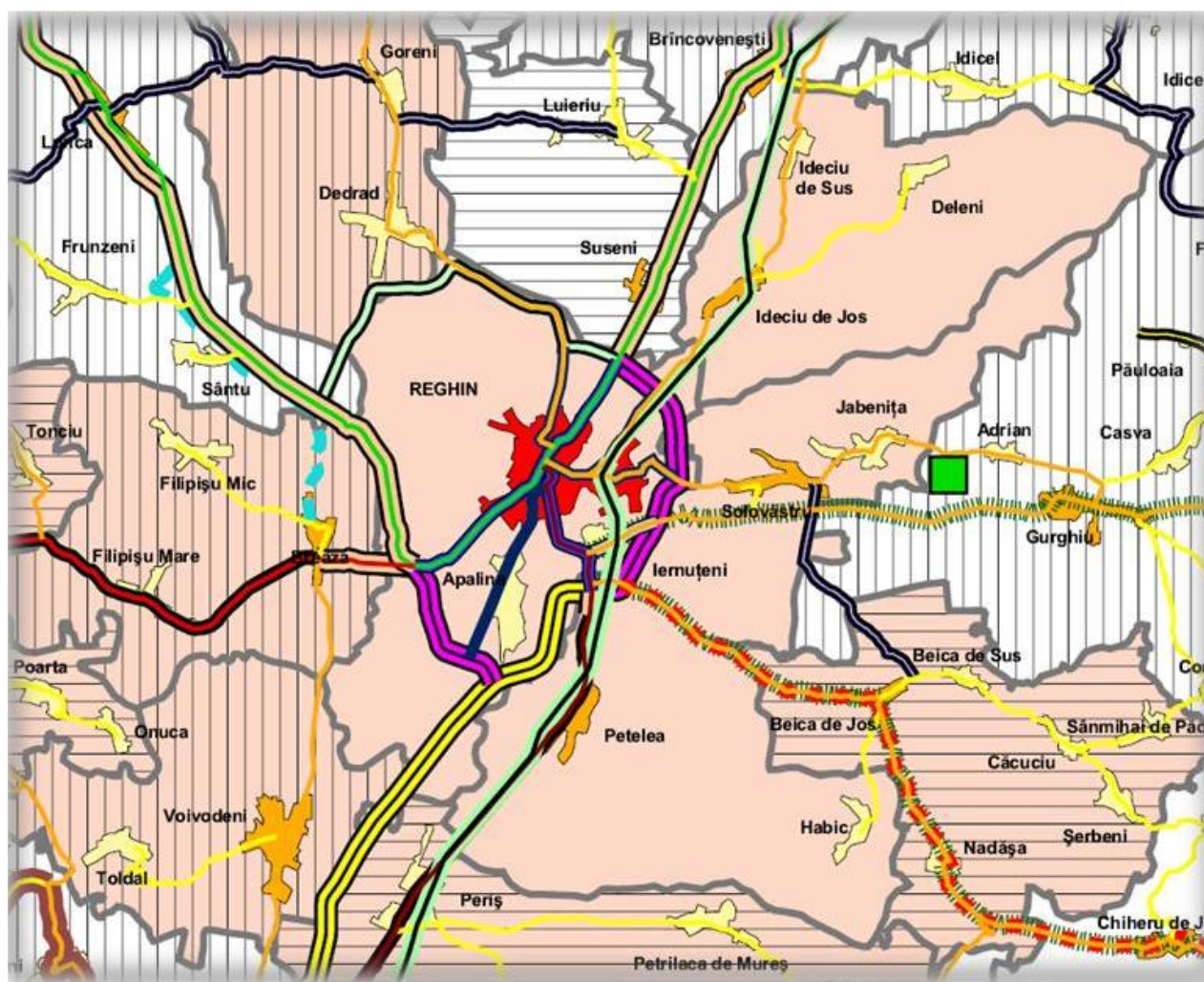
- DJ 154: spre Batoș;
- DJ 154A: spre Ideciu de Jos;
- DJ 154E: spre Solovăstru;
- DC 6: spre Solovăstru.

Astfel, orașul este situat la intersecția unor drumuri principale care fac legătura pe direcția est - vest și nord - sud cu celelalte localități mari, exterioare județului: Turda, Bistrița, Toplița, Gheorgheni.

Municipiul este deservit de calea ferată, prin magistrala secundară 405 (componentă a magistralei 400: Brașov – Siculeni – Deda – Dej – Baia Mare – Satu Mare), care are traseul Războieni – Luduș – Târgu Mureș – Reghin – Deda și care asigură legătura feroviară cu rețeaua de căi ferate a țării. Calea ferată este simplă și neelectrificată. Magistrala 405 are o lungime de 114 km, operator fiind CFR. Pe teritoriul administrativ al municipiului Reghin, suprafața aferentă căilor ferate este de 17,16 ha.

Orașul Reghin se învecinează cu următoarele unități administrativ teritoriale:

- La Nord – Est: comuna Ideciu de Jos;
- La Nord: comuna Suseni;
- La Nord – Vest: comuna Batoș;
- La Vest: comunele Lunca și Breaza;
- La Sud - Vest: comuna Voivodeni;
- La Sud: comuna Gornești;
- La Sud – Est: comuna Petelea;
- La Est – comuna Solovăstru.

Figura 2.1. Relații în teritoriul a mun. Reghin: sursa PATJ Mureș

2.1.2.3. Populația. Elemente demografice și sociale

Orașul Reghin este al doilea oraș din județul Mureș, după criteriul numărului de locuitori, fiind declarat municipiu în anul 1994 și având o densitate de 684,72 loc./km². Conform legii nr. 351 din 6 iulie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, Reghinul are importanță și rol de nivel județean, fiind o localitate de rangul al II-lea.

Conform rezultatelor definitive ale Recensământului Populației și al Locuințelor din octombrie 2011, populația totală a orașului Reghin a fost de 33 281 locuitori, în scădere față de Recensământul din 2002, când s-au înregistrat 36 126 locuitori.

În intervalul 1956-1990, în perioada industrializării și urbanizării, populația Reghinului a crescut progresiv, creșterea fiind generată de exodul populației dinspre rural spre urban determinată de procesul forțat de industrializare și de ratele înalte ale natalității.

Trendul de creștere s-a păstrat până în anul 1994, când s-a ajuns la o populație de 40 171 persoane, datorită menținerii atracției pentru municipiu și prin măsurile de liberalizare a circulației persoanelor.

După 1995, efectivul populației începe să scadă, întrucât după 1990 s-a liberalizat avortul, iar acest lucru a dus la scăderea ratei natalității. Alte cauze ale scăderii populației au fost criza economică, migrația externă și atracția spre centrele urbane mai importante din regiune: Târgu Mureș și Cluj Napoca.

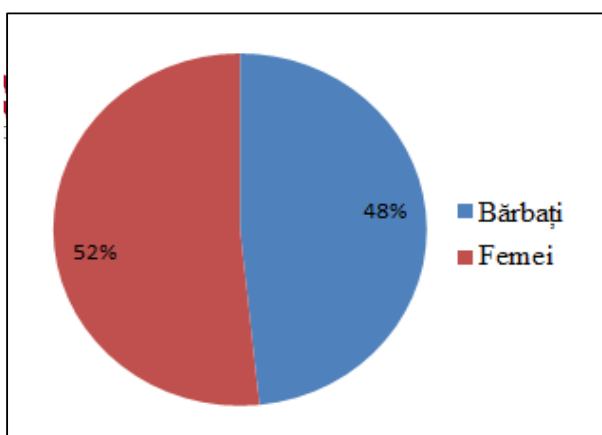
Într-o perioadă de 19 ani, între 1992 și 2001, scăderea a fost cu 5959 persoane. Apropierea de municipiul Târgu Mureș, cel mai important centru urban al județului Mureș are un dublu efect: menține populație pe teritoriul Reghinului care este ocupată în orașul reședință dar pierde în același timp populație în vârstă de muncă care este atrasă de oportunitățile de pe piața forței de muncă din Târgu Mureș. Un alt centru urban care atrage tineri este Cluj Napoca, centru universitar și cel mai puternic centru economic al Transilvaniei.

Anul	TOTAL
1912	7310
1930	9290
1948	9599
1956	18091
1966	23295
1977	29846
1992	39240
2002	36126
2011	33281

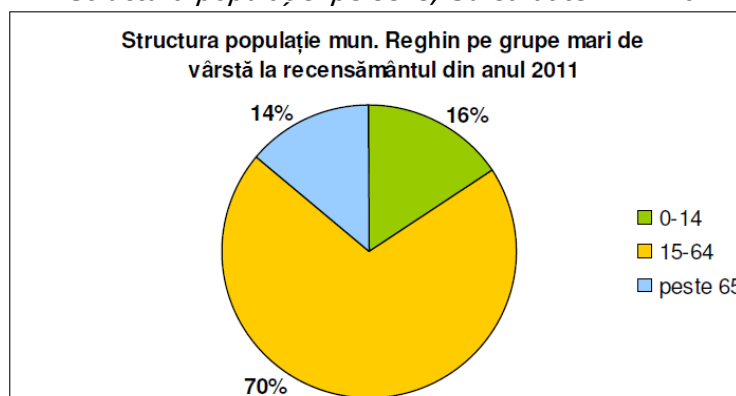
Tabelul 2.1 Evoluția numerică a populației mun. Reghin în perioada 1912 - 2011

Structura populației pe sexe și grupe de vârstă

Populația municipiului Reghin se caracterizează printr-o structură demografică ușor feminizată (17 193 femei la 16 088 bărbați). În graficul de mai jos se poate observa ponderea lor în totalul populației.

Figura 2.2 Structura populației pe sexe; Sursă date: RPL 2011.

Figura 2.3 Structura populației pe grupe de vârstă; Sursă date: RPL 2011.

2.1.2.4. Activități economice

Agricultura

În prezent structura fondului funciar indică predominarea terenurilor arabile (45%) comparativ cu cele forestiere (11%), pomicole (14%), pășuni (6%) și fânețe (7%). Pomicultura are condiții favorabile în această zonă, conform PATJ Mureș Reghinul încadrându-se în zona 4, zonă mediu favorabilă pentru agricultură, pretându-se pe pomicultură unde există un vast bazin pomicol de 5000 ha (comunele Bațoș, Breaza și Reghin specializate în proporție de 95% pe cultura mărului).

În zona Reghinului se practică agricultura de tip mixt, în special cerealieră și de porumb, creșterea animalelor și cultura pomilor fructiferi.

La nivelul municipiului, activitatea agricolă constă în producția vegetală, animală și prelucrarea primară a produselor vegetale și animale. Din anul 2016, Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Reghin este parte a Institutului de Cercetare-Dezvoltare pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor Palas care se află din punct de vedere științific în subordinea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu Șișești”. Stațiunea de cercetare are ca obiect de activitate inclusive reprezentarea crescătorilor de ovine pe plan local, național și internațional, acordarea de asistență tehnică crescătorilor de ovine, promovarea de acțiuni de pregătire profesională, de documentare tehnică. Stațiunea are și activitate de cercetare care a început la Reghin în anul 1981. În anul 2013, în stațiunea de Cercetare din Reghin exista un efectiv de 800 de capete, 600 de ovine și 200 de caprine, dintre care 400 sunt efectiv matcă, toate constituind loturi de cercetare.

Unități economice cu profil agricol sunt fermele viticole Padina Impex și Autodomus SA și fermele pomicole Sucmerom SRL (culturi de măr și cireș), Pomicola Batoș, Glina Companies etc.

Industria

Activitatea de bază este activitatea industrială, concentrată în partea de est a municipiului, în zona delimitată de DJ 153C, calea ferată Târgu Mureș – Reghin – Deda, râul Mureș și canalul Gurghiu. Dezvoltarea industrială a pornit de la micile industrii existente în municipiu și care treptat s-au modernizat.

Unitățile industriale din municipiu sunt concentrate într-o zonă compactă, în partea de est, dar și dispesate în restul teritoriului.

În cadrul municipiului Reghin regăsim ca sectoare de activitate industria constructoare de mașini, industria lemnului și industria ușoară.

În zona industrială Reghin ramurile industriale dominante și cunoscute datorită păstrării tradițiilor sunt cele de prelucrare a lemnului, fabricarea de mobilă și instrumente muzicale, încălțăminte, mașini și echipamente (agro-forestiere). Unitățile agricole sunt în general la periferia municipiului și sunt situate în trupuri independente pe teritoriul administrativ.

În afara acestor zone industriale compacte pe teritoriul municipiului mai există o serie de întreprinderi mici și mijlocii risipite pe teritoriul municipiului, având în special caracter de servicii, iar unele caracter industrial și artizanal, în special în domeniul industriei alimentare.

Ramurile dominante ale zonei industriale Reghin sunt prelucrarea lemnului (placaje, panel, furnir), mașini și echipamente agro-forestiere, mobilă și instrumente muzicale, încălțăminte.

Industria constructoare de mașini constă în construcții de utilaje agricole, mașini și utilaje pentru industria lemnului (tractoare articulate dotate cu clești și brațe), pentru industria materialelor de construcție (echipamente pentru liniile tehnologice ale fabricilor de cărămidă și țiglă) și de piese de schimb pentru autovehicule (pompe, lanțuri antiderapante, cricuri hidraulice etc.). Reghinul domină economia județului Mureș în activitatea de intermediere în comerțul cu mașini și echipamente industriale, 4 din cele 5 firme de profil având sediul aici.

Orașul are o tradiție în exploatarea și prelucrarea lemnului, în fabricarea de produse stratificate, în obținerea de elemente de dulgherie și tâmplărie și în fabricarea instrumentelor muzicale. Domeniul instrumentelor muzicale este dominat de firmele locale și 3 din cele 5 din județ au sediul în Reghin. Industria lemnului este reprezentată prin unitățile economice precum:

- Kastamonu Romania SA – tăierea și rindeluirea lemnului, producerea de plăci de tip HDF (plăci fibrolemnoase de înaltă densitate), foi de uși, PAL (plăci din aşchii de lemn) brut și PAL melaminat, blaturi de bucătărie;
- Amis Mob SA – prelucrarea lemnului, mobilă;
- Hora SA – Fabrica a fost înființată în anul 1951, o mare parte din producția de instrumente muzicale fiind destinată exportului. Aici se confecționează peste 200 de tipuri de instrumente muzicale și peste 300 de tipuri de accesorii pentru instrumente. Se exportă în 30 de țări;
- 2B Group SRL – mobilă;
- Larix Mobila SRL – mobilă;
- Mobiladalın SRL – mobilă;
- Bucin Mob SRL;
- Eco Euro Doors SRL – elemente de dulgherie și tâmplărie.

Industria ușoară este reprezentată de unități economice din domeniul alimentar, care valorifică resursele locale, și cel al confecțiilor.

Comerțul

La Recensământul din 2011, la nivelul municipiului Reghin, în comerț activau un număr de 2240 persoane, ceea ce înseamnă 16,7% din totalul populației ocupate. Domeniul comerțului este reprezentat de societăți comerciale care se ocupă cu următoarele tipuri de comerț: comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule, comerț cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile, comerț cu ridicata al băuturilor, comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi și tutun, comerț cu amănuntul specializat al pâinii, produselor de patiserie și zaharoase, comerț cu amănuntul specializat al echipamentelor pentru telecomunicații, comerț cu amănuntul al textilelor, comerț cu amănuntul specializat de flori, plante, semințe, animale de companie, comerț cu amănuntul prin standuri, chioșcuri și piețe de textile și încălțăminte și altele.

Domeniul transportului este reprezentat prin tipurile de transport efectuate: transport terestru de călători, depozitări și activități de servicii anexe transporturilor aeriene.

Domeniul altor servicii este reprezentat de firme care au următoarele activități: informații și telecomunicații, activități ale agențiilor de publicitate, activități fotografice, repararea articolelor de uz personal și gospodăresc, activități de protecție și gardă.

Turismul

Importanța turistică a Reghinului este dată de resursele proprii, de proximitatea zonei montane și a municipiului reședință de județ, Târgu Mureș. Astfel, datorită amplasării geografice, orașul este un centru atractiv pentru activități turistice legate de potențialul natural și cultural al văii Mureșului.

Fiind un important nod rutier în partea de nord-est a județului, prin intermediul căilor de comunicație rutiere și feroviare se realizează legătura arealului montan estic cu Câmpia Transilvaniei.

Turismul are un important potențial de dezvoltare, formele de turism fiind cele de agrement, de tip cultural și de tranzit, datorită amplasării municipiului pe drumul național DN 15 Târgu Mureș – Toplița.

Resursele turistice care pot susține activități din domeniul turistic în arealul municipiului Reghin sunt reprezentate de:

- Muzeul etnografic - înființat în anul 1960, în cadrul căruia se găsesc exponate tematice din zona văilor Mureș și Gurghiu; domeniile reprezentate sunt păstorit, pescuit, pomicultură, agricultură, industrie casnică;
- Colecția oologică Kalaher Ladislau – alcătuită din sute de ouă încondeiate;
- Biblioteca municipală cu cărți rare și vechi;
- Muzeul de Științe Naturale în cadrul Grupului Școlar Lucian Blaga;
- Casa de cultură a tineretului George Enescu Reghin (cu sală de spectacole cu 400 locuri și spații expoziționale și didactice);
- Monumente istorice de interes național și local.
- Turismul local este susținut de infrastructura de agrement, constituită din stadion, ștrand și parcuri publice (Parcul Tineretului, Parcul Central și Parcul Nou). Parcul Tineretului a fost inițial parcul orașenesc, amenajat cu lac de agrement, debarcader,
- ștrand, restaurant, inclusiv chioșc pentru fanfară. Din anul 1924 s-a numit „Regina Maria”, apoi din 1950 „Parcul popular”. Astăzi, parcul se întinde pe 2 ha, fiind bine amenajat cu stadion, sală sportivă, terenuri de joacă, ștrand, restaurant, multă verdeață și o fântână arteziană aparte.

Parcul Central a fost secole la rând loc al târgurilor săptămânale sau al bâlciurilor și iarmaroacelor anuale. A fost terminat în anul 1960.

Parcul Nou este amplasat la limita intravilanului municipiului Reghin, în continuarea cvartalului delimitat de străzile Grigorescu și Dealului, având ca vecinătate nordică Pădurea Rotundă. Se întinde pe o suprafață de 24 ha. Inițial, această suprafață a fost o întinsă pășune, însă atât solul, cât și vegetația sunt puternic degradate.

În 2016 s-a deschis Centrul de informare și promovare turistică. Proiectul a fost realizat din fonduri europene, centrul fiind amplasat în Parcul Central. Acesta oferă informații despre punctele de interes din zonă, atât pentru reghineni, cât și pentru turiști.

În municipiu activează Asociația Județeană pentru Dezvoltare Montană din Reghin.

Resursele turistice naturale sunt reprezentate de rețeaua hidrografică, de ariile forestiere, resursele geomorfologice și peisagistice. Pădurile Mociar, Rotundă și Dedradului sunt importante pentru agrementul local.

Pădurea Mociar, se află la o distanță de 5 km de Reghin și este o rezervație de 50 ha, cunoscută încă din 1932. Pădurea prezintă și interes științific, datorită celor peste 375 de stejari cu vârste între 400 și chiar 700 de ani.²⁴

Pădurea Rotundă a fost plantată în 1730 pentru a preîntâmpina anii de secetă de

care Reghinul a avut parte. Copacii plantați s-au perindat, rămânând „stejarul singuratic – străjer de istorie” de peste trei secole, amintire a vremurilor de demult. Încă de la început a fost o zonă de agrement, serbări câmpenești, zonă de distracție. După 1960 a fost amenajat amfiteatrul pentru spectacole și film cu scenă în aer liber. După 1990, amfiteatrul a fost abandonat. Azi, Pădurea Rotundă este cea mai cunoscută zonă de agrement estival, de relaxare și spectacole câmpenești.

La 5 km de Reghin se află stațiunea balneoclimaterică de interes zonal Ideciu de Jos, foarte apreciată, cu apă sărată și nămol terapeutic cu izvoare cloruro-sodice și nămol sapropelic. Stațiunea are caracter sezonier și dispune de dotări specifice.

În anul 2015 ștrandul a fost redeschis, după ce a trecut printr-un proces de reamenajare.

La 6 km este de Reghin se află stațiunea Jabenita, însă aceasta nu este funcțională.

Infrastructura de cazare este reprezentată de 11 structuri de cazare (hoteluri și pensiuni), din care 7 pensiuni și 4 unități de tip hotelier. Totalul locurilor de cazare la nivelul municipiului Reghin este de 405. Predominanța pensiunilor arată interesul mai mare pentru acest tip de structuri mici de cazare.

2.1.2.5. Intravilan existent. Zone funcționale. Bilanț teritorial

Suprafața unității administrativ teritoriale Reghin este de 5589,29 ha.

Intravilanul total existent însumează 2158,02 ha și reprezintă 38,61% din teritoriul administrativ al municipiului.

Limita intravilanului existent este cea stabilită în anul 2005 prin Planul Urbanistic General al Municipiului Reghin.

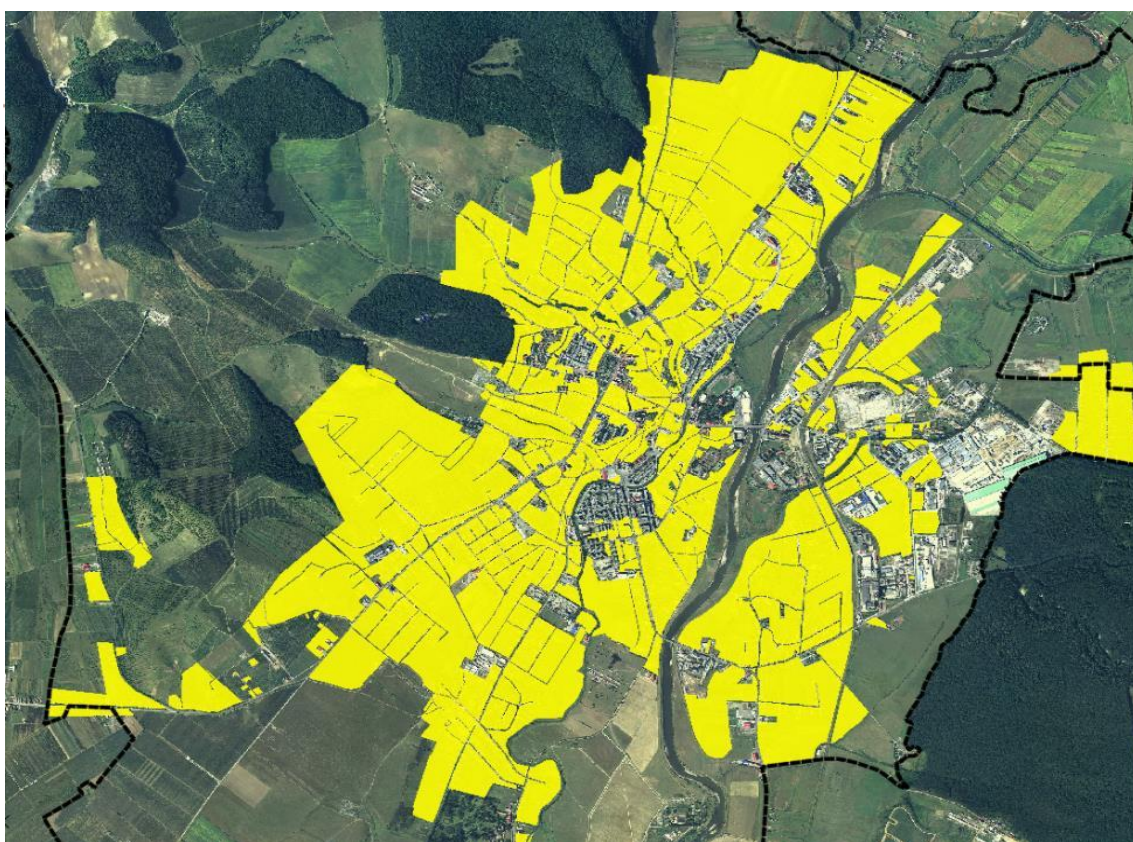
Intravilanul existent este alcătuit dintr-un trup principal și 12 trupuri secundare.

La nivel de unitate administrativ - teritorială, principala zonificare funcțională este cea de locuințe și funcțiuni complementare. Aceasta este caracterizată prin locuințe individuale și locuințe colective.

BILANȚ TERITORIAL AL MUNICIPIULUI REGHIN		
Zone funcționale	existent	
	ha	%
Locuințe și funcțiuni complementare	1088,07	50,42
Locuințe colective și funcțiuni complementare	28,67	1,33
Instituiții și servicii de interes public	55,83	2,59
Unități industriale și depozite	200,00	9,27
Unități agro-zootehnice	53,62	2,48
Spații verzi, sport, agrement, scuaruri, protecție	115,17	5,34
Zona mixtă pentru servicii și locuințe	11,59	0,54
Zone monumente istorice	5,98	0,28
Căi de comunicație și transport, din care	108,09	5,01
-rutier	94,84	4,39
-feroviar	13,25	0,61
Construcții tehnico-edilitare	12,40	0,57
Gospodărie comunala, cimitire	15,74	0,73
Terenuri cu destinație specială (administrare MAI)	1,10	0,05
Terenuri agricole	328,60	15,23
Alte zone (terenuri necontruibile, ape, etc.)	133,16	6,17
TOTAL PE TRUP	2158,02	100,00

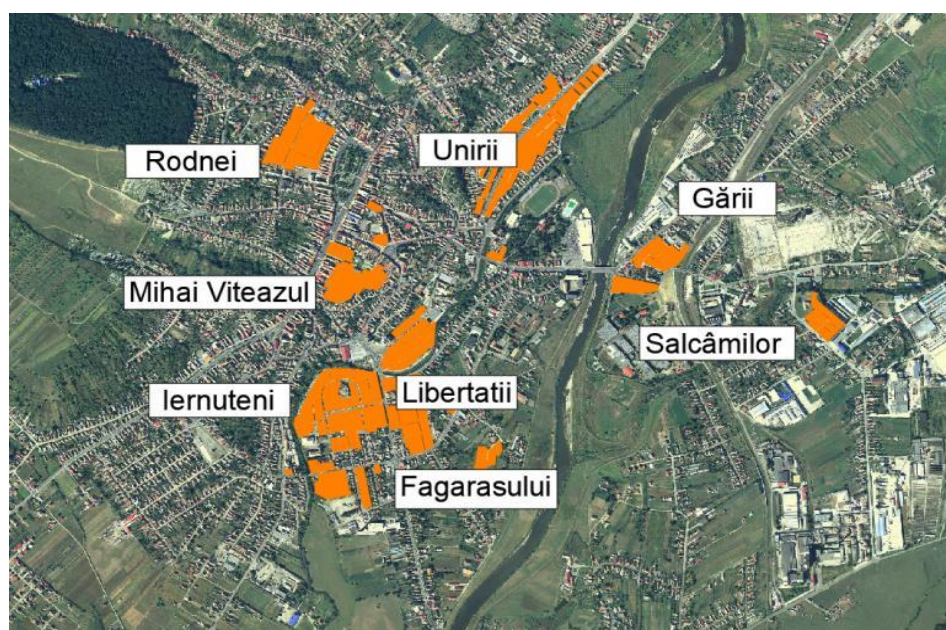
Tabelul 2.2 Zone funcționale în mun. Reghin**Zone de locuințe individuale**

Zonele de locuințe individuale ocupă peste 50% din suprafața totală a intravilanului existent. Acestea se regăsesc dispersate pe întreg teritoriul municipiului, atât în zonele centrale cât și adiacent și către periferii. Se remarcă printr-o diversitate de tipuri de clădiri și prezența unui bogat patrimoniu aparținând mai multor curente artistice: neoclasic, istorism, eclectic (de departe cel mai bine reprezentat curent în arhitectura reghineană, atât în cazul instituțiilor publice, cât și al caselor de locuit), Secession, neoromânesc, interbelic/art deco (vilele interbelice), comunist, contemporan, etc. În general casele individuale au regim de înălțime parter, parter și etaj, însă se întâlnesc situații de case cu regim de înălțime chiar de P+2+M. Totodată, în municipiu se întâlnesc locuințe individuale cu regim redus de înălțime dispuse pe un parcelar de tip urban, de tip rural și periferic.

Figura 2.4 Distribuția zonelor de locuințe individuale în mun. Reghin**Zone de locuințe colective**

Zonele cu locuințe colective se află în zona centrală sau adiacent zonei centrale și constau în blocuri cu regim de înălțime P+4. În municipiul Reghin sunt următoarele cartiere de blocuri de locuințe: Cartierul Unirii, cartierul Rodnei, cartierul Mihai Viteazul, cartierul Ierņuțeni, cartierul Libertății, cartierul Făgărașului, cartierul Gării și cartierul Salcânilor. În cartierele identificate densitatea de populație este cuprinsă între 8000 și 20000 locuitori/km². Majoritatea locuințele colective au fost realizate în a doua parte a secolului XX.

Figura 2.5 Distribuția zonelor de locuințe colective în mun. Reghin

Zone Industriale

Zonele industriale sunt constituite atât ca platformă industrială compactă, situată pe malul stâng al Mureșului, în zona de est a orașului, dar și dispersate în cadrul teritoriului administrativ. Ocupă o suprafață de cca. 200 de ha, reprezentând peste 9% din teritoriul intravilanului existent.

Figura 2.6 Distribuția zonelor industriale în mun. Reghin

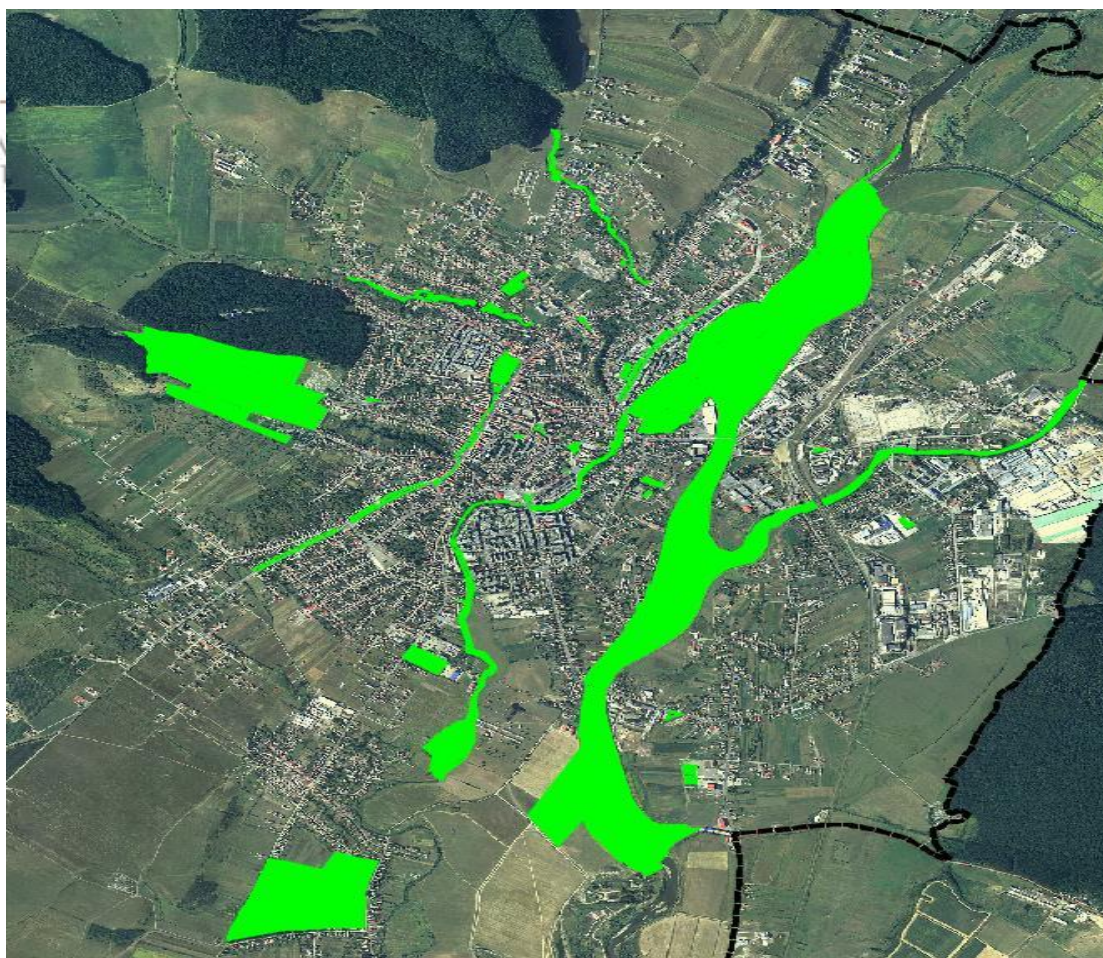
Zona de spații verzi, sport:

Zonele de spații verzi sunt reprezentate de parcuri (parc central, parc Pădurea Rotundă, parc aferent Castelului Huszar, Parcul Tineretului), squaruri, aliniamente verzi de-a lungul carosabilului, respectiv de terenurile de sport aferent instituțiilor

de învățământ, respectiv de cele două stadioane. Suprafața totală a acestora este de peste 115 ha, însemnând peste 5% din suprafața totală a intravilanului. Raportat la populația actuală a municipiului (38016 loc în anul 2018 conform datelor INS) suprafața de spațiu verde pe cap de locuitor este de 30,25 mp.

Parcul Tineretului a fost amenajat ca zonă de agrement începând cu a doua jumătate a secolului al 19 - lea, astăzi parcul dispunând de alei de promenadă, locuri de joacă pentru copiii, complex sportiv și un ștrand care dispune de bazine de înot pentru adulți și copii, oferind un mediu curat și îngrijit astfel încât toată lumea să se bucure de soare și bună dispoziție.

Pădurea Rotundă, cel mai înalt punct al orașului (455m) este una din cele mai frumoase zone ale Reghinului, fiind un loc cunoscut de localnici, destinat activităților de recreere, sport și turism.

Figura 2.7 Distribuția zonelor verzi în mun. Reghin

2.1.2.6. Monumente istorice

Conform Listei Monumentelor Istorice 2015, pe teritoriul municipiului Reghin există următoarele monumente istorice, atât de categoria A, cât și de categoria B.

	CodLMI 2015	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
1	MS-I-s-B-15411	Situl arheologic de la Reghin	municipiul Reghin	"Dealul bisericii (Kirchberg)"	
2	MS-I-m-B-15411.01	Așezare	municipiul Reghin	"Dealul bisericii (Kirchberg)"	sec. IV-V
3	MS-I-m-B-15411.02	Așezare	municipiul Reghin	"Dealul bisericii (Kirchberg)"	Latène, Cultura geto-dacică
4	MS-II-m-A-15592	Castel	Apalina, municipiul Reghin	Str. Castelului 12	sec. XVIII-XIX
5	MS-II-m-A-15591	Biserica Romano-Catolică	Apalina, municipiul Reghin	Str. Castelului 101	sec. XIII-XV
6	MS-II-a-A-15758	Ansamblul urban "Centrul istoric"	municipiul Reghin	Piața Petru Maior și str. Mihai Viteazul	sec. XIX-XX
7	MS-II-a-A-15759	Ansamblul urban "Str.Petru Maior"	municipiul Reghin	Str. Maior Petru de la nr. 4-55	
8	MS-II-a-A-15760	Ansamblul urban "Str.Republicii"	municipiul Reghin	Str. Republicii de la nr. 8-22, 24-32	sec. XIX
9	MS-II-a-A-15761	Ansamblul bisericii evanghelice	municipiul Reghin	str.Călărașilor nr.1	sec. XIII-XIX
10	MS-II-m-A-15761.01	Biserica evanghelică	municipiul Reghin	str.Călărașilor nr.1	sec. XIII-XIX
11	MS-II-m-A-15761.02	Casa parohială	municipiul Reghin	str.Călărașilor nr.1	1670
12	MS-II-m-B-15762	Școală Confesională Evanghelică, azi școală generală	municipiul Reghin	str.Călărașilor nr.1	mijl. sec. XVIII
13	MS-II-m-B-15763	Casă	municipiul Reghin	str.Eminescu Mihai nr.1	mijl. sec. XIX
14	MS-II-m-B-15764	Casa	municipiul Reghin	str.Eminescu Mihai nr.5	sec. XIX
15	MS-II-m-B-15765	Casă	municipiul Reghin	str.Liliacului nr.1	sec. XIX
16	MS-II-m-B-15766	Casa	municipiul Reghin	Piața Petru Maior nr.2	sec. XIX
17	MS-II-m-B-15767	Casa	municipiul Reghin	Piața Petru Maior nr.8	sec. XIX
18	MS-II-m-B-15768	Casa	municipiul Reghin	Piața Petru Maior nr.10	sec. XIX

19	MS-II-m-B-15769	Casa	municipiul Reghin	Piața Petru Maior nr.17	sec. XIX
20	MS-II-m-B-15770	Casa	municipiul Reghin	Piața Petru Maior nr.34	sec. XIX
21	MS-II-m-B-15771	Casa	municipiul Reghin	Piața Petru Maior nr.35	1856
22	MS-II-m-B-15772	Casa	municipiul Reghin	Piața Petru Maior nr.41	sec. XIX
23	MS-II-m-B-15773	Casa Roesler	municipiul Reghin	Piața Petru Maior nr.55	1807
24	MS-II-m-B-15774	Biserica de Lemn "Sf.Nicolae"	municipiul Reghin	str.Măcieșului nr.5	1725
25	MS-II-m-B-15775	Casă	municipiul Reghin	str.Mihai Viteazul nr.95	înc.sec.XIX
26	MS-II-m-B-15776	Casă	municipiul Reghin	str.Spitalului nr.1	înc.sec.XX
27	MS-II-m-B-15777	Muzeul Etnografic al municipiului Reghin	municipiul Reghin	str.Vânătorilor nr.51	1892, 1959
28	MS-IV-a-B-16103	Cimitirul Evreiesc	municipiul Reghin	Sub "Pădurea Rotundă"	sec. XVIII-XIX
29	MS-IV-a-B-16104	Monumentul funerar al lui Florea Bogdan	municipiul Reghin	În cimitirul ortodox	1960
30	MS-IV-a-B-16105	Monumentul funerar al lui Ariton M. Popa	municipiul Reghin	În cimitirul ortodox	1946
31	MS-IV-a-B-16106	Mormântul lui Ioan Harsia	municipiul Reghin	În cimitirul ortodox	1953
32	MS-IV-a-B-161037	Monumentul funerar al lui Patriciu Barbu	municipiul Reghin	În cimitirul ortodox	1900
33	MS-IV-a-B-16108	Cavoul lui Vasile Ladislau Pop	municipiul Reghin	În cimitirul ortodox	1870
34	MS-IV-m-B-16097	Casa în care s-a născut Virgil Onițiu, pedagog, scriitor și istoric literar	municipiul Reghin	str. Mihai Viteazul nr.87	sec. XIX
35	MS-IV-m-B-16109	Casa în care a funcționat Consiliul Național Român (1912-1919)	municipiul Reghin	str.Spitalului nr.10	sf.sec.XIX

Tabelul 2.3 Monumente istorice pe teritoriul municipiului Reghin

Situri arheologice

- Cartierul Iernuțeni (la ieșirea dinspre oraș, spre Târgu Mureș, în dreptul bornei de kilometraj care marchează intrarea în oraș, în perimetrul cuprins între DN 15 și calea ferată, la aproximativ 100-150 m de șosea);
- În hotarul cu comuna Breaza (punctul precizat „la Moară”) a existat o așezare cu mai multe nivele de locuire, culturile Coțofeni, Sighișoara-Wietenberg, epoca fierului (dacică), romană și a migrațiilor (slavi sau avari). Sunt posibile extensiuni ale așezării și în hotarul Reghinului;
- Castelul Huszár (sec. XVIII), din fostul sat Apalina, este monument istoric privat, în stare de ruină. Orice reluare a reabilitării sale trebuie obligatoriu raportată la un studiu arheologic de amplasament.

2.1.2.7. Echipare edilitară

GOSPODĂRIREA APELOR

Lucrări hidrotehnice

Reghinul este traversat de râul Mureș, care cuprinde și sectorul de vărsare a râului Gurghiu.

În secțiunea Reghin, râul Mureș are un caracter de curs superior (132 km de la izvoare). Bazinul hidrografic inclusiv al râului Gurghiu este de 3.181 kmp cu un debit multianual de 31,8 m³/sec.

Canalul Morii este principalul emisar al evacuărilor de ape pluviale din zona centrală și din cartierul Apalina. În scopul salubrității derivației, acesta se alimentează, în funcție de disponibilul din râul Mureș, cu un debit de servitute de până la 2,0 m³/sec, captat în amonte de pragul de stabilizare de pe albia regularizată a râului Mureș.

Albia veche a râului Gurghiu, care traversează toată zona industrială a municipiului, s-a păstrat ca sursă de alimentare cu apă industrială și de incendiu, ca emisar pentru apele pluviale și ca traseu de încercare pentru ambarcațiunile fabricate la SC AMIS SA. Albia este alimentată cu un debit de servitute de până la 1,0 mc/sec, prin derivație din albia regularizată a râului Gurghiu.

În urma inundațiilor din mai 1970, tronsoanele de albie din zona municipiului au fost regularizate prin corecții de traseu, lărgirea și profilarea albiei minore, apărări de maluri, praguri de stabilizare și îndiguiri. Investiția a fost executată în anii 1975-1978 având clasa II de importanță.

În zona Reghinului, apele subterane nu constituie resurse de apă suficiente. Izvoarele, unele dintre ele amenajate, de pe terasa superioară, cu excepția celui de la ieșirea spre Toplița, au bazine de recepție reduse cu debite ne semnificative.

Stratul freatic din lunca Mureșului este subțire și nu permite decât realizarea unor puțuri cu debite reduse și aceasta numai în anumite zone. Apele subterane de adâncime sunt puternic sărate.

Sistemul de alimentare cu apă a municipiului, se bazează aproape în exclusivitate pe captarea de apă de pe râul Gurghiu, având calități superioare celei din râul Mureș.

Alimentarea cu apă

Sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă a municipiului Reghin s-a dezvoltat etapizat, începând cu anii 1961-1963. În prima fază, alimentarea cu apă era asigurată din captarea de apă subterană la nord de localitatea Voivodeni (14 puțuri) capacitatea acestora diminuându-se treptat, de la 23 l/sec până la 13 l/sec în anii 1985-1988, când sursa a rămas funcțională doar pentru alimentarea cu apă a localităților Voivodeni și Glodeni.

În prezent sistemul de alimentare cu apă, se bazează pe o captare cu baraj și prize stăvilare de mal, amenajate pe râul Gurghiu. Captarea și desnisipatoarele la priză au capacitatea proiectată de 490 l/sec (exploatare 120 l/sec) față de debitele minime cu asigurare normată pentru Municipiul Reghin, de 95% reprezentând 435 l/sec.

Uzina de apă cuprinzând stația de tratare, pompare și înmagazinare (două rezervoare de 2500 mc), este amplasată la 400 m de captare, în partea de nord-est a zonei industriale, pe teritoriul administrativ al comunei Solovăstru.

Rețeaua de distribuție a municipiului este împărțită în două zone de presiune și anume:

- Zona I de presiune cuprinde cca 85% din suprafața municipiului între cotele

357,00 și 395,00 (lunca Mureșului, și versanții până la marginea terasei I a râului). Rețeaua zonei I este în sistem contrarezervor, cu cota 425,00 MN, amplasată la nord-vest de centrul municipiului, cu două rezervoare de 2.500 mc. Rețeaua zonei I este inelară bine structurată cu artere și conducte principale cu Dn 600 și Dn300;

- Zona II de presiune, cuprinde partea înaltă a terasei I a Mureșului cât și versanții și dealurile din partea nordică și vestică a municipiului (inclusiv 80% din centrul istoric) situate deasupra cotei de 397,00 MN. Rețeaua zonei II este alimentată prin stația de repompare, amplasată lângă centrala termică a cartierului Eminescu.

Rețeaua de distribuție existentă, acoperă aproape în totalitate suprafața municipiului. Există străzi secundare care nu au rețea de distribuție sau zonele construite recent precum: str. Cerbului (capăt), Salcânilor (capăt), Oltului, Castanilor, Apalinei, Graiului, Mioriței, Castelului, Arenei, Ghețarului.

În Reghin, lungimea rețelei de distribuție a apei potabile era în anul 1990 de 69,9 km, aceasta având o creștere continuă, ajungând în anul 2013 la 88,9 km.

Consumul de apă potabilă pentru uz casnic a fost de 1906 mii m³ în anul 2000, însă a fost într-o continuă scădere până în anul 2013, când a ajuns la 997 mii m³.

Canalizare menajeră

Municipiul Reghin are un sistem centralizat de canalizare, conceput pentru zonele construite existente. Apele uzate menajere și industriale se colectează la o singură stație de epurare municipală, amplasată pe malul drept a râului Mureș, în aval de municipiu.

Rețeaua menajeră s-a organizat în mod corespunzător condițiilor de teren, pe două bazine principale, având câte un colector principal cu Dn 800, amplasate pe cele două maluri ale râului Mureș. Rețeaua de pe malul stâng al râului Mureș se racordează la rețeaua de pe malul drept cu ajutorul unei stații de pompare amplasate în zona str.Sării.

Colectorul principal mal drept, are trei colectoare secundare mai importante amplasate pe străzile Iernuțeni (Dn 500) spre centrul istoric și partea de nord-vest a municipiului, spre strada Apalina și pe malul Mureșului paralel cu digul de apărare, cu Dn 600 și în continuare pe strada Gării Dn 500 pentru partea de nord.

Colectorul principal mal stâng, din zona industrială, subtraversează râul Mureș în amonte de stația de epurare. Acesta are o ramură principală, ovoid 50/75 și Dn500 până la platforma întreprinderilor de prelucrare a lemnului și o ramură secundară Dn 500 - Dn 300, spre întreprinderile de industrie alimentară din zona sud-estică a municipiului.

Stația de epurare este o una mecanico-biologică, având o capacitate proiectată de 330 l/s și operând acum la o capacitate de 100 l/s.

Canalizarea pluvială

Acestea s-au format treptat, pe bazine relativ mici cu evacuări la cel mai apropiat curs natural. În prezent există următoarele sisteme pe bazine:

Pe malul drept al râului Mureș:

- în pâraul Temniței, se evacuează două tronsoane scurte din str. M Viteazu și str. Călărașilor Dn 500 cu trei vărsări;
- în pâraul Trandafirilor, se evacuează sistemul mare și bine format al zonei centrului istoric al municipiului, inclusiv cartierul M.Viteazu și o parte a

cartierului Eminescu cu colector ovoid 60/90 și evacuare în str.Sării. Acest sistem mai cuprinde și canale vechi dinainte de 1965 unitare. Cu toate că, odată cu realizarea rețelelor de canale menajere din zonă, s-a încercat depistarea și racordarea tuturor bransamentelor de canalizare menajeră, inclusiv desființarea foselor septice și decantoarelor mici pentru epurări locale, acest sistem mai evacuează ape uzate în sistemul de colectare a apelor pluviale, în special în pârâul Trandafirilor. Tot în pârâul Trandafirilor se evacuează la podul de pe str.Pandurilor din zona poștei Dn 500 și str.Dedradului ovoid de 60/90 și sistemul din cartierul M.Eminescu;

- în canalul Morii (aval de microhidrocentrală), se evacuează sistemul pluvial al cartierului Sării etapele I-IV , colector Nbcov 1200, cartierul Sării-Unirii, str.Duzilor canal vechi Dn 500 transformat în canal pluvial, cartierul Iernuțeni vechi colector Bucov 800, pozat insuficient de adânc pentru a canaliza și subsolurile blocurilor de locuit din zonă, ca și canalul din incinta R.A.G.C.L. TUP Dn 500;
- în râul Mureș, cartierul Iernuțeni II, cu un colector clopot 120/76, respectiv un tronson scurt din str.Gării de lângă pod;

Pe malul stâng al râului Mureș:

- în râul Mureș se evacuează sistemul din zona Gării clopot 140/89 - Dn 50- în canalul Gurghiu se evacuează incinta uzinei de apă, colectorul incintei SC METALURGICA SBUCOV 1400, două evacuări din str.Ierbuș Dn 800 și Dn 500, platforma întreprinderilor de prelucrare a lemnului Dn 500;
- în pârâul Mociar regularizat, din partea de sud-est a zonei industriale, se evacuează sistemul străzilor Gurghiu, CFR, Salcânilor, inclusiv pe platforma industriilor alimentare, clopot 200/127 pluvială.

Zone întinse din municipiu au un caracter rural, având rigole de evacuare a apelor de ploaie. Se semnalează zone cu stagnări de apă sau scurgeri neorganizate, cu transport de aluviuni și inundații de terenuri joase.

Alimentarea cu energie electrică

Teritoriul administrativ al municipiului este traversat de magistralele electrice de înaltă tensiune (220kV, 110kV), respectiv de rețele de medie și de joasă tensiune. Totodată, în Reghin există o stație de transformare de 110/20kV, pe strada Gurghiului, încadrată în interiorul unei zone de locuințe. Majoritatea clădirilor sunt racordate la surse de energie electrică, prin bransament la rețelele de distribuție de 0,4kV, de tip aerian, situate de-a lungul străzilor din municipiu.

Sistemul de iluminat public este asigurat prin intermediul aceleiași rețele de stâlpi și asigură aproape integral rețeaua de iluminat public.

Situația liniilor electrice de înaltă și medie tensiune din Municipiul Reghin se prezintă astfel:

- LEA (Linie Electrică Aeriană) 20 kV 632,073(km);
- LEA j.t. 799,675 (km)
- LES (Linie Electrică Subterană) 20 kV 68,083(km)
- LES j.t. 99,472 (km)
- PTA (buc) 366
- PTZ (buc) 107
- Trafo M.T./ j.t. (buc.) 535

Alimentarea cu energie termică și gaze naturale

Sistemul centralizat de producere a energiei termice este activ în municipiului Reghin, prin intermediul operatorului R.A.G.C.L. Reghin.

Pentru îmbunătățirea încălzirii locuințelor, în Municipiul Reghin s-a introdus gazul metan. Prin introducerea acestuia, se permite încălzirea unui mare număr de locuințe individuale cu acest combustibil, prin sobe, dar și prin montarea de microcentrale care asigură și apa caldă menajeră, îmbunătățind substanțial confortul locuințelor.

Majoritatea construcțiilor noi și cele modernizate, au sisteme proprii de încălzire și preparare apă caldă menajeră, scăzând numărul consumatorilor de la centralele termice de cartier la 10% din capacitatea anului 1990.

Alimentarea cu gaze naturale a Municipiului Reghin, se realizează printr-o conductă de medie presiune Dn 500, de la stația de uscare și pompare din comuna Ernei, la stația de reglare măsurare și control, amplasată pe str.Gurghiului, în zona de vest a municipiului.

Alimentarea consumatorilor cu gaze naturale nu prezintă, probleme deosebite, rețelele și stațiile de reglare sunt în măsură să satisfacă atât cererile actuale cât și cele de perspectivă, prin apariția de noi consumatori, în zonele mobilate cu construcții. Zonele cu construcții recente nu sunt echipate cu rețele de gaze naturale, fiind necesare extinderi.

Lungimea rețelei de distribuție a gazelor a fost într-o evoluție continuă, având 31,4 km în anul 1990, 57,1 km în 1991, în anul 1999 ajunge la 84,5 km, se menține aceeași valoare până în anul 2002, când se înregistrează o scădere de 10,3 km (lungimea rețelei fiind de 74,2 km). În anul 2005 ajunge la 85,5 km, iar în anul 2013 se înregistrează o lungime a rețelei de distribuție a gazelor de 96 km.

Distribuitorul de gaz în municipiul Reghin este E-on Gaz.

Gospodarie comunală

Gestionarea deșeurilor

Sistemul de gestionare a deșeurilor a fost și este administrat încă de RAGCL S.A. Reghin. Societatea își are sediul principal în Reghin, str. Apalinei nr. 93A. Puncte de lucru: Stația de transfer și Hala de sortare de pe str. Gurghiului nr. 77, casierie clienți salubritare și abonamente transport str. Scolii nr. 9. Domenii de activitate: serviciul de salubritare de pe raza municipiului Reghin, serviciul de transport public local de persoane din municipiul Reghin, administrarea fondului locativ de stat din municipiul Reghin, alte activități comerciale.

Inițial, pe teritoriul administrativ al municipiului Reghin a funcționat o groapă de gunoi, care a fost închisă (în partea de nord, în apropiere de UAT Lunca).

În prezent, se află în funcțiune stația de transfer și hala de sortare de pe str. Gurghiului nr. 77, care colectează deșeuri de la următoarele UAT uri:

Nr. crt.	UAT	Populație
1	Mun. Reghin	38048
2	Com. Aluniș	3155
3	Com. Batoș	4264
4	Com. Beica de Jos	2208
5	Com. Brîncovenesti	3947
6	Com. Breaza	2512
7	Com. Chiheru de Jos	1549
8	Com. Cozma	525
9	Com. Deda	4309

10	Com. Fărăgău	1745
11	Com. Gurghiu	6169
12	Com. Hodac	5169
13	Com. Ibănești	4263
14	Com. Ideciu de Jos	2144
15	Com. Lunca	2434
16	Com. Lunca Bradului	2047
17	Com. Petelea	3056
18	Com. Răstolița	1818
19	Com. Rușii Munți	2157
20	Com. Solovăstru	2905
21	Com. Stânceni	1444
22	Com. Suseni	2357
23	Com. Vătava	1965
24	Com. Voivodeni	1797
25	TOTAL (comune)	63939
26	TOTAL GENERAL	101987

Tabelul 2.4 UAT arondate la stația de transfer Reghin

Implementarea sistemului de gestionare a deșeurilor în județul Mureș a dus la îmbunătățirea calității factorilor de mediu în special a calității apelor de suprafață și subterane și a solului. Prin extinderea sistemului de colectare și transport a deșeurilor la nivelul întregului județ și închiderea depozitelor neconforme, care au reprezentat o sursă de poluare a mediului înconjurător s-a stopat impactul negativ care se manifesta în trecut.

Producția anuală de deșeuri la nivelul municipiului Reghin este de aproximativ 12.500 tone. Această valoare a fost calculată prin însumarea cantităților generate și raportate pentru următoarele tipuri de deșeuri:

- Deșeuri menajere și asimilabile din servicii municipale colectate de operatorii de salubritate;
- Deșeuri menajere generate și necolectate de operatorii de salubritate;
- Deșeuri reciclabile provenite de la populație, colectate prin intermediul operatorilor economici autorizați, alții decât operatorii de salubritate (hârtie și carton, metale, plastic, sticla, lemn, biodegradabil, textile, DEEE, deșeuri de baterii și acumulatori).

Chiar dacă din punct de vedere al impactului asupra mediului și al poluării factorilor de mediu, închiderea depozitului de deșeuri al municipiului Reghin a reprezentat un fapt pozitiv, acesta are repercursiuni asupra costurilor pe care trebuie să le suporte populația pentru a achita serviciul de salubritate.

2.1.3. Disfuncționalități

Privind activitățile economice:

- Creșterea numărului de șomeri, locuri de muncă insuficiente;
- Existența unor activități economice neviabile, abandonate;
- Existența unor unități industriale care dispun de tehnologii învechite, ineficiente;
- Lipsa inovației în domeniul economic;
- Promovare insuficientă a produselor locale;
- Lipsa persoanelor calificate;

- Migrația forței de muncă;
- Competență antreprenorială scăzută;
- Reducerea numărului persoanelor în vârstă de muncă;
- Insuficienta valorificare a resurselor turistice ale cadrului natural;
- Infrastructura de agrement turistic insuficient dezvoltată;
- Valorificarea insuficientă a parteneriatelor publice-private;
- Slabă valorificare a potențialului agricol;
- Investiții reduse în agricultură;
- Lipsa unui centru comercial modern.

Privind aspectele sociale:

- Tendință de scădere a populației cu 9% între 2002 și 2011 față de -2,4% la nivelul mediului urban din județul Mureș. Acest trend de reducere a populației se va menține la nivel local, județean și național;
- Scăderea ratei natalității de la 11,8 la 1000 locuitori în 2005 (valoarea maximă) la 7,5 în 2014, cu o medie de 9,8 născuți vii/1000 locuitori pentru intervalul 1997-2013;
- Feminizarea populației cu vârsta peste 45 ani;
- Reducerea între 2011 și 2020 a populației tinere (0-14 ani) cu 15%, ceea ce ridică problema concentrării resurselor educaționale, a restrângerii activității unor școli, grădinițe, reducerea numărului de cadre didactice;
- Pondere redusă a populației tinere în total populație 16% în 2011, comparabilă cu ponderea tinerilor din județul Mureș (16,8%) și ușor mai mare decât valoarea de 15% la nivel național. Față de anul 2002 ponderea tinerilor s-a redus cu 15%. Scăderea efectivelor de populație tânără care reprezintă un potențial pentru dezvoltarea localității va constitui un factor restrictiv prin deficitul resursei de forță de muncă;
- Îmbătrânirea populației municipiului Reghin-creșterea numărului populației cu vârsta peste 65 ani cu 24% între ultimele 2 recensăminte (în 2011 erau cu 905 mai mulți vârstnici față de anul 2002). Creșterea ponderii populației cu vârsta peste 65 ani va determina multiplicarea problemelor sociale și economice legate de acest grup de vârstă;
- Probleme sociale legate de asigurarea cu locuințe, crearea de locuri de muncă, școlarizare, programe educaționale corespunzătoare pentru etnicii rome, a căror efectiv are tendința de creștere, reprezentând 6,2% din total populație în anul 2011 (date de la recensământ). Datele estimate ale asociațiilor de rome din Reghin arată un număr de 4200 persoane de etnie romă în noiembrie 2016 față de 2070 persoane recensate în anul 2011;
- Reducerea numărului persoanelor în vârstă de muncă 14-64 ani în 2011 față de 2002, situație care este confirmată de piața muncii locală unde cererea de personal este mai mare decât oferta de muncă;
- Menținerea tendinței de migrare a persoanelor cu competențe profesionale, mai ales a tinerilor spre orașele din regiune, Târgu-Mureș, Cluj, București sau în străinătate;

- Problema câinilor vagabonzi - afectează în special zona industrială, cartierul Rodnei și Apalina;
- Infracționalitatea crescută;
- Probleme privind existența grupurilor defavorizate, nivelul scăzut de școlarizare la unele comunități.

Privind căile de circulație:

- Inexistența centurii municipiului;
- Circulație intensă și trafic aglomerat în centrul municipiului;
- Număr insuficient de locuri de parcare;
- Existența garajelor individuale în zonele de locuințe colective care sunt ineficiente și asigură puține locuri de staționare;
- Lipsa completă a pistelor dedicate bicicletelor;
- Lipsa unui sistem public de închiriere biciclete;
- Unele drumuri necesită lucrări de reabilitare și modernizare;
- Necesitatea modernizării străzilor locale prin asfaltare și lărgire a carosabilului, realizare de trotuare și de spații verzi de protecție;
- Majoritatea străzilor din municipiu au un gabarit redus nepermițând măririi ale amprizei acestora;
- Suprapunerea circulației de tranzit, pe direcțiile principale, Tg-Mureș, Toplița, Bistrița, Cluj, peste cea orășenească pe străzile subdimensionate ale municipiului provoacă mari dificultăți în desfășurarea circulației locale din interiorul municipiului;
- Circulația majoră în municipiu se desfășoară pe străzile existente în stare destul de degradată, peste care se suprapune și circulația de tranzit;
- Suprapunerea circulației vehiculelor de mică viteză cu circulația celorlalte autovehicule;
- Străzile din municipiu au un traseu sinuos, dat de configurația terenului, cu diferențe mari de nivel, astfel că traseele străzilor nu pot fi îmbunătățite decât în puține cazuri, acest lucru acționând asupra fluidității circulației;
- Tot din acest motiv, traseele mijloacelor de transport în comun suferă întrucât nu se pot asigura refugiile necesare și spațiile de oprire în stații;
- Posibilitatea amenajării corespunzătoare a principalelor intersecții ale municipiului este îngreunată de densitatea mare a construcțiilor, care nu permite amenajări (lărgirea amprizei străzilor) decât prin demolarea unor construcții;
- Accesul greu la intrările în municipiu din direcțiile Tg-Mureș și Toplița, din cauza arterelor înguste de circulație, cât și parțial din direcția Bistrița – Cluj;
- Inexistența unui pasaj denivelat de cale ferată;
- Dezvoltarea istorică a rețelei rutiere a condus la existența unor elemente de rețea cu lățimi reduse, care generează conflicte de circulație și congestii la nivelul zilei;
- Dirijarea incompletă a intersecțiilor atât semaforizate, cât și nesemaforizate, fără prioritizarea transportului public în intersecții;
- Lipsa corelării între dezvoltarea urbană și suportul necesar din partea planificării în transporturi pentru a furniza infrastructurile de transport pentru a asigura accesul la oportunitățile socio-economice;

- Starea tehnică a carosabilului conduce la consumuri mari de resurse, atât în exploatarea, cât și în întreținerea vehiculelor rutiere;
- Diminuarea eficienței serviciului de transport dată de rețeaua de infrastructuri aflate într-o stare tehnică precară pe multe din elementele sale componente;
- Trafic sporit de marfă, cauzat de lipsa unei ocolitoare periferice și de dirijarea traficului de tranzit prin zona urbană;
- Deficiențe de conectivitate și de stare a rețelei rutiere a orașului;
- Lipsa unei conectivități adecvate între drumurile naționale/județene și zonele industriale și de dezvoltare, generează concentrări de trafic pe arterele principale ale orașului.

Privind fondul construit și utilizarea terenurilor:

- Necesitatea modernizării spitalului municipal;
- Necesitatea amenajării de noi locuri de joacă pentru copii;
- Necesitatea amenajării de noi locuri pentru petrecerea timpului liber (Pădurea Rotunda, reabilitarea Cinematografului Patria, amenajarea malurilor Mureșului și a Centrului vechi);
- Blocurile de locuințe colective și instituțiile publice necesită lucrări de reabilitare și modernizare;
- Forma, aspectul și materialele folosite la construcțiile noi, de cele mai multe ori nu se încadrează în imaginea istorică al municipiului și fac notă discordantă în peisajul străzilor;
- Alterarea peisajului urban de o serie de fațade ale blocurilor neîntreținute și nerenovate, de rețeaua aeriană de cabluri, de zonele industriale abandonate;
- Intervenții agresive la clădiri, materialele folosite sunt necorespunzătoare pentru tipurile de construcții la care se folosesc, accentuând și mai mult unele aspecte negative ale construcțiilor;
- Degradarea accentuată a clădirilor-monument;
- Existența unor zone din intravilan, care în prezent sunt utilizate pentru activități agricole, nu prezintă posibilitate de asigurare acces și utilități;
- Lipsa unor spații publice de calitate care să ofere activități pentru petrecerea timpului liber, insuficiența zonelor pentru sport și spații verzi;
- Existența a numeroase edificii istorice de mare valoare care nu sunt inventariate și protejate, fiind absente de pe lista monumentelor;
- Absența plăcuțelor de semnalizare a monumentelor și ansamblurilor istorice și a celor protejate;
- Inexistența Planurilor Urbanistice Zonale a condus la unele anomalii irecuperabile privind amplasarea unor construcții pe traseul unor viitoare străzi, pe traseul unor viitoare trasee de lucrări tehnico edilitare, în zonele de interdicție ale drumurilor naționale.
- Construcții noi cu arhitectură necorespunzătoare;
- Prezența zonelor cu construcții dezvoltate haotic – comunitate de romi – Apalina;
- Prezența clădirilor abandonate - Centralele termice dezafectate din cartiere, Fostele spații sau terenuri industrial;
- Insuficiența spațiilor de joacă pentru copii;

- Suprafața redusă a spațiilor verzi amenajate;
- Incompatibilități funcționale – zone industriale în cadrul zonelor de locuințe, locuințe la periferiile municipiului, în zone pentru servicii și depozitare, etc.;
- Rețelele aeriene de utilități dispuse haotic, mobilier urban învechit, vegetație necontrolată;
- Presiune foarte mare asupra centrului istoric cauzată de lipsa unor centre secundare de interes.

Privind echiparea edilitară:

- Insuficiența singurei surse de apă pentru populația municipiului;
- Necesitatea asigurării unei mai bune calități a apei potabile;
- Durata depășită de viață a rețelei de apă-canal;
- Grad scăzut de racordare la canalizare de-a lungul Pârâului Trandafirilor;
- Lipsa utilităților publice în anumite zone ale municipiului;
- Dotarea edilitară a străzilor este deficitară, în special în ceea ce privește rețeaua de canalizare pluvială;
- Rețelele aeriene de utilități nu sunt introduse în subteran.

Privind protecția mediului:

- Pluarea aerului datorită emisiilor generate de traficul rutier intens;
- Poluarea fonică de la traficul rutier intens;
- Poluarea aerului datorită emisiilor specifice cu caracter industrial;
- Poluarea apelor cu ape uzate provenite din industrie, agricultură și activități domestice;
- Ineficiența sistemului de gestiune a deșeurilor;
- Lipsa evidenței clare a spațiilor verzi existente (suprafețe, regim proprietate, stare);
- Spații verzi, ecologice, de odihnă și recreere insuficiente;
- Insuficiența măsurilor de conștientizare și informare asupra importanței ariilor naturale protejate existente în proximitate;
- Existența a două areale cu probabilitate de producere a fenomenelor de inundabilitate care afectează suprafețe mari de teren intravilan, zone cu construcții;
- Existența unor areale cu probabilitate medie și mare de producere a alunecărilor de teren;
- Colmatarea albiilor afluenților Mureșului cu materiale de proveniență naturală sau antropică (aluviuni, vegetație, deșeuri);
- Subdimensionarea rețelei de canalizare pluvială din zonele rezidențiale de pe versanți;
- Insuficiența informare a populației referitoare la expunerea la risc (areale, clase, probabilități);
- Existența unor cladiri expuse la risc seismic;
- Conflicte potențiale în amplasarea unor noi obiective industriale (Fabrica de clei).

2.1.4. Solicitări pe parcursul procedurii de consultare a populației

Solicitări ale persoanelor fizice și juridice

- Extinderea limitei de intravilan în vederea dezvoltării unei zone mixte pentru servicii IT și electronice, locuire de serviciu, mică producție, la ieșirea înspre Târgu Mureș (DN15);
- Atribuirea funcțiunii de zonă mixtă pentru instituții publice și servicii, locuințe max. P+10 și funcțiuni complementare, comerț en gros și retail, mică industrie, zone verzi pentru loisir (timp liber) și sport cu caracter de centru de cartier, în fosta incintă industrială, Metalurgica S.A.;
- Conversie centrală termică în spațiu multifuncțional, cartier Unirii;
- Extindere intravilan, zona pădurea Rotundă, casă existentă în trup izolat la intrare dinspre Bistrița;
- Stabilire zonă mixtă, locuințe, servicii, comerț la intrare dinspre Bistrița, DN15A, incinta fostei ferme de porci;
- Amenajare spațiu verde strada Vânătorilor.

Solicitări ale instituțiilor publice pe parcursul procedurii de consultare a populației

- Valorificarea terenului din fosta fabrică de cărămidă cu "lac cu pești aurii", ca zonă verde și pentru prevenție a inundațiilor, zona str. Eminescu;
- Identificarea locurilor optime pe teritoriul UAT, pentru următoarele funcțiuni publice:
  - Clădiri pentru parcare autoturismelor;
  - Terenuri pentru organizarea unei stații de compost municipal;
  - Terenuri pentru colectarea deșeurilor din construcții;
  - Terenuri optime pentru noi clădiri de locuințe sociale și collective.
- Identificarea străzilor pe care se pot planta noi aliniamente de copaci;
- Stabilire zonă pentru locuințe colective str. Râului.

Ancheta socio-urbanistică efectuată pentru actualizarea Planului Urbanistic General relevă că prioritățile cetățenilor ar fi îmbunătățirea următoarelor aspecte:

- crearea de locuri de muncă;
- asfaltarea/modernizarea străzilor;
- asigurarea ordinii publice în oraș;
- atragerea de investitori;
- amenajarea de spații verzi;
- realizarea de piste de biciclete;
- construirea unei șosele de centură;
- construirea unui spital nou sau modernizarea celui existent;
- reducerea traficului;
- crearea de locuri de parcare;
- măsuri de salubritate în oraș;
- amenajarea de locuri de joacă
- amenajarea de locuri pentru petrecerea timpului liber
- introducerea canalizării în unele zone ale orașului
- modernizarea transportului public
- reducerea poluării;
- amenajarea trotuarelor;
- reabilitarea fațadelor;
- asigurarea unei mai bune calități a apei potabile etc.

2.1.5. Propuneri de organizare urbanistică prin PUG

2.1.5.1. Studii de fundamentare a propunerilor și reglementărilor PUG

Studiilor de fundamentare, elaborate anterior sau concomitent cu PUG, sunt prezentate în cadrul paragrafului 2.1.1.1. punctul IV.

2.1.5.2. Dezvoltarea activităților

Direcțiile de dezvoltare propuse pentru orașul Reghin vizează sectorul productiv (de industrie și agrozootehnie), precum și sectorul secundar și terțiar – prin dezvoltarea serviciilor și punerea în valoare a potențialului turistic al zonei.

Dezvoltarea activităților va ține cont de următoarele principii:

- valorificarea locațiilor centrale vacante pentru dezvoltarea infrastructurii pentru sectorul terțiar (instituții, servicii, comerț, etc);
- extinderea și organizarea zonelor de producție (industriale/agrozootehnice) prin amplasarea lor judicioasă în raport cu zonele rezidențiale și publice;
- valorificarea potențialului turistic al zonei;
- protejarea prin RLU a zonelor cu valoare de patrimoniu;
- reducerea riscurilor de compromitere a potențialului de dezvoltare prin extinderea etapizată a zonei intravilan și prin protejarea viitoarelor culoare de infrastructură. Desemnarea etapelor de urbanizare a suprafețelor introduse în intravilan prin PUG;
- stabilirea obligativității măsurilor intermediare de planificare (PUZ, PUD) pentru zonele de restructurare și urbanizare, inclusiv obligativitatea procedurilor de restructurare funciară și de asigurare a necesarului de suprafețe pentru utilități publice;
- stabilirea unor limite clare a intravilanului, în lungul unor repere topografice și cadastrale pentru reducerea necesității de ajustare ulterioară;
- Implementarea unui concept de trafic integrat/intermodal la nivel zonal, în vederea creșterii accesibilității și mobilității în teritoriu și care să prevadă devierea traficului de tranzit, prin realizarea unei centuri exterioare municipiului, reducerea traficului auto prin implementarea unei serii de măsuri investiționale, de reglementare și informaționale;
- Atragerea de investiții și stimularea inițiativelor antreprenoriale locale, promovarea activităților de cercetare – dezvoltare, prin programele europene dedicate;
- Transfer de know-how pentru înlocuirea echipamentelor prin tehnologii performante în activitățile industriale;
- Promovarea orașului, valorilor și evenimentelor sale, pentru atragere de activități economice și de vizitatori;
- Promovarea oportunităților de investiție în municipiu.

2.1.5.3. Evoluția populației

Evoluția populației este influențată de o serie de factori:

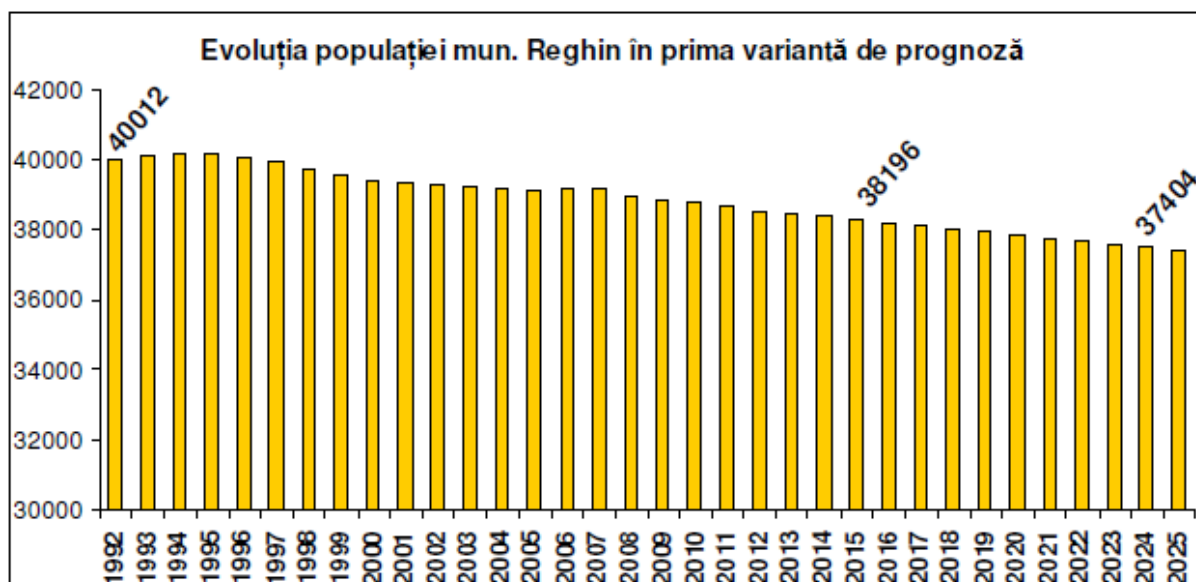
- elemente demografice – posibilitățile de creștere naturală a populației în funcție

de evoluția contingentului fertil și de evoluția probabilă a indicilor de natalitate, de numărul populației vârstnice și evoluția probabilă a mortalității, de comportamentul specific al femeilor față de natalitate, etc.;

- posibilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de creat, veniturile potențiale pe care le pot oferi acestea;
- gradul de atractivitate al localității ca o consecință directă a numărului și calității dotărilor publice, condițiilor de locuit, gradul de echipare edilitară a localității.

Modelul de creștere tendențială:

Pentru a realiza prognoza populației mun. Reghin s-a analizat evoluția populației în perioada precedentă și evoluția probabilă a mișcării naturale și migratorii. Sporurile natural și migratoriu sau considerat constante pentru perioada previzionată. S-a stabilit mai întâi sporul mediu anual al populației în ultimii 6 ani, respectiv intervalul 2010-2018, -88 locuitori/an. Presupunând constant ritmul diminuării populației, aceasta va scădea în 2025 cu 792 locuitori, ajungând la un efectiv de 37404 locuitori în anul 2025. Prognoza populației, folosind modelul creșterii tendențiale prin luarea în considerare a sporului mediu anual total (spor natural și migratoriu) se prezintă în graficul de mai jos:

Figura 2.8 Evoluția populației mun. Reghin 1992-2025

Prognoza accentuează scăderea efectivului populației pentru perioada următoare. Metoda sporului mediu anual se bazează pe analiza evoluției populației în perioada precedentă care relevă o diminuare demografică în progresie aritmetică, considerând sporul mediu anual constant pentru întreaga perioadă.

Prognoza evoluției populației și luarea ei în calculele decizionale este o necesitate. În caz contrar, deciziile luate astăzi s-ar putea dovedi eronate peste câțiva ani. De exemplu, scăderea în viitor a ponderii populației școlare va necesita o reorganizare a distribuției unităților de învățământ în teritoriu. Exemplul școlilor poate fi extins și asupra altor amenajări: centre de sănătate, biblioteci, stații de alimentare cu apă, instalații de epurare și asupra multor obiective de investiții.

La nivelul tuturor localităților urbane și rurale, grupa de vârstă peste 65 ani va fi singura grupă care va crește în următorii ani. Această grupă de vârstă va avea nevoi ridicate în ceea ce privește serviciile de sănătate și cele sociale. Este vorba de

amenajări de îngrijire pe de o parte, dar și de asigurarea cu infrastructură specifică pentru persoanele care nu se mai află în procesul muncii însă au cerințe privitoare la educație, cultură și amenajări de petrecere a timpului liber.

Acest fapt susține necesitatea luării unor măsuri care să aibă ca scopuri finale îmbunătățirea potențialului demografic, dezvoltarea resurselor umane și creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, astfel:

- susținerea natalității prin flexibilizarea oportunităților pe care le au femeile tinere de a se dezvolta profesional, concomitent cu procesele de întemeiere a unei familii și de naștere și creștere a copiilor;
- facilități economico-financiare și privind locuirea, acordate tinerelor familii;
- creșterea cantitativă și calitativă a serviciilor oferite familiilor tinere;
- asigurarea accesului la servicii de sănătate de calitate și dezvoltarea serviciilor de asistență socială;
- stimularea încadrării în muncă a tinerilor;
- diversificarea ofertei de locuri de muncă, a activităților economice și instituirea unor programe de formare și reconversie profesională;
- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă prin dezvoltarea unor programe destinate tinerilor, femeilor și șomerilor;
- îmbunătățirea nivelului de instruire și a abilităților profesionale și tehnice în vederea asigurării unei forțe de muncă adaptabilă la cerințele pieței;
- promovarea antreprenoriatului prin furnizarea de sprijin pentru persoanele care încep să administreze o afacere.

Premisele de dezvoltare ale orașului Reghin, constând în crearea de noi locuri de muncă, accesul relativ ușor din și spre orașele apropiate, coroborate cu asigurarea unor condiții civilizate de viață, conduc la aprecierea privind creșterea numărului de locuitori în etapa de perspectivă.

Zonele noi propuse pentru dezvoltare vor crea noi locuri de muncă, astfel:

- În sectorul primar și secundar: activități agricole și industriale, de producție.
- În sectorul terțiar: activități din zona serviciilor și a comerțului, care se dezvoltă concomitent cu domeniului productiv și al valorificării potențialului turistic.

2.1.5.4. Organizarea circulației

Planul Urbanistic General include un set de propuneri, recomandări și reglementări care vizează îmbunătățirea organizării infrastructurii de trafic și o mai bună accesare a zonelor constituite. De asemenea, PUG-ul trasează tramele stradale majore pentru zonele de urbanizare. Pentru străzile propuse, sunt reglementate atât traseele, cât și profilele caracteristice.

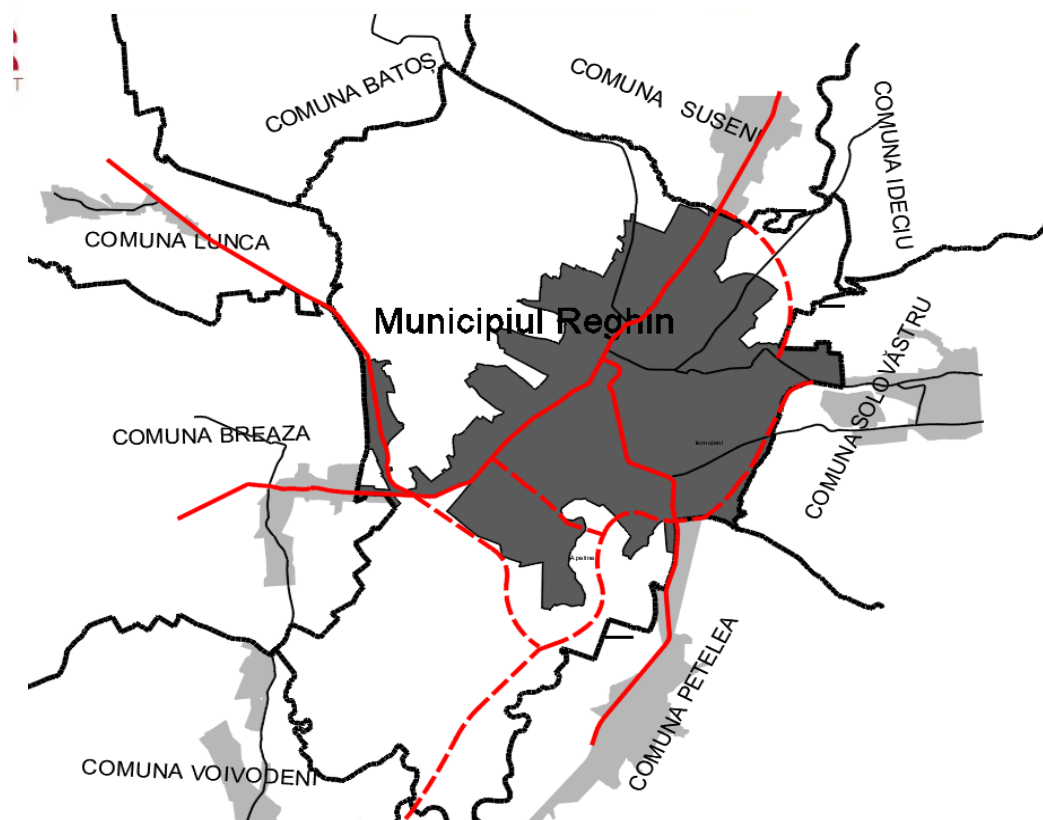
Suprafețele necesare pentru realizarea măsurilor privind deschiderea de străzi noi, prelungirea unor străzi, lărgirea unor străzi etc. vor trece în domeniul public.

Creșterea conectivității rețelei regionale

Se va realiza prin construcția unei șosele ocolitoare pentru drumurile naționale și județene: drumul de centură se propune din sensul giratoriu la intersecția DN 16 cu DN 15A, pe ocolind teritoriul intravilan prin partea de sud-vest și sud, ocolind și localitatea Apalina prin partea de sud și est, traversând râul Mureș pe la nordul stației de epurare pe un pasaj propus, intersectând DN 15 la intersecția cu DJ 153, continuând pe DJ 153, traversând zona industrială pe lângă pădurea Mocirar,

intersectând DJ 153 C la limita cu UAT Solovăstru, continuând traseul pe la liziera pădurii Mocirar până la intersecția cu DJ 154 E.

Alte trei bretele de acces sunt propuse din DN 16 pe strada Șoimilor, Apalinei, respectiv din DN 15 intersecție UAT cu Suseni pe lângă valea Hotarului, traversare Mureș pasaj propus, intersecție DN 15A și calea ferată, respectiv pasaj peste râul Gurghiu, traversare pe lângă uzina de apă și intersecție la DJ 154 E (strada Ierbușului), respectiv pe terenurile agricole din partea de sud a municipiului (în apropiere de ferma agricolă) către comunele Gornești/Voivodeni. Lungime totală drum de centură și bretele – cca. 20 km.

Figura 2.9 Variante ocolitoare propuse prin PUG - - - - -

Creșterea accesibilității rețelei de străzi a orașului

Se impune reabilitarea drumurilor locale, modernizarea lor prin lărgiri ale carosabilului, realizarea de trotuare, fâșii plantate, respectând profilele transversale tip propuse pe planșele anexate, astfel încât lățimea unei benzi de circulație să fie de minim 3 m/2,75 m (în funcție de categoria drumului), minim 1,00 m pentru spații verzi și cel puțin 1,00 m pentru trotuare. Urbanizarea zonelor din intravilan se face prin completări ale rețelei de străzi, înființarea de noi accese care să deservească viitoarele construcții, prin PUG fiind propuse traseele de principiu și profilele transversale caracteristice. Definitivarea traseelor se va face în faza proiectelor de specialitate. În funcție de caracteristicile tehnice ale terenurilor disponibile, se propune amenajarea rețelelor pentru biciclete fie integrate profilelor stradale, fie în afara acestora (trasee verzi).

Construcția de poduri peste bariere naturale și antropice (râu, cale ferată)

Sunt necesare 6 poduri peste canalul Morii, râul Mureș și Gurghiu pentru construirea drumului de ocolire, două poduri noi peste canalul Morii pentru facilitarea accesului la zone cu construcții (str. Morii, str. Băii).

Dezvoltarea infrastructurii publice necesare vehiculelor electrice

Stații pentru încărcare în zonele de staționare – 10, conform Planului de Mobilitate Urbană.

Dezvoltarea spațiilor de parcare în cartierele municipiului

Pentru creșterea capacității locurilor de staționare se propun: desființarea garajelor individuale și construirea de parcări publice amenajate corespunzător (această soluție ar dubla locurile de staționare), construirea de parcări colective în cadrul zonei centrale (amplasamente posibile – teren din spatele Primăriei, prin refuncționalizarea clădirilor dezafectate ale fostelor centrale termice sau subteran – pe terenurile libere de construcții), amenajarea de parcări în scop turistic intermodale.

Modernizarea stațiilor de transport public

Se propune modernizarea a 60 stații conform Planului de Mobilitate Urbană -

Modernizarea intersecțiilor

Se propune modernizarea a 30 intersecții: pentru fluidizarea traficului, crearea unui sistem de management al traficului la nivelul arterelor majore de circulație, corelat cu sistemul de urmărire a vehiculelor din transportul public pentru prioritizarea acestora, semaforizări, senzori giratorii, etc.

Realizarea de puncte intermodale în nodurile majore ale rețelei de transport public (gara, autogara, etc.)

Punctele intermodale sunt locații cu accesibilitate privilegiată pe care planificarea spațială trebuie să o valorifice prin corelarea acestora cu funcțiuni de interes general care de altfel sunt generatoare de trafic important. Se propune amplasarea punctelor intermodale periferice în relație cu zone comerciale, cu zone care grupează numeroase locuri de muncă sau în zona gării/autogării.

Crearea unor coridoare favorabile deplasărilor nemotorizate

Aceste coridoare se propun pentru a face legătura între zonele cu funcțiuni de interes general și/sau recreațional prin amenajarea de trasee pietonale, piste de biciclete, în profilul tuturor străzilor, de promenadă – de-a lungul râului Mureș, Gurghiu, Canalul Morii, Pădurea Rotundă, etc.

Achiziționarea a 20 de autobuze electrice și ecologice

Sunt necesare pentru îmbunătățirea și modernizarea transportului public de călători, inclusiv în cartierele marginase cu străzi înguste și cu declivități mari.

Reorganizarea rețelei de transport public prin:

- restructurarea și extinderea rutelor de transport;
- Implementarea unui serviciu de închiriere biciclete în regim selfservice (bike-sharing).

2.1.5.5. Intravilan propus. Zonificare funcțională

În urma analizei efectuate asupra rezervelor de teren disponibile pentru noi construcții din intravilanul existent al municipiului s-au constatat următoarele:

- Există cca. 750 ha terenuri care permit densificări, construirea de noi construcții;
- Există cca. 400 de ha de terenuri virane (fără construcții) în intravilan.

Totodată analizând intravilanul existent și tendințele de dezvoltare ale localității, s-au mai constatat următoarele:

- Există cca 217 ha de teren agricol în intravilan, fără posibilitate de

construire în viitorul apropiat;

- Există zone cu potențial de urbanizare care sunt situate în afara perimetrului intravilan (cca. 118 ha).

Ținând cont de factorul demografic, care este într-o continuă scădere, de posibilitățile financiare ale municipiului (bugetul local), de rezervele de teren disponibile și de politicile și reglementările în domeniul urbanismului de la nivel european, propunerea elaboratorului PUG este de a nu mai extinde intravilanul decât cu mici excepții pentru zonele cu presiuni imobiliare mari și care pot fi urbanizate și de a scoate din intravilan zonele agricole fără potențial de dezvoltare, redându-le circuitului agricol. Această politică va conduce la utilizarea rațională și durabilă a terenurilor, prin:

- Completarea zonelor centrale și a celorlalte zone cu construcții din intravilan;
- Valorificarea terenurilor din zonele echipate cu rețele tehnico-edilitare;
- Amplasarea construcțiilor, amenajărilor și lucrărilor tehnico-edilitare aferente acestora în ansambluri compacte;
- Reutilizarea zonelor abandonate.

Extinderile propuse au fost făcute de comun acord cu autoritățile locale și ca urmare a solicitărilor venite din partea proprietarilor de terenuri.

O dată cu aprobarea Planului Urbanistic, suprafețele de teren ocupate de terenuri agricole vor respecta funcțiunea stabilită prin P.U.G.

Terenurile agricole fără posibilități de urbanizare în viitorul apropiat s-au exclus din intravilan, redându-le circuitului agricol. S-a urmărit trasarea limitei intravilanului pe limite de parcele și simplificarea acestora în vederea bornării.

Suprafața cuprinsă în noul intravilan este de 2060 ha. Față de intravilanul existent de 2158,02 ha au fost trecute în extravilan 217 ha, iar 118,98 ha au fost introduse în intravilan.

2.1.5.6. Măsuri în zonele cu riscuri naturale

Pentru prevenirea riscului de inundații, pe teritoriul administrativ al municipiului Reghin se prevăd: îndiguirea cursurilor de apă (râuri, pârâurilor și a văilor) ce străbat localitatea, îndepărtarea sau redimensionarea și largirea locurilor strâmte de pe cursurile de apă, întreținerea corespunzătoare a albiilor pentru prevenirea fenomenelor de inundații datorate îngustării profilului, măsuri operative urgente de intervenție după declansarea fenomenelor meteorologice.

Măsurile de atenuare a alunecărilor constau în drenaje, pereți de sprijin, restricții încărcare versanți, limitare surse vibrații etc, introducerea de restricții de construire în zonele respective, realizarea de studii geotehnice pentru validarea posibilității de producere a alunecărilor, introducerea de eventuale restricții de construire în zonele susceptibile la producerea de alunecări de teren, evitarea supraîncărcării versanților, lucrări agrotehnice speciale etc.

Lucrările speciale în zonele cu alunecări de teren vor consta în foraje care să stabilească la ce adâncime, în ce straturi are loc alunecarea. Fundațiile construcțiilor necesită centuri armate și drenuri în jurul construcțiilor pentru colectarea apei cu dirijare în afara amplasamentului.

În amonte de amplasamente se vor prevedea ziduri de sprijin, fondate la rândul lor sub patul de alunecare și care se vor prevedea cu strat filtrant în spate și barbacane pentru colectarea apelor cu dirijarea acestora prin rigole executate în fața zidurilor.

Pentru zonele cu riscuri naturale s-a stabilit interdicție temporară de construire până la realizarea studiilor de specialitate, care să stabilească măsurile de prevenire sau înlăturare a fenomenelor.

Autorizația de construire se va elibera numai în urma realizării acestora, dacă terenul în cauză nu prezintă risc pentru construcții sau dacă prin lucrări de specialitate (stabilizări ale versanților, îndiguiri și regularizări ale cursurilor de apă) se înlătură pericolele.

2.1.5.7. Dezvoltarea echipării edilitare

Gospodărirea apelor:

Având în vedere importanța apelor ca factor de mediu, pentru om și societate, se impune cu prioritate protejarea acestora.

Toate apele de suprafață vor fi protejate în conformitate cu prevederile Legii Apelor nr. 107/1996.

Pentru preluarea apelor care șiroiesc pe versanți în perioadele cu precipitații abundente se vor realiza șanțuri de gardă la baza versanților, care vor dirija aceste ape în văile din apropiere.

Se vor organiza lucrări de igienizare a apelor de suprafață care strabat teritoriul administrativ prin eliminarea oricaror descărcări de ape uzate menajere.

Alimentarea cu apă

Din informațiile analizate, rezultă că rezervele de apă din regiune sunt suficiente pentru alimentarea zonei. Se propune realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă și echiparea cu hidranți exteriori, pentru toate zonele din intravilanul existent și propus. Traseele rețelelor vor fi paralele cu străzile pe care se pozează, de preferință în spațiul verde, în acostamente și trotuare.

Proiecte propuse pentru dezvoltarea infrastructurii de alimentare și distribuție a apei potabile se referă la străzile Castanilor, Iernuțeni, Dr. Kiss Zoltan, Căprioarelor, Șoimilor, Pavatorilor, Gorunului, Pinului, Bartok Bela, Molidului, Rudolf W. Regeny, Făget, Autobuzului, Simion Bărnuțiu, Koos Ferenc, Strâmbă, Kemeny Janos, pe alte străzi unde s-au construit recent locuințe, respectiv în zonele prevăzute pentru urbanizare conform prezentului PUG. Extinderile necesare contau în cca. 15 km.

Canalizarea apelor uzate

Din constările referitoare la situația existentă derivă următoarele concluzii privind lucrările necesare:

- înlocuirea tronsoanelor vechi de canal care reprezintă o sursă de infiltrații și care conduc la o poluare necontrolată a stratului acvifer;
- redimensionarea și înlocuirea tronsoanelor de canal care nu mai fac față debușării apelor uzate de tranzit din cartierele mărginașe.

În funcție de configurația topografică a zonelor unde se va extinde rețeaua de canalizare, se va stabili necesitatea prevederii stațiilor de pompare apă uzată, care vor fi integrate în sistemul centralizat de canalizare.

Se propune realizarea unui sistem centralizat de canalizare menajeră care să deservească toate zonele din intravilanul existent și propus. Traseele rețelelor vor fi paralele cu străzile pe care se pozează, de preferință în spațiul verde, în acostamente și trotuare.

Proiecte propuse pentru dezvoltarea infrastructurii de canalizare se referă la străzile Castanilor, Iernuțeni, Dr. Kiss Zoltan, Căprioarelor, Șoimilor, Pavatorilor, Gorunului, Pinului, Bartok Bela, Molidului, Rudolf W. Regeny, Făget, Autobuzului, Simion Bărnuțiu, Koos Ferenc, Strâmbă, Kemeny Janos, Salcânilor, Strada Nouă, Trandafirilor, Căliman, Muncitorilor. Păltiniș, Gării, Dedrad, pe alte străzi unde s-au

construit recent locuințe, respectiv în zonele prevăzute pentru urbanizare conform prezentului PUG. Extinderile necesare constau în cca. 20 km.

Dimensionarea rețelilor în zonele reabilitate se va face în așa fel încât să poată prelua și debitele de canalizare aferente noilor zone de dezvoltare.

În noile zone, acolo unde condițiile de relief permit, se va prevedea un sistem de canalizare separativ, prin care să poată fi evitată suprasolicitarea tronsoanelor existente.

Pe tronsoanele sistemului de canalizare unitară, unde s-a constatat intrarea sub presiune în perioade cu ploi abundente, dacă situația permite, se impune amplasarea de deversoare pentru evitarea acestor fenomene.

În zonele în care deversoarele de descarcare a apelor mari există și creează probleme, este necesară reconsiderarea cotelor pragurilor deversante în concordanță cu noile valori de debite efluente.

2.1.5.8. Protecția mediului

În urma analizei problemelor de mediu s-au conturat propunerile și măsurile de intervenție ce se impun pentru protecția mediului :

- Realizarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare pentru perimetrele destinate construirii;
- Limitarea extinderii zonei construite în zonele cu terenuri ce prezintă riscuri naturale;
- Măsuri la nivelul agenților economici, potențiale surse de poluare prin reglementări în utilizare a terenului, respectarea distanțelor de protecție și evitarea amplasării unor funcțiuni ce pot, sau sunt generatoare de poluare;
- Mărirea suprafețelor zonelor verzi publice;
- Amenajarea cursurilor de apă care prezintă fenomene de eroziune a solului, și apăări de maluri;
- Respectarea distanțelor de protecție sanitară față de sursele de poluare sau disconfort (cimitire, trasee tehnico - edilitare, unități agro-zootehnice, stație de transfer deșeuri);
- Stabilirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu;
- Se vor lua măsuri pentru punerea în aplicare a propunerilor Planului Urbanistic General cu privire la amenajarea și dezvoltarea parcurilor, a zonelor verzi, plantațiilor de aliniament și de protecție, a zonelor de agrement;
- Dezafectarea spațiilor industriale nefuncționale, strămutarea unităților industriale funcționale spre periferie și integrarea acestor spații în domeniul public prin amenajarea de spații publice, parcuri și grădini pentru a spori suprafața de zonă verde pe cap de locuitor și valoarea naturală a peisajului;
- Adaptarea structurii funcționale urbane la condițiile de mediu;
- Reducerea și controlul nivelului de poluare;
- Realizarea de variante de centuri de ocolire pentru devierea traficului de tranzit și măsuri de atenuare a poluării sonore (perdele, squar-uri etc.);
- Implementarea unui sistem de monitorizare a calității aerului în municipiu;
- Respectarea normelor de emisii de către poluatorii industriali;
- Respectarea normelor agrotehnice referitoare la utilizarea fertilizanților și pesticidelor;
- Racordarea tuturor activităților socio-economice la sisteme centralizate de canalizare, epurarea apelor uzate și buna funcționare a stației de epurare;

- Colectarea tuturor cantităților de deșeuri de pe raza municipiului în vederea depozitării ecologice;
- Dezafectarea depunerilor ilegale de deșeuri care parazitează albiile sau terenurile virane;
- Amenajarea unor trasee de piste de bicicletă care să conecteze cele două zone verzi ale orașului (lunca Mureșului și Pădurea Rotundă);
- Amenajarea unui traseu de promenadă pe malul drept al Mureșului (între cartierul Unirii și pod aval);
- Amenajarea unui traseu de promenadă în zona "Pădurea Rotunda";
- Campanii de informare privind rolul ariilor naturale protejate (Mociar, Poiana cu narcise, Lunca Mureșului);
- Respectarea restricțiilor impuse de statutul de sit Natura 2000 pentru suprafețele din teritoriul administrativ incluse în cele 3 arii protejate de interes comunitar (ROSCI). Pentru ariile naturale protejate se propune realizarea planurilor de management pentru a asigura menținerea habitatelor și/sau îndeplinirea necesităților unor anumite specii.

2.1.6. Regulamentul Local de Urbanism

2.1.6.1. Rolul Regulamentului Local de Urbanism

Regulamentul local de urbanism aferent Planului Urbanistic General al municipiului Reghin însoțește, explicitează și reglementează modul de aplicare a prevederilor P.U.G. referitoare la amplasarea și amenajarea construcțiilor, în concordanță cu Regulamentul general de Urbanism, aprobat prin HGR nr.525/1996, republicat.

Regulamentul local de urbanism constituie act de autoritate al administrației publice locale și cuprinde norme obligatorii pentru autorizarea executării construcțiilor pe teritoriul administrativ al municipiului Reghin, atât în intravilan cât și în extravilan, indiferent de proprietarul sau beneficiarul acestora.

Fac excepție de la prevederile de mai sus construcțiile cu caracter militar și special, care se autorizează și se execută în condițiile stabilite de lege.

Regulamentul local de urbanism aferent P.U.G. al municipiului Reghin este valabil pentru o perioadă de 10 ani de la data aprobării sale de către Consiliul municipal al municipiului Reghin, pe baza avizelor obținute în conformitate cu prevederile Legii nr.50/1991 (republicată).

Prevederile P.U.G. și cele ale Regulamentului Local de Urbanism, elaborate, pot fi detaliate sau completate prin planuri urbanistice zonale (P.U.Z.)/de detaliu (P.U.D.), pentru care se vor întocmi regulamente aferente. Acestea vor avea aceeași structură și vor respecta reglementările Regulamentului Local de Urbanism aferent P.U.G.

În cazul în care planurile urbanistice zonale și regulamentele aferente elaborate ulterior aprobării P.U.G. induc modificări ale prevederilor acestuia, este necesară aprobarea lor cu respectarea filierei de avizare – aprobare pe care a urmat-o și documentația inițială.

2.1.6.2. Baza legală a Regulamentului Local de Urbanism

Regulamentul local de urbanism aferent P.U.G. al municipiului Reghin s-a întocmit cu respectarea actelor legislative și normative în vigoare, prezentate în paragraful 2.1.1.2. *Baza proiectării* din prezentul Raport.

2.1.6.3. Domeniul de aplicare

Regulamentul local de urbanism aferent P.U.G. al municipiului Reghin cuprinde norme (permisiuni și restricții) pentru autorizarea executării construcțiilor pe orice categorie de terenuri aflate în intravilanul cât și în extravilanul orașului, în cadrul teritoriului administrativ al acestuia.

2.2. RELAȚIA CU ALTE PLANURI ȘI PROGRAME RELEVANTE

2.2.1. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ A MUNICIPIULUI REGHIN 2020

Municipiul Reghin este al doilea oraș ca mărime din județul Mureș (Transilvania, România) și are o populație de 38.480 locuitori în anul 2014, conform datelor oficiale oferite de Institutul Național de Statistică.

Prima atestare documentară a localității a avut loc în 1228 sub numele de REGUN, iar în 1994 aceasta a fost ridicată la rang de municipiu.

În condițiile unei autonomii administrative, Administrația Publică Locală a Municipiului Reghin beneficiază de un cadru legal ce îi oferă posibilitatea de a realiza și implementa planuri de dezvoltare.

Strategia de Dezvoltare Locală exprimă aspirațiile de dezvoltare ale comunității, bazându-se pe potențialul local de dezvoltare.

Necesitatea lucrării apare în contextul României ca țară membră a Uniunii Europene, dar și în cel al accesării fondurilor nerambursabile. Pentru accesarea fondurilor europene disponibile în perioada de programare 2015-2020, autoritățile publice locale trebuie să dețină un astfel de document strategic pentru aceeași perioadă.

Pentru a obține fonduri europene pentru implementarea unei măsuri la nivel local, este necesar ca aceasta să fie inclusă în documentul strategic de dezvoltare locală a municipiului.

Viziune

Consiliul Local al municipiului consideră că Biserica Săsească este sigla Reghinului, acesta fiind „orașul de pe deal”, „orașul viilor”. Din punctul de vedere al consilierilor locali, Reghinul ar trebui să se dezvolte la nivelul industriei, al culturii, al infrastructurii, dar și al turismului. De asemenea, trebuie amenajată centura municipiului.

Aceștia spun că în 2020 Reghinul va avea oameni fericiți, un cinematograful modern, sală de expoziție, multe parcuri, parc industrial, parc de agrement, parcuri, va deveni performant din punct de vedere sportiv, va furniza servicii medicale de calitate și va asigura siguranța cetățeanului.

Din punctul de vedere al **sectorului cultural**, Reghinul este propus ca pol cultural, datorită peisajului cultural al acestuia, datorită pieței centrale, activităților multiculturale. În anul 2020, din punctul de vedere al factorilor din sectorul cultural, Reghinul va avea utilitățile în subteran (cablurile) și va avea un cinematograful în aer liber.

Din perspectiva actorilor din **învățământ**, în 2020, Reghinul va avea modernizate toate instituțiile de învățământ, va avea laboratoare și ateliere școlare performante,

personal calificat, dar și parteneriate între societăți comerciale și școli, în vederea acordării unor burse (cu anumite condiții) și pregătirii practice a elevilor.

Privit prin prisma **mediului de afaceri**, în 2020 Reghinul va avea centură, infrastructură modernizată, parc de distracții-teatru de vară, un spital nou, dar și un cinematograful funcțional.

Factorii interesați din **sectorul mediului** pun în fotografia Reghinului din anul 2020 copii veseli, o zonă de agrement, o uzină electrică, centura municipiului, un parc etnografic, un parc industrial, piste de biciclete și un foisor în Parcul Tineretului. De asemenea, ei pun accentul și pe aspectul clădirilor rezidențiale, păstrând totodată arhitectura clădirilor istorice din zona centrală.

Reprezentanții **sectorului de sănătate** care au participat la consultări spun că în anul 2020 Reghinul va avea un Centru de Primiri Urgențe, va avea ambulatorii, un spital nou, iar actualul spital va funcționa pe locație proprie. În ce privește serviciile sociale, Reghinul va avea cantină, cămin de bătrâni, bloc social și cămin pentru ajutorarea femeilor abuzate.

Pe segmentul **serviciilor publice și al dezvoltării urbane**, Reghinul va avea centură, zona centrală va fi reabilitată, va avea mai multe parcuri, iar sectorul turistic va fi mai bine dezvoltat, comparativ cu cel din prezent. Reghinul de la finalul perioadei de implementare a strategiei va avea o populație mai mare, clădiri reabilitate, o industrie dezvoltată; se vor desfășura evenimente care vor atrage turiști, va fi un oraș revitalizat.

În același timp, transportul în comun va fi modernizat.

Obiectivul general

Dacă viziunea de dezvoltare a municipiului Reghin proiectează Reghinul din anul 2020, obiectivul general și obiectivele strategice arată ce și cum trebuie făcut pentru ca aceasta să se concretizeze.

Astfel, obiectivul general al prezentei strategii este reprezentat de sustenabilitatea (dezvoltarea durabilă) municipiului Reghin prin dezvoltarea celor mai importante sectoare din cadrul comunității.

Conceptul de dezvoltare durabilă constituie totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în principal pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice și ecologice și elementele patrimoniului natural.

Una dintre cele mai cunoscute definiții ale dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WECD) în raportul „Viitorul nostru comun”, cunoscut și sub numele de Raportul 118 Strategia de Dezvoltare Locală a Municipiului Reghin Brundtland: „dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoilor prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.”.

Obiectivul principal al strategiei: „Dezvoltarea durabilă a municipiului Reghin prin dezvoltarea celor mai importante sectoare din cadrul comunității”.

Obiective strategice:

- **Îmbunătățirea aspectului municipiului;**
  - Măsura 1.1. Reabilitarea/ amenajarea spațiilor publice;
  - Măsura 1.2. Îmbunătățirea serviciilor publice;
- **Îmbunătățirea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare;**
  - Măsura 2.1. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
  - Măsura 2.2. Dezvoltarea sistemului de canalizare;

- Măsura 2.3. Dezvoltarea sistemului de parări;
- **Dezvoltarea economiei;**
  - Măsura 3.1. Susținerea diversificării economiei locale;
  - Măsura 3.2. Îmbunătățirea colaborării dintre mediul de afaceri și autoritățile publice locale;
  - Măsura 3.3. Atragerea investițiilor străine;
- **Îmbunătățirea condițiilor de mediu;**
  - Măsura 4.1. Susținerea reducerii consumului de energie convențională;
  - Măsura 4.2. Amenajarea de spații publice destinate agrementului;
  - Măsura 4.3. Susținerea protecției mediului înconjurător;
  - Măsura 4.4. Îmbunătățirea managementului deșeurilor;
- **Valorificarea potențialului turistic al municipiului;**
  - Măsura 5.1. Promovarea ofertei de turism a municipiului Reghin;
  - Măsura 5.2. Dezvoltarea ofertei turistice a municipiului Reghin;
- **Dezvoltarea societății civile;**
  - Măsura 6.1. Susținerea și promovarea dezvoltării societății civile pe plan local;
  - Măsura 6.2. Siguranța cetățeanului;
- **Dezvoltarea activităților și a infrastructurii de învățământ;**
  - Măsura 7.1. Îmbunătățirea infrastructurii instituțiilor de învățământ din Reghin;
  - Măsura 7.2. Prevenirea și reducerea riscului de părăsire timpurie a școlii;
- **Dezvoltarea infrastructurii sociale și de sănătate;**
  - Măsura 8.1 Dezvoltarea serviciilor medicale de prim ajutor;
  - Măsura 8.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate;
- **Dezvoltarea activităților și a infrastructurii culturale;**
  - Măsura 9.1. Dezvoltarea infrastructurii culturale;
  - Măsura 9.2. Dezvoltarea activităților culturale;
- **Dezvoltarea capacității administrative a Primăriei Municipiului Reghin.**
  - Măsura 10.1. Dezvoltarea resursei umane din administrația publică locală;
  - Măsura 10.2. Dezvoltarea capacității administrației publice de a atrage fonduri nerambursabile.

2.2.2. PLANUL JUDEȚEAN DE GESTIONARE A DEȘEURILOR

Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Mureș a fost elaborat cu scopul de a atinge – cu posibilitățile specifice județului – țintele naționale pentru gestionarea deșeurilor la termenele stabilite. PJGD este un instrument cerut de legislație și este primul document de planificare a sistemului de gestionare a deșeurilor la nivelul Județului Mureș. Planul a fost elaborat pe baza datelor existente din perioada 1999-2005 și a fost verificat și concretizat pentru o planificare ulterioară detaliată și sigură. Orizontul de timp al PJGD este 2005 – 2013, și se referă la intervalul de timp pentru implementarea procedurilor privind modul de colectare, prelucrare și depozitare a tuturor categoriilor de deșeuri, cât și de realizare a infrastructurii necesare.

S-au folosit metode standardizate corespunzătoare pentru a crea o bază reală de date și acceptabilă, pentru a garanta siguranța planificării și investițiilor precum și pentru a asigura consecvența și comparabilitatea necesară între nivelurile local, regional și național.

Publicul, factorii de decizie și alte părți interesate au fost implicate în alegerea variantei optime a planificării județene.

Participarea publică este considerată ca o etapă inerentă a procedurilor județene de planificare, pentru a se obține o acceptare largă a rezultatelor finale.

Planul elaborat prezintă cele mai bune rezultate ecologice posibile în condiții de maximă eficiență economică.

Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor pentru Județul Mureș:

- redă situația existentă a sistemului de gestionare a deșeurilor la nivelul județului;
- identifică și analizează punctele slabe;
- definește obiectivele specifice județene;
- dezvoltă și evaluează scenarii și alternative pentru viitor;
- oferă posibilități și soluții adecvate pentru sistemul de gestionare a deșeurilor;
- redă investițiile necesare pentru viitor.

Din datele statistice înregistrate în ultimii ani, se poate concluziona că există o conștientizare mai accentuată a problemelor generate de gestionarea deșeurilor și a substanțelor chimice periculoase, lucru transpus în numărul mare de solicitări de informații și consultanță venite din partea administrației publice locale și a agenților economici.

S-au înregistrat de asemenea progrese în activitatea de colectare a deșeurilor reciclabile (hârtie-carton, materiale plastice, fier vechi, baterii și acumulatori, anvelope uzate), fapt dovedit de cantitățile crescute de deșeuri colectate de la populație și agenți economici.

Prin autorizarea agenților economici care desfășoară activități cu impact asupra mediului, aceștia sunt obligați în a încheia contracte, conform legii, cu agenți economici colectori/reciclatori de deșeuri pentru gestionarea corespunzătoare a deșeurilor industriale pe care le generează.

În ceea ce privește cantitatea de deșeuri de ambalaje reciclabile s-a ținut cont de existența unităților de reciclare, respectiv preluare a materiei prime secundare pentru deșeurile de ambalaje de hartie și carton, respectiv a deșeurilor de ambalaje de mase plastice și PET-uri.

Analiza specifică orientată asupra conținutului de deșeuri de ambalaje a evidențiat preponderența celor din materiale plastice. Prin urmare, sistemul de colectare selectivă implementat poate fi viabil din punct de vedere al cantităților ce pot fi recuperate (în special în ceea ce privește ambalajele din materiale plastice). În acest sens există la nivelul județului agenți de colectare selectivă pentru plastic și hârtie.

Strategiile la nivel European recomandă următoarea ierarhizare a acțiunilor de gestionare a deșeurilor:

- prevenirea apariției deșeurilor;
- tratarea deșeurilor;
- reciclarea și reutilizarea;
- optimizarea metodelor de eliminare finală.

Această ierarhie este adoptată atât în Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor, cât și în Planul Regional de Gestionare a Deșeurilor pentru Regiunea CENTRU.

Problemele PJGD care fac obiectul PUG, au fost dezbătute în Grupul de Lucru pentru evaluarea de mediu a PUG, ocazie cu care s-a analizat și modul în care PUG înglobează cerințele PJGD pentru arealul municipiului Reghin.

2.2.3. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI MUREȘ 2014 - 2020

PLANUL DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI MUREȘ 2014 - 2020

CONȚINUTUL ȘI OBIECTIVELE PRINCIPALE ALE STRATEGIEI

Viziunea de dezvoltare a județului Mureș

Orientarea de bază a strategiei o constituie construcția dezvoltării județului pe punctele tari, care se regăsesc în cadrul analizei SWOT, în vederea valorificării oportunităților de creștere și minimizarea efectelor punctelor slabe prin eliminarea factorilor care blochează dezvoltarea.

În esență, prin această strategie se urmărește luarea unor măsuri care să permită continuarea măsurilor adoptate pentru perioada 2007-2013 și a acțiunilor ce contribuie la dezvoltarea economică a județului și îmbunătățirea infrastructurii în zonele cu întâzieri în dezvoltare, fără a neglija incluziunea socială ori protecția mediului.

Județul Mureș, într-o abordare concisă, se distinge prin următoarele avantaje:

- o zonă cu rol strategic, de deservire logistică;
- SMURD- serviciu etalon la nivel național și internațional;
- servicii medicale de înaltă calitate;
- capacitate de cercetare, în special în domeniul medical și tehnic;
- sistem de învățământ universitar recunoscut;
- potențial antropic și natural valoros (2 monumente pe lista UNESCO);
- diversitatea formelor de turism care se pot practica;
- potențial agricol;
- potențial pentru producerea energiilor alternative;
- spațiu multicultural, multiethnic, multilingvistic.

Utilizarea punctelor tari în vederea valorificării oportunităților:

- Întărirea caracterului de centru medical, educațional și de cercetare a județului Mureș;
- Extinderea și îmbunătățirea infrastructurii parcurilor industriale și crearea de noi platforme industriale;
- Întărirea componentei cargo a Aeroportului Internațional „Transilvania” Tîrgu-Mureș, pentru dezvoltarea serviciilor de transport și transfer marfă;
- Sprijinirea sectoarelor economice de excelență – industria chimică, prelucrarea lemnului, industria farmaceutică, industria alimentară, etc. pentru dezvoltarea de produse competitive, cu valoare adăugată ridicată.

Utilizarea punctelor tari pentru reducerea impactului amenințărilor:

- Utilizarea resurselor naturale pentru producerea energiilor alternative; realizarea de investiții pentru valorificarea deșeurilor, urmare implementării sistemului integrat de management al deșeurilor în județul Mureș;
- Cooperarea între operatorii de turism, autorități locale, agenți economici și persoane fizice active în domeniul turismului, în vederea dezvoltării turismului și promovării eficiente a potențialului existent;

- Punerea în valoare a potențialului agricol și dezvoltarea sectorului non- agricol din mediul rural pentru dezvoltarea și diversificarea economiei rurale;
- Dezvoltarea serviciilor de formare profesională și de învățare pe tot parcursul vieții.

Contracurarea punctelor slabe prin valorificarea oportunităților:

- Creșterea gradului de urbanizare a orașelor, în special a celor care au obținut acest statut mai recent, pentru o dezvoltare policentrică echilibrată a județului;
- Continuarea dezvoltării infrastructurii de bază din fonduri nerambursabile;
- Crearea unei rețele intermodale de transport pentru intensificarea schimburilor comerciale și creșterea nivelului de accesibilitate și conectivitate a județului.

Depășirea punctelor slabe care contribuie la materializarea amenințărilor:

- Dezvoltarea de programe sociale pentru grupurile vulnerabile în vederea scăderii procentului din populație aflată în zona de sărăcie;
- Creșterea nivelului de participare la sistemele de educație și formare pe tot parcursul vieții și corelarea ofertei educaționale cu nevoia de forță de muncă de pe piața muncii;
- Crearea și menținerea unui dialog continuu, deschis și eficient între mediul academic, de afaceri, de cercetare, administrativ, ONG pentru identificarea și dezvoltarea celor mai bune soluții în procesul de dezvoltare durabilă a județului.

Pe baza „Analizei SWOT” și a „Profilului socio-economic al județului Mureș”, pot fi definite următoarele scenarii pentru dezvoltarea economică a județului în următoarea perioadă:

- 1. județ al serviciilor medicale și farmaceutice de înaltă calitate:** creare de clustere în domeniul medical și farmaceutic;
- 2. județ al comerțului interregional:** folosirea de poziționarea geografică centrală și de avantajele unui nod intermodal de transport rutier și feroviar, la intersecția a două (viitoare) autostrăzi și beneficiind de existența Aeroportului „Transilvania”, cu statut internațional;
- 3. județ al industriilor cu valoare adăugată ridicată:** dezvoltarea de platforme industriale pentru încurajarea activității productive;
- 4. județ al turismului cultural, balnear, montan și rural:** diversitatea formelor de turism și diversitatea generată de coexistența a 4 națiuni în județul Mureș;
- 5. județ al serviciilor regionale de intervenții în situații de urgență:** localizarea bazei operaționale regionale în Tîrgu-Mureș;
- 6. județ al produselor agricole competitive:** valorificarea potențialului agricol al județului Mureș;
- 7. județ al dezvoltării antreprenoriale urbane și rurale:** valorificarea potențialului productiv și inovativ al producătorilor locali.

Definirea viziunii strategice

Județul Mureș, valorificând poziția sa strategică, bogăția resurselor de care dispune și oportunitățile, își propune să devină până în anul 2020 un județ dinamic, orientat către progres, având capacitate de cercetare, în special în domeniul medical, tehnic, economic, turism și cultură, cu o economie sustenabilă, (bazată pe o agricultură intensivă, pe o industrie cu valoare adăugată ridicată și un sector de servicii atractiv),

susținută de o infrastructură modernă și accesibilă tuturor mureșenilor, asigurând astfel locuitorilor săi premisele unui nivel de trai ridicat, un județ unde noul se construiește pe tradițiile multiculturale.

Obiectiv general

Creșterea competitivității economiei și a atractivității județului Mureș, reducerea disparităților existente între mediul urban și rural, în scopul creării unui climat favorabil pentru locuitori, întreprinzători și turiști.

Obiective specifice de dezvoltare

În concordanță cu politicile, strategiile și programele de dezvoltare elaborate la nivel european, național și regional, pot fi definite următoarele obiective specifice:

- I. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de bază din mediul urban și rural, ca suport pentru dezvoltarea economică a județului;
- II. Dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor, încurajarea transferului tehnologic și a cercetării aplicate în sectoare cu potențial de creștere pentru îmbunătățirea competitivității economiei și crearea de noi locuri de muncă;
- III. Întărirea caracterului de centru medical și de cercetare a județului Mureș;
- IV. Susținerea poliilor de dezvoltare urbane și rurale (așa cum au fost ele definite în PATJ a județului Mureș) în scopul asigurării unei dezvoltări policentrice a județului; Dezvoltarea zonelor rurale pentru reducerea decalajelor economice și sociale majore față de mediul urban;
- V. Diversificarea economiei locale prin dezvoltarea sectorului turistic, cu prioritate turismul cultural, balnear, rural și montan, în spiritul tradiției multiculturale;
- VI. Valorificarea rațională a patrimoniului natural, a potențialului pentru producerea resurselor de energie regenerabile, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;
- VII. Dezvoltarea eficientă a resurselor umane, ca suport pentru creșterea competitivității economice;
- VIII. Dezvoltarea serviciilor sociale și sporirea accesului la servicii sociale durabile și de înaltă calitate a grupurilor defavorizate;
- IX. Dezvoltarea capacității administrative a autorităților publice locale.

2.3. CORELAREA PUG CU PLANURILE ȘI PROGRAMELE RELEVANTE

Modul în care P.U.G. este corelat cu planurile și programele relevante menționate în paragrafele anterioare, a fost dezbătut în ședințele Grupului de lucru, întrunit la data de 12 februarie 2020. Pe de altă parte, o analiză mai detaliată a fost efectuată de evaluatorul de mediu în toată perioada elaborării Raportului. Concluziile, din această perspectivă, sunt următoarele:

- I. P.U.G. este corelat cu *Strategia de dezvoltare locală a municipiului Reghin – 2020*, în sensul că:
  - o Obiectivele strategice referitoare la îmbunătățirea condițiilor de mediu, și anume:
    - Susținerea reducerii consumului de energie convențională;
    - Amenajarea de spații publice destinate agrementului;

- Susținerea protecției mediului înconjurător;
  - Îmbunătățirea managementului deșeurilor;
- sunt preluate în totalitate în PUG;
- Obiectivele strategice privind îmbunătățirea infrastructurii rutiere și tehnico-edilitare, și anume:
    - Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
    - Dezvoltarea sistemului de canalizare;
    - Dezvoltarea sistemului de parcuri;sunt preluate integral în PUG.
- II. P.U.G. este corelat cu Planul județean de gestionare a deșeurilor, în sensul că:
- PUG constată anumite disfuncționalități în modul de respectare a PJGD, astfel:
    - Este necesară creșterea eficienței sistemului de gestiune a deșeurilor;
    - În unele locuri, în albiile afluenților Mureșului sunt împrăștiate materiale de proveniență antropică (deșeuri necolectate).
  - PUG propune remedierea unor disfuncționalități în modul de respectare a PJGD, astfel:
    - Colectarea tuturor cantităților de deșeuri de pe raza municipiului în vederea depozitării ecologice;
    - Colectarea deșeurilor care parazitează albiile sau terenurile virane.
- III. P.U.G. este corelat cu Strategia de Dezvoltare a județului Mureș în perioada 2014-2020, în sensul că, include prevederile acestuia cuprinse în obiectivul specific VI, *Valorificarea rațională a patrimoniului natural, a potențialului pentru producerea resurselor de energie regenerabile, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;*

2.4. COMPLETĂRI ALE P.U.G. ÎN URMA ȘEDINȚELOR GRUPULUI DE LUCRU

Grupul de lucru constituit pentru evaluarea PUG, s-a întrunit la sediul Primăriei municipiului Reghin, în data de 12 februarie 2020.

Nu s-au formulat solicitări privind modificarea sau completarea PUG.

Reprezentantul APM Mureș, a cerut ca elaboratorul Raportului de mediu să respecte prevederile conținutului cadru stipulat în anexa 2 din *HG 1076/ 2004, privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe*, iar Raportul de mediu să fie însoțit de Avizul de gospodărire a apelor.

3. ASPECTE LE RELEVANTE ALE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI ȘI ALE EVOLUȚIEI SALE PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PLANULUI PROPUȘ

3.1. STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI

Evaluarea stării mediului în zona de interes pentru prezentul raport, s-a făcut pornind de la datele privind starea actuală a mediului în județul Mureș, preluate din RAPORTUL PRIVIND STAREA MEDIULUI ÎN JUDEȚUL MUREȘ pe anul 2018, al APM Mureș, publicat în pagina web a acestei instituții (la data redactării prezentului Raport, datele centralizate pentru anul 2019, nu erau încă disponibile).

3.1.1. CALITATEA AERULUI

Rețeaua de monitorizare a calității aerului ambiental în județul Mureș este parte integrantă a Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) și cuprinde 4 stații de monitorizare continuă a calității aerului, dotate cu echipamente automate pentru măsurarea concentrațiilor principalilor poluanți atmosferici: dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot ($\text{NO}/\text{NO}_2/\text{NO}_x$), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), pulberi în suspensie (PM_{10} și $\text{PM}_{2,5}$) automat (prin nefelometrie ortogonală) și gravimetric, precursori organici ai ozonului (benzen, toluen, etilbenzen, o-, m-, p-xilen).

Agenția pentru Protecția Mediului Mureș exploatează cele patru stații automate de monitorizare a calității aerului amplasate astfel:

- O stație de monitorizare a fondului urban (MS-1) amplasată în Tîrgu Mureș în zona centrală a municipiului - str. Köteles Sámuel nr. 33 pentru indicatorii: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, ozon, bioxid de sulf, benzen și alți compuși organici volatili, particule în suspensie PM_{10} , particule în suspensie $\text{PM}_{2,5}$;
- O stație de monitorizare a influenței zonei industriale (MS-2) amplasată în Tîrgu Mureș str. Libertății nr. 120 pentru indicatorii: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, ozon, bioxid de sulf, particule în suspensie PM_{10} ;

- O stație de monitorizare a influenței zonei industriale (MS-3) amplasată în Luduș pentru indicatorii: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, bioxid de sulf, particule în suspensie PM₁₀;
- O stație de monitorizare a influenței zonei industriale (MS-4) amplasată în Târnăveni pentru indicatorii: monoxid de carbon, oxizi și bioxid de azot, benzen și alți compuși organici volatili, bioxid de sulf, particule în suspensie PM₁₀.

Pe lângă poluanții monitorizați la stațiile de monitorizare a calității aerului, APM Mureș monitorizează continuu, în municipiul Tîrgu Mureș și concentrația amoniacului în aerul înconjurător. Prin specificul industrial al municipiului, respectiv prin existența pe teritoriul său a combinatului chimic Azomureș SA, în perioadele de calm atmosferic sau ceață se pot înregistra depășiri ale concentrației maxim admise pentru amoniac. APM Mureș utilizează pentru monitorizare "Sistemul mobil de monitorizare a imisiilor de amoniac" achiziționat în 2010 și echipat cu un analizor automat.

Factorii determinanți și presiunile care afectează starea de calitate a aerului

Activitatea industrială are impact asupra mediului prin emisiile de poluanți în aer, apă, sol prin generarea de deșeuri și prin consumul de energie.

O problemă deosebită este traficul rutier, a cărei presiune asupra calității aerului, în special în zonele urbane, este într-o continuă creștere în ultimii ani. În această direcție este responsabilitatea administrațiilor publice să asigure un management corespunzător al traficului concomitent cu realizarea centurilor ocolitoare pentru centrele urbane și să asigure o îmbunătățire continuă a infrastructurii rutiere.

Începând cu anul 2010, odată cu sistarea distribuției în sistem centralizat a agentului termic, s-au montat centrale individuale de apartament în municipiul Tîrgu Mureș și în orașele din județ, aceste centrale având un impact semnificativ asupra concentrațiilor de pulberi PM₁₀ în sezonul rece, acest efect fiind amplificat și de condițiile meteorologice specifice: calm atmosferic, frecvența zilelor cu ceață.

În județul Mureș calitatea aerului înconjurător este influențată într-o măsură moderată de emisiile din activitățile economico - sociale.

Sursele antropice de emisie în atmosferă cu potențial semnificativ sunt amplasate în Târgu Mureș, Iernut, Luduș Târnăveni și Reghin, în timp ce în zone, precum Sovata sursele de emisie antropice nu produc poluare semnificativă.

3.1.2. APA

Utilizarea și gestionarea eficientă a resurselor de apă (sursa:ANAR)

Caracterul limitat al resurselor de apă precum și indispensabilitatea resurselor de apă subliniază necesitatea valorificării și protecției acestora împotriva epuizării și degradării.

Pentru a asigura disponibilul de apă la sursă în România ținând cont de distribuția (variabilitatea) în spațiu și timp a resurselor de apă, caracterul limitat al resurselor de apă, variația regimului de curgere, caracterul torențial al bazinelor hidrografice, variația spațio-temporală a calității apelor și schimbările climatice trebuie întreprinse următoarele măsuri:

Măsuri de adaptare pentru asigurarea disponibilului de apă la sursă:

- realizarea de noi infrastructuri de transformare a resurselor hidrologice în resurse socioeconomice: noi lacuri de acumulare, noi derivații interbazinale și altele asemenea;
- modificarea infrastructurilor existente pentru a putea regulariza debitele a căror distribuție în timp se modifică ca urmare a schimbărilor climatice: supraînălțarea unor baraje, reechiparea cu noi uvraje și altele asemenea;
- proiectarea și implementarea unor soluții pentru colectarea și utilizarea apei din precipitații;
- extinderea soluțiilor de reîncărcare cu apă a straturilor freatice;
- realizarea de poldere pentru atenuarea viiturilor: acumulări nepermanente laterale cursurilor de apă.

Măsuri de adaptare la folosințele de apă/utilizatori:

- utilizarea eficientă și conservarea apei prin reabilitarea instalațiilor de transport și de distribuție a apei și prin modificări tehnologice: promovarea de tehnologii cu consumuri reduse de apă;
- modificări în stilul de viață al oamenilor: reducerea cerințelor de apă, utilizarea pentru anumite activități a apei recirculate și altele asemenea;
- creșterea gradului de recirculare a apei pentru nevoi industriale;
- modificarea tipurilor de culturi agricole prin utilizarea acelor adaptate la cerințe reduse de apă;
- elaborarea și implementarea unor sisteme de prețuri și tarife pentru apă în funcție de folosința de sezon și de resursa disponibilă
- utilizarea pentru anumite destinații/folosințe a apelor de calitate inferioară;
- îmbunătățirea legislației de mediu.

Măsuri care trebuie întreprinse la nivelul bazinului hidrografic:

- actualizarea schemelor directe de amenajare și de management, astfel încât să se ia în considerare atât scăderea disponibilului la sursă și creșterea cerinței de apă cât și efectele schimbărilor climatice;
- aplicarea principiilor de management integrat al apei pentru cantitate și calitate;
- introducerea chiar de la proiectare în lacurile de acumulare care se vor construi, a unor volume de rezervă care să se utilizeze doar în situații excepționale sau realizarea unor lacuri de acumulare cu regim special de exploatare pentru a suplimenta resursele de apă disponibile în situații critice;
- transferuri interbazinale de apă pentru a compensa deficitele de apă în anumite bazine;
- stabilirea unor obiective privind calitatea apei și aplicarea unor criterii de calitate în scopul prevenirii, controlării și reducerii impactului transfrontalier, coordonarea reglementărilor și emiterii avizelor;
- îmbunătățirea tratării apei reziduale și menajere;
- armonizarea reglementărilor privind limitarea emisiilor de substanțe periculoase în apă;
- identificarea zonelor cu risc potențial la inundații, deficit de apă/secetă.

Măsuri care trebuie întreprinse pentru managementul riscului la inundații:

- alegerea unor lucrări de protecție împotriva inundațiilor la nivel local destinate unor localități și structuri socio-economice în locul lucrărilor de protecție împotriva inundațiilor ample, de mari dimensiuni;

- alegerea unor soluții tehnice care să conducă la încetinirea și diminuarea inundațiilor pe măsură ce se produc, în locul supraînălțării digurilor existente sau construirii de noi diguri;
- folosirea celor mai noi metode și tehnologii pentru reabilitarea/construirea digurilor și efectuarea lucrărilor de protecție în corelare cu planurile teritoriale de amenajare urbanistică;
- revizuirea periodică a unor elemente ale planurilor de gestionare a riscurilor de inundații și actualizarea acestora dacă este cazul, luând în considerare efectele posibile ale schimbărilor climatice asupra apariției inundațiilor;
- creșterea gradului de conștientizare privind riscul de inundații în rândul populației expuse, măsuri adecvate înainte și după producerea acestora, încheierea de contracte de asigurare și altele asemenea;
- îmbunătățirea capacității de răspuns a autorităților administrației publice locale cu atribuții în managementul situațiilor de urgență generate de inundații, accidente la construcții hidrotehnice și poluări accidentale.

Măsurile care trebuie întreprinse pentru a combate seceta/deficitul de apă se vor lua în funcție de fazele de apariție a acesteia/acestui:

- servicii de monitorizare și avertizare privind scăderea debitelor la nivel național;
- diminuarea scurgerilor în rețelele de distribuție a apei;
- măsuri de economisire și folosire eficientă a apei: irigații, industrie;
- cooperarea cu alte țări vizând schimbul de experiență în combaterea secetei;
- planuri de aprovizionare prioritară cu apă a populației și animalelor/ierarhizarea restricțiilor de folosire a apei în perioade deficitare;
- stabilirea de metodologii pentru pragurile de secetă și cartografierea secetei;
- mărirea capacității de depozitare a apei;
- asigurarea calității apei pe timp de secetă.

În ultima perioadă de timp se observă o variație descrescătoare a volumelor de apă prelevate. Această variație nu exprimă doar cerința efectivă de apă, ci poate exprima existența anumitor restricții în aprovizionarea cu apă, precum și efectele introducerii contorizării consumului de apă, reducerii pierderilor de apă pe rețelele de distribuție, etc.

Utilizarea și gestionarea eficientă a resurselor de apă implică implementarea unor schimbări de comportament atât al producătorilor de bunuri și servicii de gospodărire a apelor, cât și al utilizatorilor, al populației față de resursele de apă și față de mediu.

Presiuni semnificative asupra resurselor de apă din județul Mureș

Calitatea apelor de suprafață din județul Mureș este influențată în mod direct de evacuările de ape uzate, neepurate sau insuficient epurate, provenite din surse punctiforme, urbane, industriale și agricole. Impactul acestor surse de poluare asupra receptorilor naturali depinde de debitul apei și de încărcarea acesteia cu substanțe poluante.

3.1.3. SOLUL

Solul este definit ca stratul de la suprafața scoarței terestre. Este format din particule minerale, materie organică, apă, aer și organisme vii. Este o interfață între pământ, aer și apă și adăpostește cea mai mare parte a biosferei. Este un sistem foarte

dinamic, care îndeplinește multe funcții și este vital pentru desfășurarea activităților umane și pentru supraviețuirea ecosistemelor.

Utilizarea terenurilor este determinată de o serie de factori importanți:

- creșterea cererii pentru spații de locuit/persoană;
- legătura dintre activitatea economică, creșterea mobilității și creșterea infrastructurii de transport care conduc la absorbția de teren în zona urbană;
- creșterea cererii pentru spații de recreere și petrecerea timpului liber.

Impactul urbanizării depinde de suprafața de teren ocupată și de intensitatea de utilizare a terenurilor, de exemplu, gradul de impermeabilizare a solului și densitatea populației.

Ocuparea terenului prin extinderea urbană și a infrastructurii respective este, în general, ireversibilă și conduce la impermeabilizarea solului ca urmare a acoperirii terenurilor cu locuințe, drumuri și alte lucrări de construcții. Ocuparea terenurilor urbane consumă cea mai mare parte din suprafața terenurilor agricole, și reduce spațiul pentru habitate și ecosisteme care furnizează servicii importante, cum ar fi reglarea echilibrului apei și protecția împotriva inundațiilor. Terenurile ocupate de suprafețele construite și infrastructura densă conectează așezările umane și fragmentează peisajele. Acest lucru fiind, de asemenea, o sursă importantă de poluare a apei, solului și a aerului.

3.1.4. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA

Biodiversitatea sau diversitatea biologică, înseamnă variabilitatea organismelor vii din toate sursele, inclusiv, printre altele, a ecosistemelor terestre, marine și a altor ecosisteme acvatice și a complexelor ecologice din care acestea fac parte; aceasta include diversitatea în cadrul speciilor, dintre specii și a ecosistemelor.

Amenințări pentru biodiversitate și presiuni exercitate asupra biodiversității

Toate formele de poluare amenință biodiversitatea, în special încărcarea cu nutrienți (azot și fosfor), care reprezintă o cauză majoră și în continuă creștere a pierderii de biodiversitate și a degradării ecosistemelor.

Încărcarea cursurilor de apă cu substanțe organice, exprimate prin CBO₅ și CCO-Cr, este mai evidentă în timpul verii, mai ales în perioadele secetoase.

Eutrofizarea lacurilor vara, prin dezvoltarea excesivă a algelor plantonice este frecventă, ceea ce conduce la creșterea acumulării de materie organică. Această acumulare poate fi asociată cu modificări în compoziția speciilor, alterând astfel funcționarea lanțurilor trofice.

Schimbările climatice manifestate și prin reducerea mediei precipitațiilor sunt accentuate de modul de gospodărire a pădurilor. Aplicarea necorespunzătoare a tratamentelor de regenerare a pădurilor, neadaptate cerințelor ecologice ale speciilor forestiere conduce la succesiuni ale vegetației cu pierdere de habitate de interes comunitar. Efectul este evident în arii naturale protejate. Astfel, se observă în continuare schimbarea lentă și continuă a ecosistemului de păduri de amestec rășinoase - foioase în făgete pure, în situl Natura 2000 Călimani - Gurghiu - Defileul Mureșului.

Fragmentarea ecosistemelor este cauza cea mai importantă a distrugerii biodiversității, prin reducerea bogăției de specii și a diversității taxonomice, respectiv prin reducerea funcțiilor ecosistemelor.

Se mențin presiunile mari la urbanizare în situri Natura 2000, prin tendințe de extindere a intravilanelor, inclusiv pentru infrastructură turistică.

Arii naturale protejate de interes național

Nr. crt.	Numele	Tipul	Supraf. [ha]	Actul de reglementare	Admini- strator
1	Rezervația de bujor Zau de Câmpie	floristică	3.10	ROSCI0408 Zau de Câmpie	A.N.A.P
2	Pădurea Mociar	Arboret secular	48	ROSCI0320 Mociar	A.N.A.P
3	Pădurea Săbed	ornito-dendrologică	59	ROSCI0079 Fânațele de pe Dealul Corhan - Săbed	A.N.A.P
4	Rezervația cu lalea pestriță Vălenii de Mureș	floristică	3		A.N.A.P
5	Lacul Fărăgău	Ornito-faunistică	35	ROSCI0100 Lacurile Fărăgău - Glodeni (SCI)	A.N.A.P
6	Rezervația de stejar pufos Sighisoara	Arborete rare	11,9	ROSCI0227 Sighisoara - Târnava Mare	A.N.A.P
7	Molidul de rezonanță din Pădurea Lăpușna	Arborete rare	77.80	ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	A.N.A.P
8	Arboretul cu Chamaecyparis lawsoniana	Arborete rare	5,80	ROSPA0028 Dealurile Târnavelor - Valea Nirajului	A.N.A.P
9	Stejarii seculari de la Breite	Stejari seculari pe pășune	70	ROSCI0227 Sighisoara - Târnava Mare	A.N.A.P
10	Lacul Ursu și arboretele de pe sărături	Geologic și arborete pe sare	79		A.N.A.P
11	Poiana cu narcise Gurghiu	Rezervatie floristica	3		A.N.A.P
12	Rezervatia Defileul Deda – Toplița	mixtă	7733	ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	A.N.A.P
13	Rezervația Seaca HG 2151/2005	Arborete de limită cvasi-virgine și faună	813	ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	A.N.A.P
14	Scaunul Domnului HG 2151/2005	mixtă – geologic, floristic	50	ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	A.N.A.P
15	Parcul Național		11 038	24024 ha in judetele	Administ

	Munții Călimani		în jud. Mureș	MS, SV, HR	rația PNC /RNP
16	Parcul Natural Defileul Mureșului Superior		9136	HG 1143/2007 , inclus in siturile ROSCI0019 Călimani - Gurghiu	A.N.A.P
	SUPRAFAȚA TOTALĂ		29265		

Tabelul 3.1. Arii naturale protejate de interes național pe teritoriul jud. Mureș**Arii naturale protejate de interes comunitar**

Nr. crt.	Denumirea sitului	Suprafața [ha]	Administrația
1	ROSCI0019 Călimani – Gurghiu SCI in jud. Mures	120 093	A.N.A.N.P.
2	ROSPA0030 Defileul Mureșului Superior Suprapus cu ROSCI0019	9 514	A.N.A.N.P.
3	ROSPA0033 Depresiunea și Munții Giurgeului in jud. Mureș suprapus cu ROSCI0019	14 064	A.N.A.N.P.
4	ROSPA0133 Munții Călimani in jud. Mures suprapus cu ROSCI0019	11 038	Administrația PNC /RNP
5	ROSCI0227 Sighișoara - Târnava Mare SCI in jud. Mures	60 000	A.N.A.N.P.
6	ROSPA0099 Podișul Hârtibaciului in jud. Mures suprapus cu ROSCI0227	45 135	A.N.A.N.P.
7	ROSPA0028 Dealurile Târnavelor - Valea Niraj Nirajului	74 884	A.N.A.N.P.
8	ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici – Bicheș Suprapunere cu ROSPA0028	37 082	A.N.A.N.P.
9	ROSPA0041 Eleșteele Iernut - Cipău	454	A.N.A.N.P.
10	ROSPA0050 Iazurile Miheșu de Câmpie - Tăureni de interes comunitar (SPA)	1 209	A.N.A.N.P.
11	ROSCI0040 Coasta Lunii (SCI)	167	A.N.A.N.P.
12	ROSCI0079 Fânațele de pe Dealul Corhan - Săbed (SCI)	515	A.N.A.N.P.
13	ROSCI0100 Lacurile Fărăgău - Glodeni (SCI)	235	A.N.A.N.P.
14	ROSCI0154 Pădurea Glodeni (SCI)	1191	A.N.A.N.P.
15	ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare (SCI)	248	A.N.A.N.P.
16	ROSCI0210 Râpa Lechința (SCI)	233	A.N.A.N.P.
17	ROSCI0342 Padurea Târgu Mures	574	A.N.A.N.P.
18	ROSCI0369 Râul Mures între Iernuteni si Peris	256	A.N.A.N.P.
19	ROSCI0368 Râul Mures între Deda si Reghin	394	A.N.A.N.P.
20	ROSCI0367 Râul Mures între Moresti si Ogra	527	A.N.A.N.P.
21	ROSCI0384 Râul Târnava Mică	331	A.N.A.N.P.
22	ROSCI0383 Râul Târnava Mare între Odorheiu Secuiesc și Vânători	46	A.N.A.N.P.
23	ROSCI0331 Pajiștile Balda - Frata - Miheșu de Câmpie	145	A.N.A.N.P.
24	ROSCI0333 Pajiștile Sărmășel - Milaș - Urmeniș	275	A.N.A.N.P.
25	ROSCI0320 Mociar	4017	A.N.A.N.P.
26	ROSCI0408 Zau de Câmpie	10	A.N.A.N.P.
	SUPRAFAȚA TOTALĂ	267 000	

Tabelul 3.2. Arii naturale protejate de interes comunitar pe teritoriul jud. Mureș**3.1.5. PĂDURILE**

Creșterea suprafețelor împădurite este și va rămâne un obiectiv important la nivel național, mai ales în contextul schimbărilor climatice globale.

Împădurirea terenurilor agricole și neagricole este o măsură menită, în principal, să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin captarea CO₂, precum și la adaptarea agriculturii din România la schimbările climatice așteptate. Astfel, trupurile de pădure, perdelele sau cordoanele forestiere nou create pe terenurile agricole și neagricole, mai ales în zonele de câmpie, vor avea efecte pozitive asupra climatului local, contribuind la combaterea efectelor secetelor excesive, ameliorarea climatului local și a regimului hidric edafic, reducând evaporația și transpirația plantelor. În regiunile de munte și deal, crearea de suprafețe împădurite contribuie la reducerea eroziunii solului, îmbunătățirea capacității de retenție a apei și atenuarea riscului la inundații și a efectelor negative ale viiturilor.

Din analiza datelor prezentate nu se constată o înrăutățire a stării pădurilor în cursul anului 2018 față de anul anterior. Fenomenele meteo extreme produse în cursul anului 2018 au dus la apariția de doborâturi de vânt și au produs perturbări în activitatea de administrare a fondului forestier. (*Sursa: DS Mureș*)

3.1.6. MANAGEMENTUL DEȘEURILOR

Producerea de deșeurii este rezultatul activităților economice și gospodărești. Cantitatea și calitatea deșeurilor urbane depinde de standardul de viață și de modul de consum al populației, iar deșeurile industriale – atât cele periculoase cât și cele nepericuloase - depind de tehnologiile folosite pentru prelucrarea materiilor prime în cadrul proceselor de fabricație.

Gestionarea deșeurilor

Problema deșeurilor rezultate din activitățile umane a luat proporții îngrijorătoare, iar poluarea, degradarea apei și a aerului, reducerea stratului de ozon, deșertificarea, deșeurile toxice și cele radioactive – prin acumularea lor – provoacă alterarea calității factorilor de mediu. Acestea reprezintă cauza unor dezechilibre în faună și floră, în sănătatea și bunul mers al colectivității umane, în special din zonele supraaglomerate.

Gestionarea deșeurilor are implicații asupra stării de sănătate a populației și a factorilor de mediu.

Problemele ridicate de gestionarea deșeurilor menajere începând de la colectare până la depozitarea, gestionarea deșeurilor din zootehnie, gestionarea deșeurilor spitalicești, precum și problemele ridicate de depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor industriale, cum ar fi cele periculoase, de ex: uleiuri, acumulatori și baterii, șlamuri industriale etc., aduc multiple prejudicii factorilor de mediu.

Gestionarea deșeurilor trebuie să se realizeze fără a pune în pericol sănătatea umană și fără a dăuna factorilor de mediului, în special:

- a) fără a genera riscuri pentru aer, apă, sol, faună sau floră;
- b) fără a crea disconfort din cauza zgomotului sau a mirosurilor;
- c) fără a afecta negativ peisajul sau zonele de interes special.

Principalele presiuni asupra factorilor de mediu datorate gestionării deșeurilor în județul Mureș au fost următoarele:

- extinderea intravilanului localităților cu distrugerea cadrului natural din jurul localităților, prin depozitări necontrolate de deșeuri, în special din construcții și demolări;
- lipsa unui depozit de deșeuri industriale nepericuloase, duce la costuri ridicate pentru agenții economici privind gestionarea ecologică a deșeurilor de producție;
- nu se aplică taxa de depozitare diferențiată pe tipuri de deșeuri;
- gradul ridicat de sărăcie a populației duce la imposibilitatea colectării în totalitate a tarifelor.

În mediul rural este răspândită practica prin care serviciul este plătit operatorului de către primărie, tarifarea nefiind unitară la nivelul județului, mai mult, sunt diferențe chiar în aceeași localitate, în funcție de operator.

În anul 2017 în județul Mureș s-a extins conectarea la serviciile de salubritate, iar în anii următori se preconizează ca deșeurile menajere generate de către populație să fie colectate separat pe fracții. În multe centre de comună și în instituțiile școlare au fost amplasate puncte de colectare a deșeurilor de hârtie/carton, plastic, metal/sticlă. În județul Mureș nu există depozite de deșeuri neconforme (toate depozitele neconforme au fost închise).

3.1.7. SCHIMBĂRI CLIMATICE

Schimbările climatice reprezintă schimbările de climă care sunt atribuite direct sau indirect unei activități omenești, care alterează compoziția atmosferei la nivel global și care se adaugă variabilității naturale a climatului observate în cursul unor perioade comparabile.

Schimbările climatice reprezintă una din provocările majore ale secolului nostru – un domeniu complex în care trebuie să ne îmbunătățim cunoașterea și înțelegerea, pentru a lua măsuri imediate și corecte în vederea abordării eficiente a provocărilor din acest domeniu, respectând principiul precauției.

Obiectivul Convenției Cadru a Națiunilor Unite pentru Schimbări Climatice elaborată la Rio de Janeiro în 1992 și ratificată de România prin Legea nr. 24/1994 este „realizarea stabilizării concentrațiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să prevină interferența antropică nocivă cu sistemul climatic. Acest nivel va trebui realizat într-un interval de timp suficient care să permită ecosistemelor să se adapteze în mod natural la schimbările climatice, astfel încât producția de alimente să nu fie amenințată și să permită continuarea dezvoltării economice într-o manieră durabilă”.

Pentru perioada imediat următoare, Consiliul European a stabilit două obiective cheie:

- Reducerea cu cel puțin 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2020 față de anul 1990 și cu 30% dacă se ajunge la un acord internațional;
- O pondere a energiilor regenerabile în consumul final de energie al UE de 20% până în anul 2020, incluzând în aceasta și ținta de 10% biocarburanți în totalul consumului de carburanți utilizați în transporturi;

- Creșterea eficienței energetice cu 20 % până în anul 2020.

Evenimente extreme și dezastre naturale legate de vreme

Din analizele specialiștilor UE rezultă că perioada următoare va fi caracterizată prin secetă, inundații foarte mari și furtuni violente, inclusiv apariția tornadelor în partea cu climă temperat-continentală a Europei. Europa dar și întreg Pământul va suferi în anii următori schimbări climatice importante, în special în statele mediteraneene, și trebuie să se pregătească pentru a atenua impactul asupra populației.

În momentul de față se consideră că și dacă reducem la zero emisiile de gaze cu efect de seră, nu mai este posibil să inversăm efectele schimbărilor climatice, ale căror consecințe sunt ireversibile, și nici o țară nu va scăpa de efectele negative.

Deja în momentul de față penuria de apă afectează 14 state europene, respectiv 100 de milioane de oameni. Dar paralel cu aceasta din cauza fenomenelor meteorologice extreme, a precipitațiilor ridicate pe o perioadă scurtă de timp doar în Europa din 1998 și până în zilele noastre, au avut loc peste 100 de mari inundații.

La conferința de la Copenhaga privind schimbările climatice s-a subliniat faptul că încălzirea evoluează într-un ritm tot mai accelerat iar o reducere cu 30% a emisiilor de gaze cu efect de seră nu este suficientă dacă vrem să evităm o încălzire de 2°C până în 2050.

La conferința climatică a ONU de la Cancun (Mexic) s-a subliniat că până la sfârșitul secolului a crescut probabilitatea ridicării nivelului mării, a precipitațiilor, a perturbării rezervelor de apă și a sistemelor meteo, dar și afectarea recoltelor agricole, astfel că un miliard de oameni riscă să-și piardă locuințele în următorii 90 de ani ca urmare a eșecului de a stabili ținte obligatorii de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Acțiuni pentru combaterea schimbărilor climatice

O schimbare climatică globală majoră este pe cale să se producă în acest secol, printr-o încălzire amplă și în ritm rapid (cu o creștere a temperaturii medii între 1,4°C și 5,8°C) creând probleme capacității de adaptare a omului (societății) la noile condiții. Efectele sale se manifestă deja prin fenomene meteorologice extreme, tot mai numeroase și mai virulente, răspândite pe întreaga suprafață a planetei (inundații, uragane, secete severe, caniculă etc.). Reacția comunității internaționale s-a manifestat în mod divergent, prin documente și strategii mondiale diferite, respectiv: Protocolul de la Kyoto (1997), având ca obiectiv reducerea emisiilor de GES, și drept promotor UE și, respectiv, Acordul de la Vientiane (2005), urmărind promovarea tehnologiilor nepoluante, fără ținte precise și promovat de SUA și aliații săi (fostele țări ASEAN).

Pentru România se consideră că tendințele schimbărilor climatice și pierderile economice datorate fenomenelor meteo extreme vor fi similare cu cele de pe plan mondial. Este necesară o cercetare aprofundată privind pierderile potențiale pe domenii și grad de risc pentru adoptarea măsurilor de combatere, integrate efortului Uniunii Europene. Este evident că efectele schimbărilor climatice care s-au produs sau urmează să se producă, din cauza emisiilor GES de până acum, nu pot fi decât în mică măsură contracarate de acțiunile ce se întreprind în prezent sau în perspectivă pentru reducerea concentrării lor în atmosferă. Menținerea poluării cu GES la nivelul actual sau reducerea lor, în următoarea perioadă, cu 10-15% nu va anihila efectele uneori ireversibile ale poluării anterioare și, implicit, ale producerii schimbărilor climatice în continuare. De aceea, este nevoie să se acționeze în egală măsură, pe de o parte, în direcția diminuării GES la niveluri sustenabile și, pe de altă, pentru identificarea și implementarea de măsuri de adaptare la efectele schimbărilor

climatică. Deși acest proces de adaptare este dificil, uneori chiar imposibil, rezultatele cercetărilor întreprinse, ca și ale unor politici de mediu în acest sens pot avea rezultate pozitive.

3.1.8. MEDIUL URBAN, SĂNĂTATEA ȘI CALITATEA VIEȚII

Poluarea aerului și sănătatea

Poluarea aerului se poate defini prin prezența în aerul atmosferic a unei substanțe străine de compoziția sa normală sau variația importantă a proporțiilor componentelor săi, care pot avea efecte nocive și/sau pot induce direct sau indirect modificări ale sănătății populației.

Printre elementele care duc la poluarea atmosferică se numără particulele, ozonul, monoxidul de carbon, azotul, dioxidul de sulf, benzenul și plumbul, iar printre surse se află autovehiculele, fabricile, șantierele în construcții, drumurile nepavate sau instalațiile de încălzire. Expunerea la unele dintre aceste elemente poate avea efecte fatale asupra omului. Monoxidul de carbon influențează capacitatea organismului de a transporta oxigenul în sânge, fiind periculos în special pentru persoanele care au probleme cardiace, iar expunerea la concentrații mari poate fi fatală. Plumbul poate afecta sistemul nervos, rinichii și ficatul și poate cauza anemii, hipertensiune arterială sau osteoporoză. Expunerea la cantități mari poate genera pierderi de memorie, convulsii sau chiar retardul mintal. Benzenul afectează sistemul nervos central și este cancerigen.

Influența directă a poluării aerului asupra sănătății populației constă în modificările ce apar în organismul persoanelor expuse, ca urmare a contactului lor cu diferiți poluanți atmosferici. De cele mai multe ori, acțiunea directă a poluării aerului este rezultatul interacțiunii mai multor poluanți prezenți concomitent în atmosferă și numai arareori acțiunea unui singur poluant.

Chiar dacă sursele de poluare a aerului pot fi atât naturale cât și artificiale, asupra celor artificiale se poate interveni mai ușor, prin identificarea lor, monitorizarea și luarea unor măsuri legislative, administrative și sociale astfel încât să poată fi diminuat impactul negativ asupra sănătății populației.

În cazul poluanților atmosferici primul afectat este sistemul respirator, iar populația cea mai vulnerabilă face parte din categoria populației infantile și apoi grupele de vârstă mai mare de 65 ani. (*Sursa: Direcția de Sănătate Publică a județului Mureș*).

În cursul anului 2018, din datele deținute de APM, în județul Mureș nu s-au înregistrat depășiri ale valorilor medii anuale la PM₁₀, NO₂, SO₂ și O₃.

Poluarea fonică

Principalul obiectiv în domeniul managementului zgomotului ambiental este evitarea, prevenirea sau reducerea efectelor dăunătoare provocate de expunerea populației la zgomotul ambiant, inclusiv a disconfortului. Pondere cea mai mare în zgomotul urban o deține traficul rutier (creșterea puterii motoarelor cu care se echipează autovehiculele, creșterea vitezei de deplasare a acestora corelate cu creșterea numărului de autovehicule). Principalele surse de zgomote și vibrații la autovehicule sunt motoarele și caroseriile. Deosebit de importantă este îmbrăcămintea străzilor și neuniformitățile acestora.

În anul 2018 APM Mureș a monitorizat nivelul zgomotului ambiant în municipiile Tîrgu-Mureș, Sighișoara, Târnăveni și în orașul Luduș. Planul de Monitorizare a

nivelului de zgomot include determinări efectuate în zone rezidențiale, pe artere principale de trafic rutier, în parcuri, în vecinătatea școlilor și a spitalelor.

Apa potabilă

În decursul anului 2018, în cadrul activității de supraveghere a calității apei potabile asigurată prin sistem centralizat în zona urbană a județului Mureș - monitorizare de audit:

- analize microbiologice – s-au recoltat 492 probe bacterologice, din care s-au efectuat 1403 analize, 10 analize nu corespund din punct de vedere bacteriologic (0,71%) – Escherichia Coli, Enterococci, Bacterii coliforme, Clostridium Perfringens;
- analize-fizico-chimice – s-au recoltat 492 probe fizico-chimice, din care s-au efectuat 1488 analize, 369 de analize nu corespund din punct de vedere fizico-chimic (24,79%) – Clor rezidual liber, Fier.

S-a evaluat calitatea apei la izvoarele și fântânile publice din zona urbană a județului Mureș:

- municipiul Târgu Mureș – 2 izvoare conforme: Str.Predeal, str.Moldovei;
- municipiul Sighișoara – str.Izvorului, Str.Plopilor.

În anul 2018, nu s-a înregistrat nici un caz de îmbolnăvire de methemoglobinemie acută infantilă generată de apa de fântână; nu s-au înregistrat cazuri de epidemii hidrice de apă potabilă. (Sursa: DSP Mureș – Compartiment de Evaluare a Factorilor de Risc din Mediul de Viață și de Muncă).

Radioactivitatea mediului

Prin radioactivitate se înțelege, în sens strict, proprietatea pe care o au nucleele atomice ale unor elemente de a se dezintegra, de a emite spontan radiații, numite generic "ionizante" (alfa, beta gamma), fără vreo intervenție din afară, generând astfel elemente vecine în tabelul periodic al elementelor.

Rețeaua Națională de Supraveghere a Radioactivității Mediului (RNSRM) face parte din sistemul integrat de supraveghere a poluării mediului pe teritoriul României, aflată în subordinea Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice.

Stația de Supraveghere a Radioactivității Mediului Târgu Mureș derulează un program standard de supraveghere a radioactivității mediului de 11 ore/zi, conform Ordinului nr. 1978/19.11.2010. Acest program standard de recoltări și măsurători asigură supravegherea la nivelul județului, în scopul detectării creșterilor nivelelor de radioactivitate în mediu și realizării avertizării / alarmării factorilor de decizie. Se are în vedere radioactivitatea aerului, apei, solului și vegetației.

Nivelul mediu anual al radioactivității factorilor de mediu, măsurați în cursul anului 2018, este în continua scădere față de nivelul din perioada accidentului de la Cernobîl. În anul 2018, la Târgu Mureș, radioactivitatea factorilor de mediu studiați, s-a situat în limitele fondului natural de radiații, neexistând evenimente de contaminare radioactivă a mediului.

3.2. CONCLUZII REZUMATIVE PRIVIND STAREA ACTUALĂ A MEDIULUI DIN PERSPECTIVA PUG EVALUAT

O trecere în revistă a stării actuale a mediului din perspectiva PUG evaluat, relevă faptul că niciunul dintre elementele sau factorii de mediu analizați nu pot fi în totalitate excluși efectelor pe termen lung ale implementării acestuia.

Pentru a ne menține totuși în cadrul cerut de prezentul Raport, în cele ce urmează, ne vom limita la a menționa doar aspectele considerate esențiale din acest punct de vedere, și anume:

- **Calitatea aerului:** Din această perspectivă, o problemă deosebită este traficul rutier, a cărui presiune asupra calității aerului, în special în zonele urbane, este într-o continuă creștere în ultimii ani. În această direcție este responsabilitatea administrațiilor publice să asigure un management corespunzător al traficului concomitent cu realizarea centurilor ocolitoare pentru centrele urbane și să asigure o îmbunătățire continuă a infrastructurii rutiere.
Pe de altă parte, în municipiul Reghin există obiective economice cu potential semnificativ de emisii atmosferice.
- **Apa:** Calitatea apelor de suprafață din județul Mureș este influențată în mod direct de evacuările de ape uzate, neepurate sau insuficient epurate, provenite din surse punctiforme, urbane, industriale și agricole.
Nu există probleme privind calitatea apei potabile distribuite pe întreg teritoriul municipiului;
- **Solul:** Din perspectiva protecției mediului, conform datelor din Raportul anual privind starea mediului în județul Mureș, nu există probleme deosebite legate de protecția solului;
- **Managementul deșeurilor:** Una din principalele presiuni asupra factorilor de mediu datorate gestionării deșeurilor în județul Mureș este extinderea intravilanelor localităților cu distrugerea cadrului natural din jurul localităților, prin depozitări necontrolate de deșeuri, în special din construcții și demolări;
- **Mediul urban, sănătatea și calitatea vieții:** Pondere cea mai mare în zgomotul urban o deține traficul rutier (creșterea puterii motoarelor cu care se echipează autovehiculele, creșterea vitezei de deplasare a acestora corelate cu creșterea numărului de autovehicule).

3.3.EVOLUȚII PROBABILE ÎN SITUAȚIA NEIMPLEMENTĂRII PROIECTULUI

Analiza atentă a situației actuale a zonei pentru care se propune implementarea PUG, relativ la propunerile de conținut ale PUG, conduce la următoarele concluzii pentru cazul în care nu s-ar transpune în practică planul:

3.3.1. EVOLUȚIA ZONEI

Nu se poate afirma că neimplementarea PUG, ar bloca evoluția zonei. Este o certitudine însă faptul că într-o astfel de eventualitate, dinamica dezvoltării ar fi mai scăzută.

Pe ansamblu, implementarea planului va asigura evoluției zonei armonia socio-economică și perspectiva punerii în practică a conceptului general denumit *dezvoltare durabilă*.

3.3.2. POTENȚIAL NATURAL: PEISAJ ȘI SIT

În cazul neimplementării planului este prognozabilă o evoluție negativă a peisagisticii zonei propuse. Această eventualitate ar putea conduce la nașterea unor asimetrii arhitecturale pentru zonele construite, în dezechilibru cu armonia proprie peisajului actual.

3.3.3. FAUNA ȘI FLORA

Deoarece arealul destinat implementării planului este preponderent citadin, fauna și flora, care în mod obișnuit au un caracter spontan, ocupă un spațiu relativ restrâns. Pe de altă parte, planul propus nu cuprinde în imediata vecinătate arii naturale protejate sau zone de interes faunistic ori floral local.

Fauna și flora zonelor utilizate în prezent pentru culturi agricole, neavând caracter spontan, efectele implementării planului vor putea fi extrem de restrânse.

În consecință, nu este prognozabilă o evoluție diferită a potențialului faunistic și floral al zonei propuse, în cazul neimplementării planului.

3.3.4. POTENȚIALUL ECONOMIC

Planul evaluat, conține prevederi distincte referitoare la dimensiunea economică a zonei. Conținutul său reprezintă o necesitate izvorâtă din însăși dezvoltarea economică a arealului supus evaluării de mediu. Unul dintre obiectivele primordiale ale planului este acela de a dinamiza din punct de vedere socio-economic zona, prin crearea condițiilor optime unei asemenea dezvoltări, inclusiv a dimensiunii economice. Este de așteptat ca neimplementarea planului, să aibă efecte pe termen lung, asupra potențialului economic al zonei, în sensul menținerii unei dinamici limitate a dezvoltării.

Pe de altă parte, dezvoltarea economică a zonei, care s-ar produce chiar și în situația neimplementării planului, ar putea naște în timp, disfuncționalități și dezechilibre majore în ceea ce privește asigurarea utilităților și a serviciilor conexe, care la rândul lor ar constitui o frână în calea dezvoltării.

3.3.5. ECHIPAREA TEHNICO-EDILITARĂ

În situația neimplementării planului, este de presupus că echiparea tehnico-edilitară, ar cunoaște o oarecare dezvoltare, însă, aceasta ar fi treptată, în salturi și limitată la cerințele de etapă. În final, respectiv pe ansamblu, ea nu ar avea dimensiunile prevăzute în plan, dar mai ales, nu ar putea atinge cotele de funcționalitate integrată proiectate prin PUG.

Din această perspectivă, este extrem de importantă dimensiunea dezvoltării durabile a zonei, element fundamental în întreaga dimensiune a planului.

3.3.6. SITUAȚII DE RISC MAJOR

3.3.6.1. Cutremure de pământ

Perimetrul studiat, prin natura sa geomorfologică și geologică prezintă o stabilitate accentuată din punct de vedere seismic. În consecință, se apreciază că neimplementarea planului nu va afecta mediul din acest punct de vedere.

3.3.6.2. Inundații

La atingerea unor debite maxime ale râului Mureș, ar putea fi afectate cartierele Unirii, Topliței și Ierņuteni, însă doar porțiuni restrânse, având în vedere faptul că în cea mai mare parte albia râului Mureș este îndiguită, pentru apărare împotriva inundațiilor. Totuși, se pot înregistra revărsări ale apei în cazul afluenților secundari, de exemplu, Pârâul Trandafirilor sau Valea Bodogaia. Acești afluenți au o albie mai puțin dezvoltată și o capacitate scăzută de transport a apei iar astfel, în momentul producerii unor precipitații abundente, pe fondul canalizării deficitare și a ocupării suprafeței cu construcții și asfalt, precum și a pantei ridicate a suprafeței versanților, pot conduce la inundații locale și stagnări ale apei scurse de pe versanți.

3.3.6.3. Alunecări de teren

Alunecările de teren sunt periculoase, având efecte negative pentru populație, întrucât pot distruge, parțial sau total, locuințe și clădiri, pot afecta terenurile, pot distruge rețelele edilitare (apă, gaz, canalizare, etc.) sau pot bloca unele căi de comunicații feroviare sau rutiere.

Pe teritoriul municipiului Reghin se regăsesc suprafețe cu probabilitate mică, medie și medie-mare de producere a alunecărilor de teren.

Clasa de probabilitate medie-mare de apariție a alunecărilor de teren se regăsește pe o suprafață de 3667,3 hectare (65,57% din suprafața UAT Reghin), pentru sectoarele mijlocii ale Dealurilor Reghinului. Aici panta este mai mare de 15 grade și substratul geologic conține depozite de argile și marne, ceea ce duce la creșterea probabilității apariției alunecărilor și la o relativă instabilitate a acestor zone.

Clasa de probabilitate medie de apariție a alunecărilor de teren ocupă 1783,82 ha (31,89% din UAT Reghin) și caracterizează sectoarele inferioare ale dealurilor mijlocii și joase cu pante cuprinse între 5-15 grade unde posibilitatea de apariție a alunecărilor de teren se diminuează, aceste procese putând avea loc în urma atingerii unui grad ridicat de umectare a depozitelor argiloase din substrat în urma cumulării unei cantități ridicate de precipitații ori în cazul manifestării unor mișcări seismice care să destabilizeze echilibrul inițial.

Clasa mică de probabilitate de apariție a alunecărilor de teren ocupă 2,53 % din teritoriul U.A.T. Reghin (141,64 hectare) și caracterizează podurile teraselor Mureșului și albia majoră, care prin caracteristicile morfometrice și morfografice oferă stabilitate din acest punct de vedere, rămânând totuși sub incidența riscului la inundații.

În Planul de Amenajare a teritoriului Național - Secțiunea V - Zone de risc natural, este menționat orașul Reghin, cu risc ridicat de alunecări, atât primare, cât și reactivitate.

Conform Planului de analiză și acoperire a riscurilor al județului Mureș (2015) elaborat de Inspectoratul pentru situații de urgență „Horea” al județului Mureș, pe strada Vânătorilor sunt 28 de gospodării în care locuiesc 96 de persoane și pe strada Grădinarilor sunt 16 gospodării în care locuiesc 32 de persoane și care pot fi afectate de alunecările de teren.

PUG evaluat are în vedere în toată construcția sa datele privind riscurile de alunecări de teren, propunând variante de dezvoltare cu potențial preventiv din acest punct de vedere. În consecință, în mod evident, se apreciază că neimplementarea planului ar conduce la menținerea în actualitate a riscurilor de alunecări de teren, sau chiar ar conduce la accentuarea lor.

3.3.7. DISFUNCȚIONALITĂȚI PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI

Disfuncționalitățile privind protecția mediului în arealul destinat implementării PUG, au fost descrise în paragraful 2.1.3. O prezentare sumativă a lor, inclusiv a măsurilor necesare eradicării acestora, ar trebui să cuprindă:

Disfuncționalități:

- Pluarea aerului datorită emisiilor generate de traficul rutier intens;
- Poluarea fonică de la traficul rutier intens;
- Poluarea aerului datorită emisiilor specifice cu caracter industrial;
- Poluarea apelor cu ape uzate provenite din industrie, agricultură și activități domestice;
- Performanța scăzută a sistemului de gestiune a deșeurilor;
- Spații verzi, ecologice, de odihnă și recreere insuficiente;
- Insuficiența măsurilor de conștientizare și informare asupra importanței ariilor naturale protejate existente în proximitate;
- Existența a două areale cu probabilitate de producere a fenomenelor de inundabilitate care pot afecta suprafețe mari de teren intravilan, zone cu construcții;
- Existența unor areale cu probabilitate medie și mare de producere a alunecărilor de teren;
- Colmatarea albiilor afluenților Mureșului cu materiale de proveniență naturală sau antropică (aluviuni, vegetație, deșeuri);
- Subdimensionarea rețelei de canalizare pluvială din zonele rezidențiale de pe versanți;
- Insuficiența informare a populației referitoare la expunerea la risc (areale, clase, probabilități);
- Existența unor cladiri expuse la risc seismic;
- Conflicte potențiale în amplasarea unor noi obiective industriale (Fabrica de clei).

Măsurile de intervenție ce se impun pentru protecția mediului :

- Extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare pentru perimetrele destinate construirii;
- Limitarea extinderii zonei construite în zonele cu terenuri ce prezintă riscuri naturale;
- Măsuri la nivelul agenților economici cu activități potențiale de poluare, prin reglementări în utilizare a terenului, respectarea distanțelor de protecție și evitarea amplasării unor funcțiuni ce pot, sau sunt generatoare de poluare;
- Mărirea suprafețelor zonelor verzi publice;
- Amenajarea cursurilor de apă care prezintă fenomene de eroziune a solului, și apărări de maluri;
- Respectarea distanțelor de protecție sanitară față de sursele de poluare sau disconfort (cimitire, trasee tehnico - edilitare, unități agro-zootehnice, stație de transfer deșeuri);
- Stabilirea zonelor de protecție pentru obiectivele cu valoare de patrimoniu;
- Se vor lua măsuri pentru punerea în aplicare a propunerilor Planului Urbanistic General cu privire la amenajarea și dezvoltarea parcurilor, a zonelor verzi, plantațiilor de aliniament și de protecție, a zonelor de agreement;

- Dezafectarea spațiilor industriale nefuncționale, strămutarea unităților industriale funcționale spre periferie și integrarea acestor spații în domeniul public prin amenajarea de spații publice, parcuri și grădini pentru a spori suprafața de zonă verde pe cap de locuitor și valoarea naturală a peisajului;
- Adaptarea structurii funcționale urbane la condițiile de mediu;
- Reducerea și controlul nivelului de poluare;
- Realizarea de trasee de ocolire pentru devierea traficului de tranzit și măsuri de atenuare a poluării sonore (perdele, squar-uri etc.);
- Implementarea unui sistem de monitorizare a calității aerului în municipiu;
- Respectarea normelor agrotehnice referitoare la utilizarea fertilizanților și pesticidelor;
- Racordarea tuturor unităților socio-economice la sistemul centralizat de canalizare, epurarea apelor uzate și buna funcționare a stației de epurare;
- Colectarea în totalitate a deșeurilor rezultate pe raza municipiului, în vederea procesării, respectiv depozitării ecologice;
- Dezafectarea depunerilor ilegale de deșeuri care parazitează albiile sau terenurile virane;
- Amenajarea unor trasee de piste de bicicletă care să conecteze cele două zone verzi ale orașului (Lunca Mureșului și Pădurea Rotundă);
- Amenajarea unui traseu de promenadă pe malul drpet al Mureșului (între cartierul Unirii și pod aval);
- Amenajarea unui traseu de promenadă în zona "Pădurea Rotunda";
- Campanii de informare privind rolul ariilor naturale protejate (Mociar, Poiana cu narcise, Lunca Mureșului);
- Respectarea restricțiilor impuse de statutul de sit Natura 2000 pentru suprafețele din teritoriul administrativ incluse în cele 3 arii protejate de interes comunitar (ROSCI). Pentru ariile naturale protejate se propune realizarea planurilor de management pentru a asigura menținerea habitatelor și/sau îndeplinirea necesităților unor anumite specii.

Soluționarea disfuncționalităților menționate, inclusiv prin măsurile propuse în PUG, constituie practic cea mai mare parte a obiectului temei de proiectare a acestuia. În consecință, se apreciază că neimplementarea planului evaluat, va avea consecințe notabile pe această linie, întrucât planul prevede în detaliu tocmai măsurile necesare remedierii lor.

4. CARACTERISTICILE DE MEDIU ALE ZONEI POSIBIL A FI AFECTATE SEMNIFICATIV

4.1. CARACTERISTICI DE MEDIU ALE ZONEI

Caracteristicile de mediu ale zonei au fost pe larg descrise în cadrul capitolului 3, ocazie cu care au fost tratate și caracteristicile socio-economice ale arealului. Conținutul capitolului 3 relevă faptul că în ceea ce privește protecția factorilor de mediu, situația actuală în zonă nu prezintă aspecte critice, necesar a fi luate în considerare din perspectiva implementării planului.

Pe de altă parte, se apreciază că prin implementarea PUG, vor fi afectate elementele de mediu AER, SOL-SUBSOL, APĂ.

4.1.1. Factor de mediu AER

Conform *Raportului privind starea factorilor de mediu în anul 2018*, în județul Mureș, pentru arealul municipiului Reghin, împreună cu localitățile aparținătoare, nu au fost înregistrate zone critice sub aspectul poluării atmosferei.

Urmărind rezultatele monitorizării calității aerului în ultimii ani, se poate observa o menținere a concentrațiilor poluanților gazoși în aerul înconjurător în limitele prevăzute de normele în vigoare.

Prin implementarea prevederilor directivelor din domeniul calității aerului și controlul integrat al poluării, în ultimii ani au fost prevăzute și s-au realizat o serie de măsuri având ca scop final îmbunătățirea calității aerului. Astfel, datorită investițiilor realizate de agenții economici, sunt în scădere emisiile provenite din surse fixe și, în special, cele din instalațiile mari de ardere, în timp ce, pentru reducerea impactului cauzat de emisiile provenite din trafic, administrația locală a inițiat o serie de măsuri, care se adaugă celor care reglementează calitatea carburanților introduși pe piață cât și performanțele tehnice ale motoarelor cu ardere internă, privind reducerea emisiilor poluante.

Trebuie menționat în context faptul că la nivelul județului Mureș, este în curs de elaborare *Planul de menținere a calității aerului*, care prevede o serie de măsuri menite să reducă pe cât posibil, sau cel puțin să mențină calitatea aerului la nivelul anului 2018.

Având în vedere progresele înregistrate în realizarea măsurilor de reducere a emisiilor, ținând cont de îmbunătățirea sistemului de monitorizare a calității aerului și de conștientizarea agenților economici și a populației asupra unor aspecte legate de poluarea atmosferei, se poate considera că următorii ani vor aduce îmbunătățiri importante în domeniul calității aerului.

4.1.2. Factor de mediu APĂ

Conform *Raportului privind starea factorilor de mediu în județul Mureș, în anul 2018*, în ceea ce privește factorul de mediu APĂ nu s-au înregistrat aspecte critice. Pe de altă parte, există unele disfuncționalități, în sensul că au fost constatate degradări calitative ale apelor de suprafață, datorate unor cazuri de evacuări de ape uzate, neepurate sau insuficient epurate, provenite din surse punctiforme, urbane, industriale și agricole.

Calitatea apei potabile distribuite populației prin Uzinele de apă și Instalațiile centrale de apă a fost în general corespunzătoare, fără să fi fost înregistrate cazuri de îmbolnăviri produse de apa de fântână, și cu atât mai puțin de epidemii hidrice produse de apa potabilă.

4.1.3. Factor de mediu SOL – SUBSOL

Conform *Raportului privind starea factorilor de mediu în județul Mureș, în anul 2018*, din perspectiva protecției mediului nu există probleme deosebite legate de protecția solului.

Pe de altă parte însă, conform *Studiului arheologic* realizat concomitent cu PUG, o suprafață totală de 5151,12 ha, reprezentând peste 97% din suprafața UAT Reghin, prezintă probabilitate medie-mare și medie de alunecări de teren.

4.2.EFECTE POSIBILE

Efectele posibile asupra principalilor factori de mediu, prognozabile prin implementarea planului, pot fi următoarele:

4.2.1. Factor de mediu AER

Factorul de mediu AER, va fi afectat pozitiv de scăderea suprafeței intravilanului, de la 2158,02 ha la 2060 ha. Prin respectarea legislației care limitează emisiile atmosferice specifice zonelor rezidențiale, nivelul acestora se va încadra în parametri prevăzuți pentru respectarea standardelor actuale de mediu.

Pe de altă parte, măsurile prevăzute în direcția fluidizării traficului rutier, prin construcția șoselei de ocolire a orașului, cât și a unor intersecții cu sens giratoriu, vor conduce la diminuarea emisiilor de noxe de eşapament, ceea ce va contribui direct la îmbunătățirea calității aerului de-a lungul căilor rutiere.

De asemenea, un efect pozitiv de îmbunătățire a calității aerului îl va avea extinderea zonelor verzi pe întreg arealul municipiului Reghin.

4.2.2. Factor de mediu APĂ

Implementarea PUG, va conduce la ameliorarea problemei alimentării cu apă potabilă pentru întregul areal, cât și a celei referitoare la colectarea apelor uzate prin extinderea actualei rețele și construcția unora noi. Acest fapt, coroborat cu creșterea capacității stației de epurare existente, va acoperi necesarul pentru întreaga comunitate, și va elimina situația actuală de deversare necontrolată a apelor uzate menajere în unele zone, făcând prognozabilă o îmbunătățire substanțială a nivelurilor de încărcare cu poluanți a receptorilor naturali din surse necontrolate.

4.2.3. Factor de mediu SOL – SUBSOL

Pentru acest factor de mediu, măsurile necesare sunt cele de prevenire și atenuare a alunecărilor de teren, constând în drenaje, pereți de sprijin, restricții de încărcare a versanților, limitarea surselor de vibrații prin introducerea de restricții de construire în zonele respective, realizarea de noi studii geotehnice pentru validarea posibilității de producere a alunecărilor, vor conduce la o mai bună protecție a solului și subsolului.

5. PROBLEME DE MEDIU RELEVANTE PENTRU PLAN

5.1. FACTORI DE MEDIU AER, APĂ, SOL-SUBSOL

5.1.1. Factor de mediu AER

Factorul de mediu AER este relevant pentru PUG din perspectiva *Legii nr 104/2011 privind calitatea aerului*, și în egală măsură din perspectiva *Planului de menținere a calității aerului* aflat în curs de elaborare, care, pe termen mediu, prevede măsuri compatibile cu obiectivele PUG. Acest factor de mediu va fi afectat pozitiv de scăderea suprafeței intravilanului, de la 2158,02 ha la 2060 ha. Prin respectarea legislației care limitează emisiile atmosferice specifice zonelor rezidențiale, nivelul acestora se va încadra în parametri prevăzuți de standardelor actuale de mediu.

Pe de altă parte, măsurile prevăzute în direcția fluidizării traficului rutier, prin construcția șoselei de ocolire a orașului, cât și a unor intersecții cu sens giratoriu, vor conduce la diminuarea emisiilor de noxe de eșapament, ceea ce va contribui direct la îmbunătățirea calității aerului de-a lungul căilor rutiere.

De asemenea, un efect pozitiv de îmbunătățire a calității aerului îl va avea extinderea zonelor verzi pe întreg arealul municipiului Reghin.

5.1.2. Factor de mediu APĂ

Implementarea PUG, va conduce la ameliorarea problemei colectării apelor uzate prin extinderea actualei rețele de canalizare pluvială și menajeră, și construcția unora noi. Acest fapt, coroborat cu creșterea capacității stației de epurare existente, va acoperi necesarul pentru întreaga comunitate, și va elimina situația actuală de deversare necontrolată a apelor uzate menajere în unele zone, făcând prognozabilă o îmbunătățire substanțială a nivelurilor de încărcare cu poluanți a receptorilor naturali din surse necontrolate.

5.1.3. Factor de mediu SOL – SUBSOL

Pentru acest factor de mediu, relevanța PUG constă în măsurile necesare de atenuare a alunecărilor de teren, constând în drenaje, pereți de sprijin, restricții de încărcare a versanților, limitarea surselor de vibrații prin introducerea de restricții de construire în zonele respective, realizarea de noi studii geotehnice pentru validarea posibilității de producere a alunecărilor, care în final vor conduce la o mai bună protecție a solului și subsolului.

5.2. PROTECȚIA ZONELOR REZIDENȚIALE

Este foarte importantă evaluarea modului în care prin implementarea PUG va putea fi evitată apariția unor situații conflictuale la interferența zonelor destinate unor activități industriale, potențial poluante, cu cele rezidențiale. Din studiul planului, au rezultat următoarele:

- PUG prevede pentru ariile destinate activităților industriale, de regulă potențial poluante, fâșii verzi de protecție, având dimensiuni adaptate tipului de activitate industrială;
- Pentru ariile destinate activităților industriale existente anterior elaborării PUG în vecinătatea zonelor rezidențiale, autorul planului evaluat a introdus obligativitatea elaborării unor PUZ pentru orice investiție, prin intermediul cărora să fie stabilite atât obligațiile cât și răspunderile asumate de investitori, din perspectiva stopării oricăror conflicte de mediu prezumabile.

6. OBIECTIVE DE PROTECȚIE A MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL, COMUNITAR SAU INTERNAȚIONAL RELEVANTE PENTRU PLAN, ȘI MODUL ÎN CARE S-A ȚINUT CONT DE ELE

6.1. OBIECTIVELE DE PROTECȚIE A MEDIULUI STABILITE LA NIVEL NAȚIONAL

În arealul municipiului Reghin, inclusiv al localităților aparținătoare, nu sunt identificate obiective de protecție a mediului stabilite la nivel național.

Dintre ariile naturale protejate ale județului Mureș, trebuie menționat în context

- *Râul Mureș, între Reghin și Deda.*

De asemenea, considerăm că este necesar să fie trecute în revistă cele mai apropiate de municipiul Reghin, și anume:

- *Poiana Narciselor*, situată în apropierea comunei Gurghiu, respectiv la cca. 11 km de Reghin (în linie dreaptă);
- *Pădurea Mociar*, situată în apropierea comunei Gurghiu, respectiv la cca. 5 km de Reghin (în linie dreaptă);
- *Lalelele peștrițe Vălenii de Mureș*, situată în apropierea localității Vălenii de Mureș, respectiv la cca. 14 km de Reghin (în linie dreaptă);

De asemenea, trebuie menționată, deși nu este înscrisă în lista oficială a ariilor protejate de interes național sau comunitar,

- *Pădurea Rotundă, situată în extravilanul municipiului.*

Niciunul dintre aceste obiective, nu au relevanță directă pentru PUG, din perspectiva protecției mediului, respectiv pentru niciunul, propunerile din plan nu prevăd schimbări semnificative, dar chiar și așa, ele sunt consemnate generic în plan, cu referire la necesitatea dezvoltării turismului în zonă.

7. POTENȚIALE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI

7.1. BIODIVERSITATEA

7.1.1. Elemente de ecologie acvatică și terestră

Ecosisteme terestre

Ecosistemele terestre care au fost identificate în zona de implementare a planului, sunt:

- Pădurea Rotundă, în suprafață de cca. 275 ha, este situată la extremitatea de Nord-Vest a municipiului;
- Pădurea Mociar, în suprafață de cca. 50 ha se află la o distanță de 5 km de municipiu.

Pădurea Rotundă a fost plantată în sec. XVIII, cu scopul de a atrage ploile.

În prezent, cele două păduri constituie spații de odihnă și agrement, foarte îndrăgite de localnici, fiind în același timp și obiective turistice importante.

Adăpostesc o floră și o faună bogate în speciile locale comune.

Ecosisteme acvatice

Ca ecosistem acvatic, în zona propusă pentru implementarea PUG, este identificat cursul de apă al râului Mureș. Acesta, după confluența cu pârâul Gurghiu la limita nordică a orașului, traversează întreg municipiul pe mai mult de 5 km, cu un debit multianual de 31,8 m³/s.

Canalul Morii, cu un debit mult mai scăzut, de până la 2 m³/s, se alimentează din râul Mureș la intrarea în oraș, traversându-l la fel ca acesta, pe toată întinderea de la nord la sud.

Canalul Morii este principalul emisar al evacuărilor de ape pluviale din zona centrală și din cartierul Apalina.

Albia veche a râului Gurghiu, care traversează toată zona industrială a municipiului, s-a păstrat ca sursă de alimentare cu apă industrială și de incendiu, ca emisar pentru apele pluviale și ca traseu de încercare pentru ambarcațiunile fabricate la SC AMIS SA. Albia este alimentată cu un debit de servitute de până la 1,0 mc/sec, prin

derivație din albia regularizată a râului Gurghiu.

În urma inundațiilor din mai 1970, tronsoanele de albie din zona municipiului au fost regularizate prin corecții de traseu, lărgirea și profilarea albiei minore, apărări de maluri, praguri de stabilizare și îndiguiri. Investiția a fost executată în anii 1975-1978 având clasa II de importanță.

7.1.2. Efectele prognozate pentru ecosistemele terestre și acvatice

Ecosisteme terestre

Așa cum se prezintă la ora actuală, ecosistemele terestre din arealul de implementare a PUG, nu prezintă semne distincte de influență, asociabile configurației urbanistice actuale. Desigur, acest lucru este valabil fără a lua în considerare elementele de antropizare a întregii zone, cum ar fi căile de acces, construcțiile civile și amenajările agricole, prezente în spațiul evaluat.

Adăugând acestui punct de vedere elementele de dezvoltare urbană propuse prin PUG, putem observa că nu există argumente în favoarea dereglării actualului raport față de ecosistemele terestre. Dimpotrivă, planul prevede reducerea suprafeței construibile și redarea unor terenuri fondului agricol.

În consecință, apreciem că implementarea PUG va avea efecte pozitive asupra ecosistemelor terestre din arealul municipiului Reghin și a localităților aparținătoare.

Ecosisteme acvatice

Prevederile PUG referitoare la ecosistemele acvatice, se referă la:

- Înlocuirea tronsoanelor vechi de canal care reprezintă o sursă de infiltrații și care conduc la o poluare necontrolată a stratului acvifer;
- Redimensionarea și înlocuirea tronsoanelor de canal care nu mai fac față deșeurii apelor uzate de tranzit din cartierele marginase;
- Amenajarea cursurilor de apă care prezintă fenomene de eroziune a solului, și apărări de maluri;
- Racordarea tuturor activităților socio-economice la sisteme centralizate de canalizare, epurarea apelor uzate și buna funcționare a stației de epurare;
- Dezafectarea depunerilor ilegale de deșeuri care parazitează albiile sau terenurile virane.

Este evident faptul că aceste măsuri vor avea efecte notabile asupra ecosistemelor acvatice, în sensul creșterii calității apei celor două cursuri, și implicit a florei și faunei proprii.

7.1.2. Efectele prognozate pentru zonele de extindere a intravilanului

Terenurile agricole fără posibilități de urbanizare în viitorul apropiat s-au exclus din intravilan, redându-le circuitului agricol.

Suprafața cuprinsă în noul intravilan este de 2060 ha. Față de intravilanul existent de 2158,02 ha au fost trecute în extravilan 217 ha, iar 118,98 ha au fost introduse în intravilan.

Conform tehnologiilor obișnuite de amenajare a terenurilor în noile spații intravilane, acestea vor suferi o decopertare parțială de sol, lucrări care vor afecta fauna și flora. Decopertarea solului va determina reducerea habitatelor pentru plante și animale și a unor verigi din lanțul trofic - respectiv restrângerea resurselor de hrană pentru speciile mobile care se hrănesc pe amplasamentul respectiv. O expresie a acestei

forme de impact este restrângerea numărului de indivizi din speciile care populează în mod normal zona.

Prin extinderea intravilanului suprafețele înierbate ca mediu de viață al speciilor de plante și animale din zona se va reduce.

De asemenea, se va reduce numărul indivizilor din speciile sensibile la praf, seceta, zgomot, cel puțin pe perioada realizării lucrărilor de extindere.

7.2. POPULAȚIA

Majoritatea solicitărilor și a intențiilor formulate de către populație pentru destinația terenurilor vizate de studiu, aparțin domeniului rezidențial și al funcțiunilor conexe.

Efectele prognozate

Implementarea PUG în zona studiată, este de natură să afecteze direct populația comunității, nu doar ca urmare a extinderii suprafețelor construite, ci pentru întregul pachet de măsuri propuse pe toate domeniile urbanismului.

Efectele directe asupra populației vor fi exclusiv pozitive, constând în:

- Creșterea suprafeței construite în zonele de interes, care va avea drept consecință deconcentrarea populației la nivelul comunității;
- În ansamblu, implementarea PUG va conduce la obținerea unei prosperități economice superioare, a unui echilibru social și a unui mediu sănătos, prin utilizarea tuturor calităților culturale, patrimoniului construit existent, a incluziunii sociale, a dezvoltării economice și a valorificării resurselor naturale existente în zonă.
- Alinierea la principiile și direcțiile formulate la nivelul Uniunii Europene prin atragerea cetățenilor, a activităților și a investițiilor în centrele orașelor, care sunt motoarele de cercetare, inovare și dezvoltare economică a Europei, și stoparea fenomenului de extindere nerațională a orașelor, pentru a evita creșterea traficului urban, consumului inutil de energie și de utilizare a terenului.

7.3. SĂNĂTATEA UMANĂ

Nu există date concrete despre eventuale efecte asupra sănătății umane, datorate unor activități desfășurate în prezent în zonă. Pe de altă parte, conform datelor comunicate de OMS, este cunoscut faptul că noxele din aerul atmosferic produse de transportul rutier, sursele de energie pe bază de combustibili fosili și unele activități economice și industriale, afectează direct sistemul cardiorespirator uman, dar și vegetația și animalele.

Din această perspectivă, implementarea planului, este de natură să influențeze pozitiv sănătatea umană, din perspectiva ameliorării condițiilor generale privind protecția mediului înconjurător, și mai ales prin măsurile de reducere a traficului rutier în zonele centrale ale municipiului.

Efecte prognozate

Se apreciază că implementarea planului este de natură să influențeze pozitiv sănătatea umană.

7.4. SOLUL

Pentru acest factor de mediu, prevederile PUG se referă la măsurile necesare de atenuare a alunecărilor de teren, constând în drenaje, pereți de sprijin, restricții de încărcare a versanților, limitarea surselor de vibrații prin introducerea de restricții de construire în zonele respective, realizarea de noi studii geotehnice pentru validarea posibilității de producere a alunecărilor, care în final vor conduce la o mai bună protecție a solului și subsolului.

Pe de altă parte, ariile propuse pentru extinderea intravilanului, vor fi afectate negativ prin procesul general de antropizare. Chiar dacă, dintr-un anumit punct de vedere, prin trecere în intravilan solul ar putea fi mai bine protejat, scoaterea lui din arealul natural, va conduce la scăderea semnificativă a diversității biologice, concomitant cu o expunere mai pronunțată la riscurile poluării.

Efecte prognozate

Pe ansamblu, acest factor de mediu, prin implementarea planului, va fi mai bine protejat comparativ cu situația actuală.

7.5. APA

Prevederile PUG referitoare la gospodărirea apelor pe teritoriul municipiului Reghin, se referă la:

- Necesitatea înlocuirii tronsoanelor vechi de canal care reprezintă o sursă de infiltrații și care conduc la o poluare necontrolată a stratului acvifer;
- Redimensionarea și înlocuirea tronsoanelor de canal care nu mai fac față deșeurilor uzate de tranzit din cartierele mărginașe;
- Extinderea rețelei actuale de alimentare cu apă potabilă, inclusive pe amplasamentele perimetrelor noi introduce în intravilan;
- Amenajarea cursurilor de apă care prezintă fenomene de eroziune a solului, și apărări de maluri;
- Racordarea tuturor activităților socio-economice la sisteme centralizate de canalizare, epurarea apelor uzate și buna funcționare a stației de epurare;
- Dezafectarea depunerilor ilegale de deșuri care parazitează albiile râului Mureș și Râului Morii, sau terenurile virane.

Efecte prognozate

Implementarea PUG, va conduce la îmbunătățirea problemei alimentării cu apă potabilă pentru întregul areal municipal, cât și a celei referitoare la colectarea în totalitate și epurarea apelor uzate. Acest fapt, este de natură să amelioreze condițiile actuale de eliminare necontrolată a apelor uzate menajere în unele zone, făcând prognozabilă o îmbunătățire a nivelurilor de încărcare cu poluanți a receptorilor naturali. Este de asemenea de așteptat o reducere certă a deversărilor de ape uzate menajere direct în sol-subsol, pe măsura extinderii și reabilitării rețelei de canalizare.

7.6. AERUL

Efecte prognozate

Factorul de mediu AER, va fi afectat pozitiv , în primul rând prin reducerea emisiilor poluante din traficul rutier, pe fondul măsurilor de fluidizare a traficului în municipiu dar mai ales prin scoaterea traficului de tranzit în afara zonelor locuite.

Prin respectarea legislației care limitează emisiile atmosferice specifice zonelor industriale, nivelul concentrației acestora se va menține în parametri prevăzuți pentru respectarea standardelor actuale de mediu.

Pe ansamblu, efectele prognozate asupra factorului de mediu aer, vor fi pozitive.

7.7. FACTORII CLIMATICI

Trăsăturile climatice ale arealului studiat sunt condiționate de factori generali și în mult mai mică măsură de condiții locale.

Zona analizată se încadrează în sectorul cu climă temperat-continentală, moderată, caracteristică regiunilor centrale ale României și este supusă unei circulații vestice predominante

Datorită marii variabilități în timp a condițiilor meteorologice, valorile anuale oscilează în limite destul de largi, de la an la an.

În altă ordine de idei, în înțelesul domeniului de protecție a mediului, sintagma „factorii climatici” însumează elementele globale răspunzătoare pentru fenomenul încălzirii globale, între care cei mai importanți sunt emisiile de gaze cu efect de seră, precum dioxidul de carbon, metanul, COV și altele.

Efecte prognozate

Având în vedere amploarea foarte redusă a PUG relativ la factorii climatici, se apreciază că efectele implementării acestuia , vor fi nedetectabile.

7.8. PATRIMONIUL CULTURAL, INCLUSIV CEL ARHITECTONIC ȘI ARHEOLOGIC

Ca urmare la Studiul de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniul arheologic, (anexat PUG), au fost identificate și aduse în prim plan zonele importante din punct de vedere arheologic și istoric, și anume, 35 monumentele istorice (enumerate în tabelul 2.3.), precum și siturile arheologice menționate în continuare:

Situri arheologice

- Cartierul Ierņuteni (la ieșirea dinspre oraș, spre Târgu Mureș, în dreptul bornei de kilometraj care marchează intrarea în oraș, în perimetrul cuprins între DN 15 și calea ferată, la aproximativ 100-150 m de șosea);
- În hotarul cu comuna Breaza (punctul precizat „la Moară”) a existat o așezare cu mai multe nivele de locuire, culturile Coțofeni, Sighișoara-Wietenberg, epoca fierului (dacică), romană și a migrațiilor (slavi sau avari). Sunt posibile

- extensiuni ale așezării și în hotarul Reghinului;
- Castelul Huszár (sec. XVIII), din fostul sat Apalina, este monument istoric privat, în stare de ruină. Orice reluare a reabilitării sale trebuie obligatoriu raportată la un studiu arheologic de amplasament.

Prin PUG este reiterată obligativitatea autorităților locale și județene de a nu autoriza nici un fel de lucrări de construire în zonele de protecție indicate pentru monumentele istorice fără avizul direcției județene pentru cultură și culte, potrivit **Legii nr 422/2001**. Se recomandă contactarea instituțiilor mai sus amintite, prealabil demarării oricărui demers investitional în zonele menționate și figurate pe planșele de reglementări ale municipiului Reghin.

În cazul în care pe amplasamentul delimitat de prezentul P.U.G. se constată că apar zone cu potențial arheologic evidentiat întâmplător ca urmare a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică (lucrări de construcții, lucrări de prospectivă geologică, lucrări agricole) sau ca urmare a acțiunii factorilor naturali (seisme, alunecări de teren, eroziunea solului, etc.) se vor respecta prevederile legislației privind protecția patrimoniului arheologic - Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 - republicată (M. Of. 352/2005) privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național).

Efecte prognozate

PUG evaluat, are în vedere patrimoniul cultural al localității, inclusiv cel arhitectonic și arheologic, în sensul că acesta să nu fie afectat în nici un mod, odată cu implementarea planului.

În consecință, se apreciază că implementarea PUG, nu va afecta patrimoniul cultural, inclusiv cel arhitectonic și arheologic al comunei Hereclean.

7.9. PEISAJUL

Arealul destinat implementării PUG, situat în întregul perimetru al municipiului Reghin, cuprinde practic spațiile care fac alternativ trecerea de la peisajul natural la cel urban. În aceste condiții, este de așteptat ca arhitectura acestui areal să medieze caracteristicile tehnice ale construcțiilor cu armonia naturală a peisajului extraurban.

Pentru planul evaluat, această cerință este asigurată printr-o serie de prevederi ale Regulamentului local de urbanism, dintre care cele mai importante sunt menționate în continuare:

- **REGULI DE BAZĂ PRIVIND MODUL DE OCUPARE A TERENURILOR**
  - Reguli cu privire la păstrarea integrității mediului și patrimoniului natural și construit;
  - Reguli cu privire la siguranța construcțiilor și apărarea interesului public;
  - Reguli de amplasare și retrageri minime obligatorii;
  - Reguli cu privire la asigurarea acceselor obligatorii;
  - Reguli cu privire la echiparea edilitară;
  - Reguli cu privire la forma și dimensiunile terenurilor pentru construcții;

- Reguli cu privire la amplasarea de parcaje, spații verzi și împrejurimi.
- PREVEDERI LA NIVELUL ZONELOR FUNCȚIONALE DIN INTRAVILAN;
- PREVEDERI PRIVIND MODUL DE OCUPARE A TERENURILOR DIN EXTRAVILAN.

Dar chiar și în aceste condiții, nu poate fi ignorată antropizarea arealului natural, cel puțin pentru suprafețele destinate extinderii intravilanului, ceea ce, într-o oarecare măsură va modifica peisajul inițial.

Într-o altă ordine de idei, putem avea în vedere ceea ce în mod obișnuit este denumit *peisaj citadin*, cu referire la aspectul arhitectural al aglomerărilor urbane ori rurale, și care are în vedere o anumită armonie și frumusețe a construcțiilor. Este evident că, din această perspectivă, implementarea PUG, în special a regulamentului de urbanism, va avea efecte exclusiv pozitive asupra peisajului.

Efecte prognozate

Se apreciază că prin implementarea PUG, afecțele asupra peisajului natural local vor fi de mică amploare, în schimp peisajul citadin, pe termen mediu și lung, va căpăta valori noi, superioare, prin actualitate și modern.

7.10. OBIECTIVE DE INTERES PUBLIC

Obiectivele de interes public, conform PUG sunt:

1) Terenuri aparținând domeniului public de interes local în administrarea Consiliului Local al municipiului Reghin, și anume:

- Suprafața străzilor și a drumurilor locale;
- Terenurile construite cu dotări de interes public: primăria, spitalul uman și cel veterinar, casa de cultură, școlile și grădinițele, unitățile administrației publice locale, etc.;
- Terenurile de sport, parcurile, spațiile de agrement, etc.
- Alte construcții cuprinse în patrimoniul municipal.

2) Terenuri aflate în proprietatea privată a statului, respectiv a Consiliului municipal. Acestea sunt suprafețele de pășune comună sau alte suprafețe agricole în proprietatea municipiului.

3) Terenuri în proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

Acestea formează majoritatea terenurilor aflate în intravilan și pentru a putea fi utilizate în interes public, va trebui ca statul, prin Consiliul Local, să instituie asupra acestora drept de preempțiune sau regim de expropriere în interes public.

Efecte prognozate

Se apreciază că implementarea PUG va avea efecte pozitive asupra obiectivelor de interes public, cât și asupra principalilor factori de mediu.

7.11. RELAȚIILE DINTRE ACEȘTI FACTORI

7.11.1.Efecte secundare

Implementarea PUG în arealul propus, va avea efecte semnificative exclusiv pozitive, asupra factorilor de mediu APA, AER și SOL.

Este de așteptat ca din perspectiva protecției mediului, efectele secundare ce ar putea apare concomitent sau consecutiv celor prognozate, să fie de aceeași natură, respectiv pozitive. Acestea ar putea fi:

- Ameliorarea treptată a nivelului poluării de fond în zonă;
- Creșterea confortului populației din zonă;
- Îmbunătățirea stării de sănătate a populației;

7.11.2.Efecte cumulative

În mod tradițional, sintagma **efecte cumulative** presupune fie existența mai multor efecte de mică intensitate, care prin însumare, să producă efecte semnificative, fie derularea pe o perioadă mai îndelungată a unui efect de intensitate mai mică, astfel ca, la un interval mai mare, efectul acumulat să fie unul semnificativ.

Pentru PUG evaluat, efectele negative identificate sunt nesemnificative și nu se asociază, în consecință apreciem că implementarea lui nu va avea efecte negative cumulative. Este previzionabilă pe de altă parte, în context cumulativ, o ameliorare globală a efectelor asupra principalilor factori de mediu, aer, apă și sol.

7.11.3.Efecte sinergice

Așa cum s-a arătat în capitolele precedente, implementarea planului va avea efecte preponderent pozitive, asupra tuturor factorilor de mediu.

Pe de altă parte, principalele probleme de mediu, relevante pentru aria de implementare a PUG, sunt colectarea și epurarea apelor uzate, și prevenirea alunecărilor de teren. Fiecare dintre acestea, au fost detaliat evaluate, și există soluții pentru protejarea, respectiv remedierea lor într-un viitor previzibil.

Dar, așa cum se arată în PUG, alunecările de teren pot avea consecințe grave asupra căilor rutiere și feroviare, asupra rețelelor electrice, de apă, canalizare și gaze, în cele din urmă putând perturba întreaga activitate socio-economică.

În consecință, este previzionabil un efect sinergic, datorat unor intersecțiuni posibile ale efectelor **neimplementării** PUG.

Pe de altă parte, nu sunt previzibile efecte sinergice ale efectelor implementării PUG.

7.11.4.Efecte pe termen scurt, mediu și lung

Relația dintre factorii de mediu APĂ și SOL, în contextul PUG, este de natură să aibă efecte pozitive, atât pe termen scurt, mediu cât și lung. Efectele pot fi cele directe, obținabile imediat după implementare, menționate detaliat în cap. 7, sau cele indirecte (secundare), menționate la paragraful 7.11.1.

7.11.5.Efecte permanente și temporare

Odată cu implementarea prevederilor PUG, efectele prognozate vor avea un caracter permanent.

Nu am identificat efecte temporare datorate relațiilor dintre factorii de mediu afectați de implementarea planului.

7.11.6.Efecte pozitive și negative

Efectele datorate relațiilor dintre factorii de mediu afectați sunt de natură exclusiv pozitivă, și sunt cele menționate mai sus ca efecte secundare.

8. POSIBILE EFECTE SEMNIFICATIVE ASUPRA MEDIULUI, INCLUSIV SĂNĂTATEA, ÎN CONTEXT TRANSFRONTIERĂ

Din perspectiva efectelor asupra mediului, arealul evaluat este poziționat la o distanță mare de frontiera națională, în timp ce nivelul efectelor pozitive este relativ redus și cvasiinexistent al celor negative, prin implementarea planului.

În aceste condiții apreciem că acesta va avea efecte nesemnificative asupra mediului, inclusiv asupra sănătății, în context transfrontieră.

9. MĂSURI PENTRU A PREVENI, REDUCE ȘI COMPENSA CÂT DE COMPLET POSIBIL ORICE EFECT ADVERS ASUPRA MEDIULUI, PRIN IMPLEMENTAREA PLANULUI

Având în vedere faptul că efectele negative asupra mediului asociabile implementării PUG sunt cvasiinexistente, apreciem că nu sunt necesare măsuri pentru a preveni, reduce și/sau compensa cât de complet posibil orice efect advers asupra mediului.

10. EXPUNEREA MOTIVELOR CARE AU CONDUS LA SELECTAREA VARIANTELOR ALESE

Solicitări ale temei-program

Planul Urbanistic General al municipiului Reghin, a fost întocmit în perioada 2019-2020 pentru următorii 10 ani.

Potrivit metodologiei, noua documentație se bazează pe un suport topografic nou, realizat pe baza zborurilor aeriene întocmite în ultimii ani, de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară - București.

Noul plan urbanistic general actualizează baza de date a municipiului Reghin, ținând cont de direcțiile de dezvoltare ale acestuia în context județean și regional. Se ține cont de necesitatea modernizării și înființării de noi rețele tehnico-edilitare și de transport și de armonizarea nevoilor de extindere cu vasta problemă de protecție a mediului, de protecție a resurselor naturale, a patrimoniului arheologic.

Revigorarea potențialului economic și punerea în valoare a platformelor industriale existente cu reale posibilități de extindere constituie un alt domeniu important.

Au fost analizate în egală măsură și domeniile sociale și culturale ale municipiului Reghin, sub aspectul menținerii și amplificării importanței acestuia în contextul rețelei de localități, în strânsă corelare cu legislația în vigoare.

S-a urmărit utilizarea cât mai ratională și echilibrată a terenurilor necesare funcțiunilor urbanistice. Sunt precizate zonele cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundatii, neomogenități geologice, reducerea vulnerabilității fondului construit existent etc.). Este evidențiat fondul construit valoros și monumentele istorice de care orașul dispune din plin, cât și modul de protejare, valorificare și punere în valoare ale acestora în folosul comunității.

Cresterea calității vieții cu accent pe locuire și calitatea serviciilor cât și fundamentarea unor investiții de utilitate publică au constituit priorități în elaborarea PUG.

Documentația tehnică constituie un suport reglementar pentru eliberarea Certificatelor de urbanism, a avizelor și autorizațiilor de construire de pe raza municipiului, urmărind corelarea intereselor colective cu cele individuale în ocuparea spațiilor.

10.1. DESCRIEREA MODULUI ÎN CARE S-A EFECTUAT EVALUAREA

Prezenta evaluare de mediu s-a realizat în mai multe etape, după cum urmează:

ETAPA 1

În cadrul acestei prime etape, evaluatorul de mediu a luat act de conținutul PUG în faza de propunere (schiță). În cadrul runde inițiale de consultări cu proiectantul, după o documentare prealabilă, evaluatorul de mediu și-a exprimat punctul de vedere cu privire la următoarele aspecte:

- *Necesitatea ca PUG să integreze considerațiile de mediu din perspectiva promovării dezvoltării durabile;*
- *Problemele de mediu relevante pentru arealul cuprins în plan, și modul în care acestea trebuie prevăzute în plan.*

ETAPA 2

În cadrul acestei etape, evaluatorul de mediu, ca membru al Grupului de lucru, în cadrul consultărilor cu proiectantul și alți membri ai grupului, a luat act de conținutul PUG în forma inițială, exprimându-și punctul de vedere cu privire la:

- *Modul în care PUG a integrat considerațiile de mediu, din perspectiva dezvoltării durabile și a legislației de mediu;*
- *Modul în care PUG a inclus în conținutul său principalele probleme de mediu notificate la întâlnirea anterioară;*
- *Modul în care PUG se integrează celorlalte proiecte/planuri/programe aflate în stadiu de proiect sau finalizate.*

ETAPA 3

În cadrul acestei etape, evaluatorul de mediu, în calitate de membru al Grupului de lucru a luat act de observațiile și propunerile participanților cu privire la aspectele de mediu ale PUG, menționate în Procesul – verbal al ședinței nr. 26278/12.02.2020.

ETAPA 4

Această ultimă etapă a fost alocată unor noi documentări pe linie de mediu, privind amplasamentele care fac obiectul PUG, precum și a zonelor învecinate.

Etapă s-a finalizat cu redactarea raportului privind evaluarea de mediu.

10.2. DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE ÎN PRELUCRAREA INFORMAȚIILOR CERUTE

Acțiunea de colectare și prelucrare a informațiilor necesare redactării Raportului privind evaluarea de mediu pentru PUG, nu a fost conotată unor dificultăți notabile.

11. MASURI AVUTE ÎN VEDERE PENTRU MONITORIZAREA EFECTELOR SEMNIFICATIVE ALE IMPLEMENTĂRII PLANULUI

Chiar dacă PUG evaluat nu va avea efecte semnificative asupra mediului, apreciem că sunt necesare măsuri de monitorizare pe perioada implementării lui.

Pe de altă parte, în perioada execuției unora dintre lucrările de implementare, vor fi necesare unele măsuri de monitorizare, mai ales pe factorii de mediu SOL și AER, având în vedere faptul că va fi afectat un volum relativ mare de sol în timpul realizării construcțiilor propuse. Această cerință va fi îndeplinită prin prevederile PUZ-urilor pentru fiecare zonă, sau după caz, a autorizațiilor de construcție, așa cum se precizează în PUG-ul evaluat.

Îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului este responsabilitatea titularului planului. Acesta este obligat să depună anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării, rezultatele programului de monitorizare la A.P.M. Mureș.

Principalele date de monitorizare sunt prezentate în pagina următoare:

Factor/aspect de mediu	Obiective	Indicatori monitorizati	Observații
Flora si fauna	1. Amenajarea și dezvoltarea parcurilor, a zonelor verzi, plantațiilor de aliniament și de protecție, a zonelor de agrement;	Mărimea (ha) suprafețelor amenajate	-
	2. Dezafectarea spațiilor industriale nefuncționale, strămutarea unităților industriale funcționale spre periferie și integrarea acestor spații în domeniul public prin amenajarea de spații publice, parcuri și grădini pentru a spori suprafața de zonă verde pe cap de locuitor și valoarea naturală a peisajului;	Mărimea (ha) suprafețelor spațiilor industriale nefuncționale amenajate ca spații verzi	-
	3. Acțiuni de prevenire a eliminării necontrolate a deșeurilor în albiile cursurilor de apă și în pădure;	Numărul acțiunilor desfășurate	Garda de Mediu
Apa	1. Extinderea și construcția unor noi rețele de canalizare;	Lungimea (m) de rețele noi	
	2. Indicatori de calitate a apelor uzate epurate, evacuate în receptorii naturali care să permită evaluarea nivelului epurării acestora în raport cu prevederile legale;	Măsurători (nr.) efectuate, rezultatele lor și măsuri aplicate	
	3. Reabilitarea/extinderea rețelei canalizării pluviale și pre epurarea apei pluviale înainte de evacuare în emisar;	Lungimea rețelei reabilitate/extinse	
Solul	1. Măsuri privind prevenirea alunecărilor de teren, constând în drenaje, pereți de sprijin, restricții de încărcare a versanților, limitarea surselor de vibrații prin introducerea de restricții de circulație și construire în zonele respective;	Lucrări specifice proiectate, în curs de execuție, executate	
	2. Acțiuni privind educarea cetățenilor pentru reducerea cantităților de deșuri.	Numărul acțiunilor, participanți	
Aerul	1. Respectarea programului de intretinere periodică a carosabilului și a căilor pietonale în vederea diminuării emisiilor de pulberi în suspensie care sunt generate de traficul intens;	Activități de întreținere planificate/realizate	

	2. Respectarea propunerilor de realizare variantelor ocolitoare pentru autovehiculele aflate în tranzit, de reabilitări de drumuri și modernizarea rețelei rutiere;	Stadiul realizării variantei ocolitoare de tranzit rutier; Lungimea (km) căilor modernizate	
	3. Implementarea unui sistem de monitorizare a calității aerului în municipiu	Stadiul realizării investiției	
Zgomotul	1. Măsuri de protecție la zgomot față de arterele rutiere intens circulate;	Măsuri concrete luate	
Populația și sănătatea umană	1. Modul de respectarea a prevederilor OUG 114/2007, art. 2, alin 1 cu privire la asigurarea suprafeței de spațiu verde pe locuitor;	Evoluția (anuală) raportului spațiu verde/cap de locuitor	
	2. Asigurarea de facilități de agrement dezvoltate la nivelul PUG;	Facilități de agrement noi	
	3. Modul de asigurare a densității de locuire, concomitent cu menținerea și dezvoltarea spațiilor verzi, a amenajărilor peisagistice cu funcție ecologică, estetică și recreativă.	Evoluția (anuală) indicatorului privind densitatea de locuire	
Patrimoniul cultural, arhitectonic și arheologic	1. Implementarea propunerilor din PUG privind protecția patrimoniului cultural, arheologic și arhitectonic ;	Măsuri privind protecția patrimoniului arheologic și arhitectonic	
	2. Exploatarea patrimoniului cultural, arheologic și arhitectonic prin crearea unor noi facilități turistice și de agrement în arealul acestora.	Facilități turistice noi, legate de patrimoniul arhitectonic	

12. REZUMAT FĂRĂ CARACTER TEHNIC

Obiectul PUG

Solicitările prevăzute prin caietul de sarcini și tema de proiectare elaborată de către Municipiul Reghin, prin Direcția Arhitectului Șef, pentru actualizarea Planului Urbanistic General al Municipiului Reghin sunt:

Întocmirea unui nou Plan Urbanistic General, care să stabilească obiectivele, acțiunile și măsurile de dezvoltare ale municipiului Reghin pentru următorii 10 ani, pe baza analizei multi - criteriale a situației existente și o strategie de dezvoltare pe termen de 20 de ani, în concordanță cu cerințele pe care trebuie să le satisfacă în postura de oraș european.

P.U.G.-ul Municipiului Reghin se va orienta în aplicarea măsurilor, în vederea obținerii unei prosperități economice, a unui echilibru social și a unui mediu sănătos, prin utilizarea tuturor calităților culturale, patrimoniului construit existent, a incluziunii sociale, a dezvoltării economice și a valorificării resurselor naturale existente în zonă.

Alinierea la principiile și direcțiile formulate la nivelul Uniunii Europene prin atragerea cetățenilor, a activităților și a investițiilor în centrele orașelor, care sunt motoarele de cercetare, inovare și dezvoltare economică a Europei, și stoparea fenomenului de extindere a orașelor, ceea ce presupune creșterea traficului urban, consum mare de energie și de utilizare a terenului.

Obiective specifice ale PUG

- a. **Folosirea abordării integrate în dezvoltarea urbană prin "programe de dezvoltare urbană integrată, pentru oraș în întregime sa";**
- b. **Crearea și asigurarea unor spații publice de calitate;**
- c. **Modernizarea rețelelor de infrastructură și creșterea eficienței energetice;**
- d. **Inovație productivă și politici educaționale;**
- e. **Consolidarea economiei locale și a politicii locale legate de piața forței de muncă;**
- f. **Politici de educație proactivă și pregătire pentru copii și tineri**
- g. **Promovarea unui transport urban eficient și ieftin**

Stadiul actual al dezvoltării municipiului Reghin

Municipiul Reghin este situat în partea nordică a județului Mureș, în podișul Transilvaniei, la confluența râului Mureș cu râul Gurghiu. Este al doilea oraș ca mărime după Târgu Mureș, reședința de județ, față de care este situat la o distanță de 32 de km.

Este atestat documentar în anul 1228, prin diploma emisă de regele Andrei al II-lea al Ungariei, sub denumirea „Regun”.

Conform rezultatelor definitive ale Recensământului Populației și al Locuințelor din octombrie 2011, populația totală a orașului Reghin a fost de 33 281 locuitori, în scădere față de Recensământul din 2002, când s-au înregistrat 36 126 locuitori.

Activitatea de bază este activitatea industrială, concentrată în partea de est a municipiului, având ca sectoare de activitate industria constructoare de mașini, industria lemnului și industria ușoară.

Datorită amplasării geografice, orașul este un centru atractiv pentru activități turistice legate de potențialul natural și cultural al văii Mureșului.

Suprafața unității administrativ teritoriale Reghin este de 5589,29 ha.

Intravilanul total existent însumează 2158,02 ha și reprezintă 38,61% din teritoriul administrativ al municipiului.

Sistemul de alimentare cu apă a municipiului, se bazează aproape în exclusivitate pe captarea de apă de pe râul Gurghiu. Canalul Morii este principalul emisar al evacuărilor de ape pluviale din zona centrală și din cartierul Apalina. Municipiul Reghin are un sistem centralizat de canalizare, conceput pentru zonele construite existente. Apele uzate menajere și industriale se colectează la o singură stație de epurare municipală, amplasată pe malul drept a râului Mureș, în aval de municipiu.

În Reghin există o stație de transformare de 110/20kV, pe strada Gurghiului, încadrată în interiorul unei zone de locuințe. Majoritatea clădirilor sunt racordate la surse de energie electrică, prin bransament la rețelele de distribuție de 0,4kV, de tip aerian, situate de-a lungul străzilor din municipiu.

Necesitatea realizării PUG rezidă din numeroasele disfuncționalități urbanistice, privind:

- Activitățile economice;
- Aspectele sociale;
- Căile de circulație;
- Fondul construit și utilizarea terenurilor;
- Echiparea edilitară;
- Protecția mediului.

În consecință, PUG al municipiului Reghin, propune o serie de măsuri urbanistice în vederea limitării sau chiar a eliminării disfuncționalităților, precum:

- Dezvoltarea activităților din sectorul productiv și al serviciilor;
- Organizarea circulației rutiere;
- Zonificarea funcțională a teritoriului;
- Prevenirea riscului la inundații și/sau alunecări de teren;
- Dezvoltarea echipării edilitare;
- Protecția mediului.

Relația PUG cu alte planuri și programe relevante

Modul în care P.U.G. este corelat cu alte planuri și programe, a fost dezbătut în ședințele Grupului de lucru, întrunit la data de . Pe de altă parte, o analiză mai detaliată a fost efectuată de evaluatorul de mediu în toată perioada elaborării Raportului. Concluziile, din această perspectivă, sunt următoarele:

- I. P.U.G. este corelat cu *Strategia de dezvoltare locală a municipiului Reghin 2020*;
- II. P.U.G. este corelat cu datele furnizate de Comisia Națională de Statistică, cu sursele județene și/sau locale;
- III. P.U.G. în varianta prezentată în dezbaterile Grupului de lucru, deși nu conține prevederi exprese preluate din P.J.G.D., prin felul în care este elaborat, facilitează respectarea prevederilor acestuia din urmă;
- IV. P.U.G. este corelat cu Strategia de Dezvoltare a județului Mureș în perioada 2014-2020.

Aspecte relevante ale stării actuale a mediului

O trecere în revistă a stării actuale a mediului din perspectiva PUG evaluat, s-a realizat din analiza Raportului APM Mureș privind starea mediului în anul 2018. Aspectele considerate esențiale din acest punct de vedere, sunt:

- **Solul:** este afectat negativ în zonele în care se desfășoară lucrări de construcții, și este supus unor riscuri majore privind alunecările de teren;
- **Aerul:** calitatea aerului ambiental, este afectată de emisiile mijloacelor de transport rutier, mai ales în zona centrală a orașului. Cu toate acestea, având în vedere nivelul nu foarte ridicat al traficului, cât și o fluiditate relativă, efectele acestuia asupra calității aerului ambiental sunt încă minore;
- **Apa: apele de suprafață, cât și cele freactice, pot fi afectate negativ de** deversările necontrolate a apelor uzate menajere și/sau industriale; Nu există probleme privind calitatea apei potabile distribuite pe întreg teritoriul municipiului.

Evoluții probabile în situația neimplementării proiectului

Evoluția zonei

Nu se poate afirma că neimplementarea PUG, ar bloca evoluția zonei. Este o certitudine însă faptul că într-o astfel de eventualitate, dinamica dezvoltării ar fi mai scăzută.

Pe ansamblu, implementarea planului va asigura evoluției zonei armonia socio-economică și perspectiva punerii în practică a conceptului general denumit *dezvoltare durabilă*.

Potențial natural: peisaj și sit

În cazul neimplementării planului este prognozabilă o evoluție negativă a peisagisticii zonei propuse. Această eventualitate ar putea conduce la nașterea unor asimetrii arhitecturale pentru zonele construite, în dezechilibru cu armonia proprie peisajului actual.

Fauna și flora

Deoarece arealul destinat implementării planului este preponderent citadin, fauna și flora, care în mod obișnuit au un caracter spontan, ocupă un spațiu relativ restrâns. Pe de altă parte, planul propus nu cuprinde în imediata vecinătate arii naturale protejate sau zone de interes faunistic ori floral local.

Fauna și flora zonelor utilizate în prezent pentru culturi agricole, neavând caracter spontan, efectele implementării planului vor putea fi extrem de restrânse.

În consecință, nu este prognozabilă o evoluție diferită a potențialului faunistic și floral al zonei propuse, în cazul neimplementării planului.

Potențialul economic

Planul evaluat, conține prevederi distincte referitoare la dimensiunea economică a zonei. Conținutul său reprezintă o necesitate izvorâtă din însăși dezvoltarea economică a arealului supus evaluării de mediu. Unul dintre obiectivele primordiale ale planului este acela de a dinamiza din punct de vedere socio-economic zona, prin crearea condițiilor optime unei asemenea dezvoltări, inclusiv a dimensiunii

economice. Este de așteptat ca neimplementarea planului, să aibă efecte pe termen lung, asupra potențialului economic al zonei, în sensul menținerii unei dinamici limitate a dezvoltării.

Pe de altă parte, dezvoltarea economică a zonei, care s-ar produce chiar și în situația neimplementării planului, ar putea naște în timp, disfuncționalități și dezechilibre majore în ceea ce privește asigurarea utilităților și a serviciilor conexe, care la rândul lor ar constitui o frână în calea dezvoltării.

Echiparea tehnico-edilitară

În situația neimplementării planului, este de presupus că echiparea tehnico-edilitară, ar cunoaște o oarecare dezvoltare, însă, aceasta ar fi treptată, în salturi și limitată la cerințele de etapă. În final, respectiv pe ansamblu, ea nu ar avea dimensiunile prevăzute în plan, dar mai ales, nu ar putea atinge cotele de funcționalitate integrată proiectate prin PUG.

Din această perspectivă, este extrem de importantă dimensiunea dezvoltării durabile a zonei, element fundamental în întreaga dimensiune a planului.

Inundații

La atingerea unor debite maxime ale râului Mureș, ar putea fi afectate cartierele Unirii, Topliței și Iernuțeni, însă doar porțiuni restrânse, având în vedere faptul că în cea mai mare parte albia râului Mureș este îndiguită, pentru apărare împotriva inundațiilor. Totuși, se pot înregistra revărsări ale apei în cazul afluenților secundari, de exemplu, Pârâul Trandafirilor sau Valea Bodogaia. Acești afluenți au o albie mai puțin dezvoltată și o capacitate scăzută de transport a apei iar astfel, în momentul producerii unor precipitații abundente, pe fondul canalizării deficitare și a ocupării suprafeței cu construcții și asfalt, precum și a pantei ridicate a suprafeței versanților, pot conduce la inundații locale și stagnări ale apei scurse de pe versanți.

Alunecări de teren

În Planul de Amenajare a teritoriului Național - Secțiunea V - Zone de risc natural, este menționat orașul Reghin, cu risc ridicat de alunecări, atât primare, cât și reactivitate.

Conform Planului de analiză și acoperire a riscurilor al județului Mureș (2015) elaborat de Inspectoratul pentru situații de urgență „Horea” al județului Mureș, pe strada Vânătorilor sunt 28 de gospodării în care locuiesc 96 de persoane și pe strada Grădinarilor sunt 16 gospodării în care locuiesc 32 de persoane și care pot fi afectate de alunecările de teren.

PUG evaluat are în vedere în toată construcția sa datele privind riscurile de alunecări de teren, propunând variante de dezvoltare cu potențial preventiv din acest punct de vedere. În consecință, în mod evident, se apreciază că neimplementarea planului ar conduce la menținerea în actualitate a riscurilor de alunecări de teren, sau chiar ar conduce la accentuarea lor.

Disfuncționalități privind protecția mediului

În cazul neimplementării PUG, disfuncționalitățile privind protecția mediului în arealul evaluat ar crește, atât în intensitate cât și în aria de cuprindere, și ar cuprinde:

- Pluarea aerului datorită emisiilor generate de traficul rutier intens;
- Poluarea fonică de la traficul rutier intens;

- Poluarea aerului datorită emisiilor specifice cu caracter industrial;
- Poluarea apelor cu ape uzate provenite din industrie, agricultură și activități domestice;
- Performanța scăzută a sistemului de gestiune a deșeurilor;
- Spații verzi, ecologice, de odihnă și recreere insuficiente;
- Insuficiența măsurilor de conștientizare și informare asupra importanței ariilor naturale protejate existente în proximitate;
- Existența a două areale cu probabilitate de producere a fenomenelor de inundabilitate care pot afecta suprafețe mari de teren intravilan, zone cu construcții;
- Existența unor areale cu probabilitate medie și mare de producere a alunecărilor de teren;
- Colmatarea albiilor afluenților Mureșului cu materiale de proveniență naturală sau antropică (aluviuni, vegetație, deșeuri);
- Subdimensionarea rețelei de canalizare pluvială din zonele rezidențiale de pe versanți;
- Insuficiența informare a populației referitoare la expunerea la risc (areale, clase, probabilități);
- Existența unor cladiri expuse la risc seismic;
- Conflicte potențiale în amplasarea unor noi obiective industriale (Fabrica de clei).

Soluționarea acestora constituie practic o parte însemnată a obiectului temei de proiectare a planului. În consecință, se apreciază că neimplementarea planului evaluat, va avea consecințe notabile pe această linie, întrucât planul prevede în detaliu tocmai măsurile necesare remedierii lor.

Caracteristici de mediu ale zonei posibil a fi afectate semnificativ

Factor de mediu AER

Factorul de mediu AER, nu va fi afectat de creșterea suprafeței construibile prin implementarea planului. Prin respectarea legislației care limitează emisiile atmosferice specifice zonelor rezidențiale, nivelul acestora se va încadra în parametri prevăzuți pentru respectarea standardelor actuale de mediu.

Pe de altă parte, măsurile prevăzute în direcția fluidizării traficului rutier, prin construcția șoselei de ocolire a orașului, cât și a 2 intersecții cu sens giratoriu, vor conduce la diminuarea emisiilor de noxe de eșapament, ceea ce va contribui direct la îmbunătățirea calității aerului de-a lungul căilor rutiere.

Factor de mediu APĂ

Implementarea PUG, va conduce la ameliorarea problemei alimentării cu apă potabilă pentru întregul areal, cât și a celei referitoare la colectarea apelor uzate prin construcția unor rețele complete de colectare a apelor uzate pluviale, menajere și industriale. Acest fapt, coroborat cu reabilitarea stației de epurare existente în Arduș, cât și construcția construcția a două stații de epurare care vor acoperi necesarul pentru întreaga comunitate, este de natură să amelioreze condițiile actuale de eliminare necontrolată a apelor uzate menajere în unele zone, făcând prognozabilă o îmbunătățire a nivelelor de încărcare cu poluanți a receptorilor naturali din surse necontrolate.

Factor de mediu SOL-SUBSOL

Acest factor de mediu, prin implementarea planului, respectiv prin canalizarea întregului areal evaluat și colectarea apelor uzate, va fi mai bine protejat comparativ cu situația actuală.

Este de asemenea de așteptat o reducere semnificativă a deversărilor de ape uzate menajere direct în sol-subsol, pe măsura extinderii rețelelor de canalizare.

Probleme de mediu relevante pentru plan

Factor de mediu AER

Factorul de mediu AER este relevant pentru PUG din perspectiva *Legii nr 104/2011 privind calitatea aerului*, și în egală măsură din perspectiva *Planului de menținere a calității aerului* aflat în curs de elaborare, care, pe termen mediu, prevede măsuri compatibile cu obiectivele PUG. Acest factor de mediu va fi afectat pozitiv de scăderea suprafeței intravilanului, de la 2158,02 ha la 2060 ha. Prin respectarea legislației care limitează emisiile atmosferice specifice zonelor rezidențiale, nivelul acestora se va încadra în parametri prevăzuți de standardelor actuale de mediu.

Pe de altă parte, măsurile prevăzute în direcția fluidizării traficului rutier, prin construcția șoselei de ocolire a orașului, cât și a unor intersecții cu sens giratoriu, vor conduce la diminuarea emisiilor de noxe de eșapament, ceea ce va contribui direct la îmbunătățirea calității aerului de-a lungul căilor rutiere.

De asemenea, un efect pozitiv de îmbunătățire a calității aerului îl va avea extinderea zonelor verzi pe întreg arealul municipiului Reghin.

Factor de mediu APA

Implementarea PUG, va conduce la ameliorarea problemei colectării apelor uzate prin extinderea actualei rețele de canalizare pluvială și menajeră, și construcția unora noi. Acest fapt, coroborat cu creșterea capacității stației de epurare existente, va acoperi necesarul pentru întreaga comunitate, și va elimina situația actuală de deversare necontrolată a apelor uzate menajere în unele zone, făcând prognozabilă o îmbunătățire substanțială a nivelelor de încărcare cu poluanți a receptorilor naturali din surse necontrolate.

Factor de mediu SOL-SUBSOL

Pentru acest factor de mediu, relevanța PUG constă în măsurile necesare de atenuare a alunecărilor de teren, constând în drenaje, pereți de sprijin, restricții de încărcare a versanților, limitarea surselor de vibrații prin introducerea de restricții de construire în zonele respective, realizarea de noi studii geotehnice pentru validarea posibilității de producere a alunecărilor, care în final vor conduce la o mai bună protecție a solului și subsolului.

Potențiale efecte semnificative asupra mediului

Biodiversitatea

Pădurea Rotundă, Pădurea Mociar și cursul de apă al râului Mureș, sunt cele trei ecosisteme de importanță majoră, evaluate din perspectiva efectelor implementării PUG asupra biodiversității lor. Concluzia raportului este că efectele pe termen mediu

și lung, prin implementarea PUG vor fi pozitive, chiar dacă amplitudinea lor nu va atinge obligatoriu nivele *semnificative*.

Populația, sănătatea umană

Implementarea PUG nu va conduce obligatoriu la stoparea sau ameliorarea declinului sporului natural din prezent, în schimb va produce cu certitudine o îmbunătățire a sănătății generale, pe fondul scăderii emisiilor poluante și a creșterii bunăstării și confortului social.

Solul

Este de așteptat ca acest factor de mediu, prin implementarea planului, să fie mai bine protejat comparativ cu situația actuală, în primul rând, în ceea ce privește prevenirea riscurilor de alunecări de teren și inundații.

Apa

Implementarea PUG, va conduce la îmbunătățirea problemei alimentării cu apă potabilă pentru întregul areal municipal, cât și a celei referitoare la colectarea în totalitate și epurarea apelor uzate. Acest fapt, este de natură să amelioreze condițiile actuale de eliminare necontrolată a apelor uzate menajere în unele zone, făcând prognozabilă o îmbunătățire a nivelelor de încărcare cu poluanți a receptorilor naturali.

Aerul

Factorul de mediu AER, va fi afectat pozitiv, în primul rând prin reducerea emisiilor poluante din traficul rutier, pe fondul măsurilor de fluidizare a traficului în municipiu dar mai ales prin scoaterea traficului de tranzit în afara zonelor locuite.

Peisaj natural, peisaj citadin

Se apreciază că prin implementarea PUG, efectele asupra peisajului natural local vor fi de mică amploare, în schimbul peisajului citadin, pe termen mediu și lung, va căpăta valori noi, superioare, prin actualitate și modern.

Monitorizarea efectelor semnificative

Factor/aspect de mediu	Obiective	Indicatori monitorizati	Observații
Flora si fauna	1. Amenajarea și dezvoltarea parcurilor, a zonelor verzi, plantațiilor de aliniament și de protecție, a zonelor de agrement;	Mărimea (ha) suprafețelor amenajate	-
	2. Dezafectarea spațiilor industriale nefuncționale, strămutarea unităților industriale funcționale spre periferie și integrarea acestor spații în domeniul public prin amenajarea de spații publice, parcuri și grădini pentru a spori suprafața de zonă verde pe cap de locuitor și valoarea naturală a peisajului;	Mărimea (ha) suprafețelor spațiilor industriale nefuncționale amenajate ca spații verzi	-
	3. Acțiuni de prevenire a eliminării necontrolate a deșeurilor în albiile cursurilor de apă și în pădure;	Numărul acțiunilor desfășurate	Garda de Mediu
Apa	1. Extinderea și construcția unor noi rețele de canalizare;	Lungimea (m) de rețele noi	
	2. Indicatori de calitate a apelor uzate epurate, evacuate în receptorii naturali care să permită evaluarea nivelului epurării acestora în raport cu prevederile legale;	Măsurători (nr.) efectuate, rezultatele lor și măsuri aplicate	
	3. Reabilitarea/extinderea rețelei canalizării pluviale și pre epurarea apei pluviale înainte de evacuare în emisar;	Lungimea rețelei reabilitate/extinse	
Solul	1. Măsuri privind prevenirea alunecărilor de teren, constând în drenaje, pereți de sprijin, restricții de încărcare a versanților, limitarea surselor de vibrații prin introducerea de restricții de circulație și construire în zonele respective;	Lucrări specifice proiectate, în curs de execuție, executate	
	2. Acțiuni privind educarea cetățenilor pentru reducerea cantităților de deșeuri.	Numărul acțiunilor, participanți	
Aerul	1. Respectarea programului de intretinere periodică a carosabilului și a căilor pietonale în vederea diminuării emisiilor de pulberi în suspensie care sunt generate de traficul intens;	Activități de întreținere planificate/realizate	

	2. Respectarea propunerilor de realizare variantelor ocolitoare pentru autovehiculele aflate în tranzit, de reabilitări de drumuri și modernizarea rețelei rutiere;	Stadiul realizării variantei ocolitoare de tranzit rutier; Lungimea (km) căilor modernizate	
	3. Implementarea unui sistem de monitorizare a calității aerului în municipiu	Stadiul realizării investiției	
Zgomotul	1. Măsurile de protecție la zgomot față de arterele rutiere intens circulate;	Măsurile concrete luate	
Populația și sănătatea umană	1. Modul de respectare a prevederilor OUG 114/2007, art. 2, alin 1 cu privire la asigurarea suprafeței de spațiu verde pe locuitor;	Evoluția (anuală) raportului spațiu verde/cap de locuitor	
	2. Asigurarea de facilități de agrement dezvoltate la nivelul PUG;	Facilități de agrement noi	
	3. Modul de asigurare a densității de locuire, concomitent cu menținerea și dezvoltarea spațiilor verzi, a amenajărilor peisagistice cu funcție ecologică, estetică și recreativă.	Evoluția (anuală) indicatorului privind densitatea de locuire	
Patrimoniul cultural, arhitectonic și arheologic	1. Implementarea propunerilor din PUG privind protecția patrimoniului cultural, arheologic și arhitectonic ;	Măsurile privind protecția patrimoniului arheologic și arhitectonic	
	2. Exploatarea patrimoniului cultural, arheologic și arhitectonic prin crearea unor noi facilități turistice și de agrement în arealul acestora.	Facilități turistice noi, legate de patrimoniul arhitectonic	

ANEXE

- Proces verbal al ședinței Grupului de lucru nr. 26278 din 12.02.2020;
- Planșa:Reglementări urbanistice municipiu Reghin;
- Aviz de gospodărire a apelor nr.183 din 18.09.2019;
- Certificat de înregistrare în Registrul Național al elaboratorilor de studii pentru protecția mediului.